

e 6 maf. 2.
S.T.V. X.
C. n. 11. T.
T.V.

Hec int.
gr. pigr.
Q.R.S.T.
V.Z.r. a.

4 12.13 fig.
llo. a.

e fig. ca. 14.
c. D. et p.
gara. ca. 17
f. i. si che-
rall. t. pf.
que adiz.

rente musculo. Thoracis autem motus, quem maximè ad aeris inspirationem requirimus, omnino aboleretur, si solis duntaxat oſibus thorax conſtareret. Si uero ſi rurſus ex ſolis muſculis motuum opificibus conformateretur, iij pulmonibus & cordi, nulla etiam re externa eos urgente, inciderent. Vt igitur aliqua thoracis capacitas intus fiat, ac thorax etiam motu agatur voluntario, muſculi alteratim fuit interpoſiti. Mox autem & hoc ad ſecuritatem non parum cordi pulmonibusq; conducit, magis enim nunc muniantur, quā ſi ſolis muſculis thorax fabricatus effet. Quinetū oſta thoracis moles firmandis fuſtineſtisq; ſcapulis, ac demum brachis quoq; mirifice conſert. Scapulas enim ſolis inniti coſtis, & claviculas nullo oſle quām fea pulis & pectoris oſle firmari, docebimus: ad quas rurſus brachia, & poſtea cubiti & extremæ manus quadam ſerie coarctantur. Praeterea ſi nullis oſibus thorax coſtaret, nullus eſſet locus unde ſcapulis & brachij & abdomeni ac alijs quibufidam membris muſculi pronacerentur: neque ullis fundamētis muſculi harrent, aut conſteret. Atq; hanc fanē oſci thoracis neceſſitatem, ſi quid aliud, profecto teſtudines non abſque ſumma Creatoris noſtri admiratione, pulcherrimē edocent, quāc eſi tam tuo ſepiatur domicilio, tamen in pectoris & thoracis laterum fedibus elegantiſſimum & iucundissimum ſpectatū oſlium demonstrant teſtum, in hoc duantur in credibili artificio creatum, ut illi priora cura innitantur: utq; muſculi teſtudinis brachia mouentes, commode originem ſumant. Sed fortalitis in medium aliquis adſereret, Cur eſſet peius, thoracis modo abdomen quoque oſleum extrui: quin ſi talis oſci ſtrues uicifim ex muſculis formata uentre circumponeretur, contradictionem ac dilatationem non præpediret, ad haec maior ſecuritas ita abdomini conciliaretur. Qui ſi querit, docendus eſt, ea que uentre continentur, non potuisse adeo, atque interdum ex uſu eſt, dilatari comprimiq; ſi extrinſecus oſibus ſepiatur. Si autem hoc uerum eſt, neque mulieres coſcere poſſent: deinde neque ad fatuitatē ſemel comedere homini licet, uerum aliud aegre confectione, quemadmodū & respiracione. Sed haec quidem perpetuo hominem indigere, nihil eſt abſurdum: quippe qui in aere ueratur, ac uiuit. Si uero eleuentur poculentiſq; ſimiliter egeremus, uitam duceremus admodum à philoſophia & muſis alienam: obiſſi per perpetuo dedit, operam optimis pulcherri misq; rebus nunquam nauaremus. Rurſus, ſi oſca mole tantæ eſt, quām mulieres ultimis menſibus uero gerentes requirunt, quid hac mole eſt in epiptiū ſi excluſo ſectu, illa tam moſte extuberare: & interim nulla re alia qua ex uſu humanae fabrice eſſet impleta non conſideret, ut in ſtina & uenticulum debet amplexaretur, & penicilli modo, uel calefaciendi cauſa, proximē illis applicaretur. Verū hæc in quinto libro exequemur ſuſius, & ostendemus pateriter, in uenitri fabrica tantam Naturæ uifile loberit, ut uenitri organa neq; dilatatione neq; comprehensione uicifim entia, aut alijs ſubiecerit partibus, aut etiam non minus quām pulmonem munierit. Iecur nanque & lien coſtis ſepiuntur, & renes quoque totalijs organis ob hoc potissimum ad dorſum ſuccumbunt, quōd horum nullum dilatari debeat, reliqua autem uenitri organa inſigni qua diximus prouidentia, oſeo contextu ſuis functionibus haud quam præpediri Natura uoluit. Quum itaque neque respiratio, neque vox abſque thorace ſe riſpoſit, ac deinde thorace primū quidem cor, in ſuperiori cum ipſo pulmo, muniri debeat, ad quatuor uelut ſcopos rerum Opificem in thoraci fabrica attendere oportuit, uocem nimium, respiracionem, cordis & pulmonis magnitudinem. Thorax enim, qui quodammodo ovali conſtat figura, tam amplius eſt, quantum pulmonis molem eſſe oportuit. At pulmo inter thoracis lequitor formam, non autem thorax pulmonis. In pulmonis enim hiſtoria, medici negocio ostendam, ipsum nulla peculiari equiſſe forma, ut neque iecur, neque lienem, neque quodammodo cerebrum. Porro iam tempeſtivū eſt, thoracis oſſa feriatim deſcribere, & cum uertebras eiusdem prius enarrauerimus, à coſtis ſermonē auſpicari. Coſtæ igitur uiris & mulieribus ab utroq; latere duodenū conſtitūt numero: rarius enim undene tantum uiden- tur, quamvis interdum etiam tredecim obſeruauimus: quemadmodū tredecim quoque thoracis uertebras ſepiū quām undecim tantum occurſere, ſuprā retulimus. Singulis enim thoracis uertebris, ſingula in ambobus lateribus coſtas articulanſur. Quōd autem uiros coſta quapiam in altero latere defiuitos, ac uiros unius coſte numero a muliere ſuperari, uulgus opinatur, ridiculum planè eſt: etiam ſi Euam ex Adæ coſta à Deo procreata, Moyſes in lecun- do Genesios Capite prodiuerit. Quamvis enim forſitan Adæ oſſa, ſi quis ea in ſeclon compigſet, ex altero latere una caruſſent coſta: non ob id tamen omnibus quoq; uiris unam defi- cere neceſſe eſt. Aristoteles homini octo coſtas tantum tribuit, conſelvurus etiam quodam gen- tis Tardulorum ſepenſis coſtis creari, ſi modò id alius idonei autoris testimonio ipſi conſtitueret. Verū ut hic Aristoteles aliorum duntaxat ſuffragiſſium dogma firmaret, ita quo- que non diſſimile uero eſt, illuc octo coſtas homini ex aliorum relatu eundem aſcripsiſſe, hacq;

*Cur abdomen
non tam ſit
ſiffum.*

*Quod perciſſi
nisi Natura
thoracem con-
datur atten-
derit.*

*Cofſarum nu-
merus.*

*Viris ac mu-
larius idem
coſtarum nu-
merus.*

*Lid. H. B.
antomedium
Cap. 3.*

ratione rem non usum parvum recte nobis tradidisse. Quod si toties in hominis fabrica ipsum fascile nobis occurrit, quid de reliqua animalium historia confendimus? Quanquam interim dum memoratum iam Aristotelis locum aliquando Pataui in scholis enarrarem, à summa (propter singulararem literarum ac loris ciuilis cognitionem) spei adolescentibus

*Corporum in Litteris, sive
memoriam.*

JACOBUS NIGRO & FRANCISCO PINELLO patricijs Genuenibus accepti, generolissimos Ligures in veterum monumentis inscriptis, fusiles appellatos, quum tamen is populus ut est nauali terrestri pugna strenuus, optima quoq; membrorum symmetria ac numerus sit spectabilissimus. Sunt itaq; plurimum utrum duodecim costae: ac septem superiores per ectoris ossa & vertebrales, ut postea dicimus articulatur; quinque autem humiliores solis alligantur vertebrales, neq; ad peectoris ossa pertingunt, sed in thoracis lateribus definites, suarum cartilaginum finibus⁶ inueniuntur, cōmunitantur, duodecima duntur excepta, quae ab undecima penitus debilitate, neq; aliqua ex parte ipsam contingit, id quod & undecima non raro sibi unius, decima cartilagine tunc non attinet. Quinq; istae humiliores, quod peectoris ossa non articulatur, vides, quasi dicas spuria & illegitima, Graecis appellatur. Omnibus costis commune est, quod offea⁷ cartilagine scilicet substantia, quod dicitur⁸ appendice ea fide quia vertebraum corporibus concavatur, & qua in capitula ea protuberare audies, donetur. Offea costarum substantia non omni ex parte sibi similes est, Vbi enim costae vertebrales coarticulatur, ac ubi dorsum efformant, solidiores multo duriores sunt, quam in thoracis lateribus & iuxta peectoris regionem, ubi magis fungula excurvatur substantia, quae tenui squama, seu lamina obducitur, atque hæc illic demum tenuissima est, ubi in cartilagine degenerat. Cartilago etiam non parem unde ostendit speciem, inferiorum enim costarum cartilago mollior est: unde etiam foras nonnulli illegitimas costas xerolegum, quasi cartilagine dicatis, uocari tradunt. Superiorum vero costarum cartilago durior est, solidior, ac in senibus intus offea efficitur, quemadmodum in oibus & bobus, alijsq; ferre omnibus eius generis animalibus experimur, quoru; cartilago intus frivalit albo & ac fragili constat offea, exterius cartilagine ueluti membra quapiab; obvoluta. Atque id etiam in simiis canibus adeo est manifestu, ut Galenus uerarum costarum cartilagini offeas, spuriarum uero exquisitas cartilagini esse dixerit. In hominibus autem nisi ex parte admodum prouectis, cartilago in offeas naturam dehinc uideatur, quum interim in iunioribus adhuc canibus, & que iam proxime recensuimus animalibus offea admodum efficiatur. Huius cartilagini moles in omnibus costis non eadem est, ut etiam omnium costarum non par est longitudo, pri ma namq; & duodecima breuissime sunt, mox secunda & undecima, quae omnes breuibus dominantur cartilaginebus. Sexta uero, septima & octaua, longissime sunt, ac longissimas etiam obtinent cartilagini. Prima costis cartilago amplissima est, quemadmodum & prima costa ceteras quoq; amplitudine superat, mox hanc secunda, & deinde tertia subsequitur, duodecima uero & undecima omnium sunt tenuissima, in tenuissimas quoq; terminantur cartilagini. Mediae autem medio se habent modo, quarum cartilagini subinde in progressu ab offea costae substantia latiores efficiuntur. Quum enim cartilagini sex superiorum costarum interualla efforment, tota ductu ab inuicem aquæ distent, sexta, septima, octaua & nona interdum costarum cartilagini varie in progressu latefcunt, inuicemq; continuante interualla ipsarum suam substantia implant. Ad haec quinq; spuriarum costarum cartilagini in acutum mucroneu desinunt. Verarum autem costarum cartilagini non item. Prima enim coste cartilago, suo fine qui peectoris ossi validè conseruit, amplior fit, quam quia primum ab offea costae substantia educitur. Secunda ac tertia triumq; subsequentium costarum cartilagini modice in progressu arcatur, & singula in tuberculū finiunt, quo postea has peectoris ossi coarticulari docebimus. Costis non omni ex parte eadem adeo levitas, interna enim fide, qua membranæ ipsas succingentem spectant, omnes levæ minimèq; asperæ apparent, tertia tamen, & que illam ad decimam usq; subsequuntur, in interna ipsarum fede ueris humiliora sinus ostendunt, ipsi secundum carum longitudinem excipiunt, non quidem per uniuersam costæ longitudinem conspicuū, sed maxime ea fide quia primum à uertebris abscedunt, atque in thoracis latera ferri incipiunt. Sinus iste paratur uenæ caue⁹ rano, quem uena cōiuge carens exporrigit, deinde etiam hæc uehit arterie magnæ loboles, & neruus à dorsali medulla pronatus. Vrum quia hæc uafa in medijs costis grandia sunt, ut pari semper feruntur ferie, in tribus aut superioribus minima & errabunda ducuntur, nō mirum est mediae costas his finibus ornari, superiores uero non item. Porro tres costæ humiliores, etiā magna illis attenduntur uafa, quum tamen tenues & interna fide depresso cernantur, etiā citra huiusmodi finiu operam illis uafis tutum iter praebent. His finis uafis deducendis celatus, inferiorē coste partem acuitem tenuiorem efficit, quam sit superior, quae obtusior magisq; (ut sic dicam) teres cernitur. Externa costarum fides, quae gibba est,

Costarum substan-
tia & ap-
pendix.

Offea costarum
substan-
tia.

Cartilagine-
substan-
tia.

Litis de Ad-
missione fidei ex
parte in lib.
de Off. C.

Costis omni-
tus non per-
pendu-
lum.

Non per am-
plicatio-
nem.

Costarum Le-
was & offe-
rii.

Costarum fe-
nus.

g; fig. F.
h; fig. H.
i; fig. G.
j; fig. ab d
per f ad E.
k; eadem fi.
l; ab E.
aut t figur.
A.B.
m; e figur.
L.M.
n; s figur.
fractum o-
ficiendum co-
sternum ad o.

h; fig. I.
o; fig. F.
p; fig. C.

q; fig. D.
dein j; E.

s; fig. 6 cap.
lib; 1; G.G.
t; fig. cap. II
lib; 3; h.h.
u; s; fig. cap.
ii; libri +
principi
rami costæ
rum dolia
frumenta.

est, non omni ex parte levius occurrit, ea enim¹ parte qua coste uertebris alligatur, præterquam
 quod tubercula & capitula efformant, quibus uertebrarū in articulatur finibus, etiam alpera
 inæqualē se ferunt, quo aptius hinc ligamenta educantur costas uertebrarū corporibus
 & transuersi earundem processibus colligantia. Præterea in hac externa costarum fede, ubi
 primum à transuersi uertebrarum abscedunt processibus, tuberculum quoddam alperum
 inæqualē uisitatur, tendinibus² undecimi dorsum mouentis musculi excipiēdis paratum. Ten-
 dines enim huius partim in apices transuersorum processuum, & partim in hac costarū tubercu-
 la inseruntur. Deinde, quā coste adhuc magis à transuersi uertebrarū abscedunt processibus,
 in hac posteriori externaq; ipsarum fede,³ alpera inæqualē sunt, ac etiā ueluti tuber quo-
 dam modice prominenti donantur, ut in illas apta insertionis fedes eius musculi efficeretur, quem
 in homine thoracem mouentis quartum, in finibus uero & canibus lectū numerabimus. Dein
 haec alperitas nō duxata illius musculi infectione idonea est, immo etiam⁴ externi intercostales
 musculi hinc enasci docebuntur, qui hac iuxta uertebras regione non solum ab inferiori fede
 superioris costae in humilioris coste elatiōē enascuntur partem, uerū etiā ab externa unius
 costae fede ad externam alterius hīc extorrigitur. Reliqua autem regione costae laues aequalē
 sunt, nisi forte quispiam eas modice alperas in superiore & inferiori fede esse contendere,
 à qua intercostalium musculorū pendet origo, in quamq; corundem etiam inflexio perficitur.
 Prima costa superiori fede, qua latissima est, priuatum aspera inæqualē cernitur, ut musculus
 dorsum mouentum quartus hinc principium opportune sumat. Costis omnibus non par-
 ad uertebras obigit articulatio, nouem enim superiores⁵ duplice coarctant articulo, undeci
 ma autem & duodecima simplici, quemadmodum & decima quoque rarissime duobus articu-
 lis sue committunt uertebræ: utcumq; etiam secus Galeno uisum fuerit, qui singulas costas du-
 plici articulo uertebris coarctari docuit. Ceterū coste duobus nodis articulatae⁶ duo exigunt
 tubercula, unum quidem, quo⁷ finu uertebrarum corporibus inciso inarticulantur: alterum
 autem, quo⁸ interna fede apicis transuersi processus firmantur. Atque haec tubercula finibus
 illis respondent, quos uertebris, quum carum recenserentur confractio, incutptos retulimus.
 Prima igitur costa rotundo tuberculo primā thoracis uertebræ corpori inarticulatur, ac de-
 inde transuersum eiudē uertebræ procellum tantisper alcedit, quoūq; ipsius apicē alio capitulo
 tuberculō ut articuletur. Secunda uero costa & septem subsequentes communī fēmer duas
 rum uertebrarum corporum finū nō rotundo, sed in star obtusi anguli protuberante capitulo
 inarticulantur: transuersi autem processibus parī modo cum prima coarctantur costa, quan-
 quam & hīc quædā in articulis, propter finus non eadem fede in transuersi processibus excul-
 ptos differenția cōfurgat. Superiorum enim uertebrarū transuersi processus, suos finus in hu-
 miliori parte interna illarum fedis gerunt, inferiorum autem (ut supra etiam cōtra Ga-
 leni subfragium admouimus) in superiori parte, mediariū uero uertebrarum finus medio se
 habent modo. Ceterū quod costarū articulatio, que ad uertebras corpus efficitur, tanto elati-
 or sit illa, quam costa ad transuersos processus moluntur, quanto apex transuersi processus
 demissior est, finu uertebræ corpori exculpto, uel me tacent notum esse arbitror. Porro triū
 inferiorum costarum articulatio, quæ ad uertebrarū duxatas corpus perficitur, finibus quoq;
 non admodum altè cauitas, neq; ualde protuberantibus⁹ capitulis perficitur. Atq; haec ratione
 costae uertebris committuntur, quam autem articuli speciem cum pectoris os moluntur, &
 quo ductū à uertebris antropi contendunt, tunc primum opportunē explicabimus, quum
 pectoris ossis constructionē sermoni addiderimus: quix profectio enarratu esset facilis, si huma-
 num os, simiarum & canum & uirilorum, eiusq; generis animalium ossis responderet. In his
 nanque animalibus (ut etiam inter edendum uidere est) pectoris os septem cōstat ossibus, non
 admodum inter se forma differētibus. In canibus enim, porcis, & oib; in uiuē cōuenient:
 in finibus uero, & scuriis, proper clavicularū articulationem, primum suprēmūq; os aliquan-
 tulō ceteris amplius uidetur. Septem haec ossa latiora, quam profundiora crassiōra esse sunt, &
 qua inuicem committunt latiora nonnihil, quam in ipsorum medio existunt. Horum conne-
 xus cartilaginis interuentu interclū tam laxē perficitur, ut à uertebrarū¹⁰ compage modice
 differat: et tamen is cōnexus ad symphysis seu unionem ita referendus, ut appendicū cum
 suis ossibus connexus, nisi quod hunc connexum etiam in admodum decrepitis bobus est cer-
 nere. Vnde etiam Galenus in libro de Ossibus miror, qui pectoris ossa synarthrosi scripferit
 committi, quum tamen neque harmonia neque futura, multoq; adhuc minus gomphosi com-
 ponantur, quas compositionis species Galenus in eius libri initio sub synarthrosi cōlectitur.
 In harum commissurarum lateribus finus utrinque exculpitur, cui cartilaginis in quam costae
 degenerant, tuberculum aliquod inarticulatur. Ad primi enim ossis cum secundo contextum,

H 4 secun-

*Costarum aet
bernum tuber,
colum.*
*Costarum ad
vertebras ar-
ticulatio.*
*Tunc alios se
pissimum ex
me & de Adou-
stis, fcl.*
*Quod trupeda
pectoris ossis
descriptio.*

secunda utriusque lateris costae cartilago articulatur. Ad secundum ossis cum tertio commissuram tertiae utriusque lateris costae cartilago ipsius serierum ossium commissuris coarcatur. Verum primi ossis lateribus prime costae cartilago adarticulatur, aut portius adnascitur. Hæc enim commissura ad coartatum portius, quam ad articulationem spectat. Septimum autem os, quod reliquias gracilium, magisq; teres est, in cartilagineum exacutus, ipso ossi latiori, ensisq; mucroni quam similiam ac huiusmodi fane pectoris ossis in canibus & simijs est ratio, quam Galenum spectasse annes, quum ipsius de pectoris osse historiam, his quæ modo prælibauimus, conculeris. Verum si humanum pectoris os (quod ut generatin dicam amplum, licet si cum aliorum animalium ossibus cœferatur longè brevissimum est) intuitus fueris, multò aliter id habere animaduertes. Nunquam enim quod certò affirmare possum, in humano pectoris osse mihi septena occurrunt ossa, neget etiam hæc in homine eodem semper numero cernuntur. In multis tria ferè conspicuntur, prorsus inter levaria, ac primum quidem insigniter amplexum est, & nonnullum etiam crassum: ita tamen, ut ipsius crassitas ab amplitudine plurimū uincatur. Os id⁷ interna seu posteriori sede, qua thoraci respicit amplitudinem, modice cauum est: in anteriori autem gibbum, & in medio secundum ipsum longitudinem longe crassius, quam in lateribus, uidetur enim in anterioris sedis⁸ lateribus deprellum, atque ut aptè primæ costæ cartilaginis crassitatis responderet, extenuatum. In medio autem, roboris gratia⁹ trianguli modo protuberans. Superior etiam ossis pars multo crassior amplior est, & inferiore, & utrinque uno¹⁰ sinu longo ac uersus posteriora inciso, & cartilagineum in crastato donatur, cui clavis uicula¹¹ caput inarticulatur. In horum sinuum medio propter exuberantia illorum interiora latera, primum hoc os in superiori haec sede¹² lunatum cernitur, & uelutifouame ostendit, quam operari, & iugulum propriæ uocamus, usq; autem fureculam superiorem. Inferior ossis pars utcumq; aspera est, & secundo, quod iam delcribam, ossi cartilaginei ligamenti interuentu adeo laxè committitur, ut nunquam horum ossium lateat connexus, inò & ipsius quoque motus in magnis respirationibus interdum animaduertitur.¹³ Secundum os multo amplius est, quam crassum, superiori sede qua primo connectit ossi, striccius est, quam prope inferiorem. At nullibi interim aquæ amplius cernitur, atque primi ossis elatior sedes. Quæ secundum hoc os primo committitur, in utroque connexus latere¹⁴ sinus instar obtusæ anguli insculpit, ambobus ossibus communis, & cartilagineum in crastatus, cui secundum costæ cartilago instar obtusæ trianguli uerticis protuberans inarticulatur. Præter hunc sinum, præfens os utrinque¹⁵ alios multos exigit pari modo, instar obtusioris anguli insinuat: uerum hi paribus interuersis ab inuicem nequam distant. Primum enim in altero lateri huic ossi proprius sinus, qui tertiae costæ cartilaginei paratur, à sinu secundæ costæ gratia inciso longius distat, quam secundus huius ossis peculiaris sinus, quartæ costæ gratia cælatus. Rursus, plus interuersi constitit inter secundum sinum & tertium, quā inter tertium & quartum, adeo ut sinus sextæ & septimæ costarum nomine in hoc sculpti, se intuicem contingant, uixq; mutuò remoucantur, & non tam alie, atque superiores, excaventur. Suficit enim hoc secundum os priuatum teriæ, quæ, quinta, sextæ & septimæ costarum cartilagineis, secundæ costæ cartilaginis¹⁶ modo protuberantes. Secundum hoc os in pueris plurimis efformatur uidetur ossibus inuicem symphysis¹⁷ si seu unione cartilaginis interuentu contextis. Verum is cōtextus neutiquam canis aut simiæ ossium compagi uenit conferendum, quū loggè magis lateat, inferioraq; ossa multò breviora superioribus cernantur. Et in cemiterijs secundū os integrum, & à prima disiunctio serè semper effoditur, quemadmodum uertebræ mutuò dirempere eximuntur, etiæ fortuio in secundo osse aliquam compaginis pœciliem, ac si ex pluribus id constaret, obseruabis, ea potissimum apparebit, ubi tertiae costæ cartilago ossi articulatur, & deinceps ubi quartarum costarum cartilagiñes pectoris ossi iniuincuntur.¹⁸ Tertiū uero os exiguum est, & inferioris secundi ossis sedi interna parte eadem ratione committitur, qua primū secundo iungi relatum est, illiçq; secundo ossi necit, qua leptimuram costarum cartilagineis in simiæ secundi ossi sedi articulatur. Hoc os modicè amplius est, ac tenue, humilioriç fede in mucronatum cartilagineum degenerat. Verum id non infrequentiter deesse reperi, & mucronatum cartilagineum inde enafci conspicies, ubi septimatum costarum cartilagineis mutuo coēunt, secundo pectoris ossis ossi articulanatur. Iam si tria pectoris ossa simul iuxteris, manubrij alicuius gladij imaginem conspicies, primi anque ossis superior pars, que lata admodum est, illi manubrij parti respondebit, quæ sub paruo dito in apprehensione constitit. Secundū autem os, illi parti congruit, quam manus sub tota intus complectitur, in qua sinus costarum cartilagineibus parati inflar foucarum erunt, quibus digiti firmari possent, atque huiusmodi foueæ cum præstarent usum, quem in gladijs ex manubrij asperitate querimus: quoties intortis nodosisq; funiculis, aut scabra pœciliis cutæ,

Humani pectoris ossis de figuris.

k tota 6,7
figur.

l sp. 2,6
id. 6 autem

c 7 sp. 2
ad.

m 7 o.

n 6 fin. a.

o 6,7 sp.

p 6,7 sp. 1.

q 6,7 sp. 2.

r 6,7 figu.

s 6,7 figu.

t 6,7 sp. 2.

u 6,7 fig. sp.

v 6,7 fig. 2.

w 6,7 fig. 4.

x 6,7 fig. 5.

y 6,7 fig. 6.

z 6,7 fig. 7.

a 6 fig. sp.

b 6,7 fig. 8.

c 6,7 fig. D.

d 6,7 fig. 2.

e 6,7 fig. 3.

f 6,7 fig. 4.

g 6,7 fig. 5.

h 6,7 fig. 6.

i 6,7 fig. 7.

j 6,7 fig. 8.

k 6,7 fig. 9.

l 6,7 fig. 10.

m 6,7 fig. 11.

Pectoris ossis ad sensum comparationis.

manubrium obducti curamus. Tertium os una cum cartilagine, reliqua gladii parti posset a
similari. adeo, ut nonnulli uniuersi hanc ossium struem *fusco* ab ensis imagine uocant.
alijs, qui canes potius ac simias quam homines spectarunt, mucronatum cartilaginem denta-
xat illo nomine dignantur: quod hoc scilicet gladii mucronis forma accedit, ipsius canum
pectoris os ensis imaginis non ita apte ac humuman os conferri queat. Haec imaginum collatio
attestatur, veteribus illis hominum cadavera, Galenus autem simiarum dislectioni fusco adhi-
bita, cui sententia Celsi quoque oratio, qua illi os pectoris utrinque lunatum esse scripsit,
suffragatur, id enim de simijs & canibus falso protulisset, quum tale quid in illis nihil appa-
reat, quippe in homine primum pectoris os superius, & secundum inferius, multo latiora sunt,
quam ubi haec inuicem committuntur. Pectoris ossis substantia admodum fungula mol-
lis est, & anteriori sede magis continua squama quam posteriori obducitur. Posterior enim
sedis squama multis inaequalibus est donatur foraminibus, quae haud peruvia sunt, sed uasis so-
lum uiam prebent, quibus id os enutritur. Atque haec foramina in primo osse tanto magis
sunt conspicua, quanto huius ossis crassitudo secundi ossis crassitudine superat. Quod itaque pe-
ctoris os, illis costis que orbiculatum thoracis amplitudinem efformant, stabilicendi procrea-
tum sit, neminem latere arbitror: quemadmodum neque, quod propugnaculi etiam uicem
secundari gerit, eosq; uisu homini praest, quos generatum thoracis os praebere in huius
Capitis initio retulimus. Cartilago, in quam pectoris os exauertitur, subditorum quoque est pro-
pugnaculum, & malum granatum uulgo appellatur, quod (ut arbitror) unius balauitij apicis
imaginis illa accedit. A qua etiam forma, uulgo ipsam epiglottalem appetat cartilaginem, ab
imagine uidelicet laryngis operculi, pectoris ossis cartilagini specie non admodum absimili.
Verum huiusmodi nominum copiam ad praesentis libri calcem una cum ceterorum ossium
nominiis subiectiemus. Modo autem nihil addendum superest, nisi forte costarum ductus
in costarum ossibus longe quam in cartilaginis diuerterit. Costarum enim ossa, quum pri-
mum a uertebris abscedunt, in posteriore deorsum obliquantur, & hinc ad thoracis latera
deorsum tempore oblique uersus anteriora declinant, quoque in cartilaginem desinunt obli-
qui. quae ac circumlatum sursum in anteriora porrectam, adeo ut coste ubi cartilaginem primum edu-
cunt, arcuatim, & in angulum quadammodo sursum fleuantur. Itse costarum ductus non in
illis solum que pectoris ossi committuntur, evidens est: uerum & in reliquis omnibus, si forte
duodecim excepis, cuius cartilago admodum obscurè sursum spectat, quanquā interim
hic inflexus potissimum in mediis, quinta nimis, sexta, septima, octaua & nona uisitatur, in su-
perioribus uero ac inferioribus magis later.

Pectoris os
istrum late-
sum.

Pectoris os
istrum subfusca.

Pectoris ossis
uulgo.

Mucronatae
cartilagini
uulgo.

Costarum du-
ctus.

I secundum
A. Apg. 2.
lib. 6.

m. 12, 13
cap. 12.
fig. 44

fig. 45.
fig. 46.
fig. 47.
fig. 48.
fig. 49.
fig. 50.
fig. 51.

DE CARTILAGINEA QVAE COR- di basi ascribitur substantia, seu cordis osse. Caput XX.

HAE C figurae magna arteriae & arterialis uene radice perfunctorie exprimit, ab omnib; connatis corporibus partibus, ue diuisas, & duobus circuitis simillimas. Ac & quidem arterie magna radicem non eat, & arterialis uene radicem. C autem con-
nexu indicat, quo uasa inuicem in ipso exortu connascuntur. Itse
connexus, qui potissimum cartilagineus est, non ex hac rudi figura pe-
tendit, uerum cum ex alijs sexi libri figuris, tum maximè ex octaua & decima, quas non ob-
seruit obiter cum suorum characterum indicibus modo perlusare. Parum
autem opportune facerem, si eisdem tabulas uarijs in locis
frequenter proponerem.

d. i. f. l.
e. f. b. c.
b. g. l.
e. f. b. c.
g. quibus
characte-
brus no-
tatur.

E FORSIT AN praeſenti libro, os aliquod prætermisſe uideamur, hoc lo co etiam osse cordis substantia mentionem faciendam duximus. Galenus namque ab elephanti corde, à quopiam suorum familiarium os eximie magnitudinis excutum prodidit: & grandium quidem animalium cordibus os, minorum uero cartilaginem atribuit. Ego autem hactenus, ut in nullo corde, ita negue in humano exquisitum os reperi, calpe lede, qua Galenus cordis os constituit, substantia obseruo cartilaginem, que mea quidem sententia nihil est aliud, quam magna arterie & uene arterialis radices à corde tericium

L. de A. d.
minib; scd. 8.

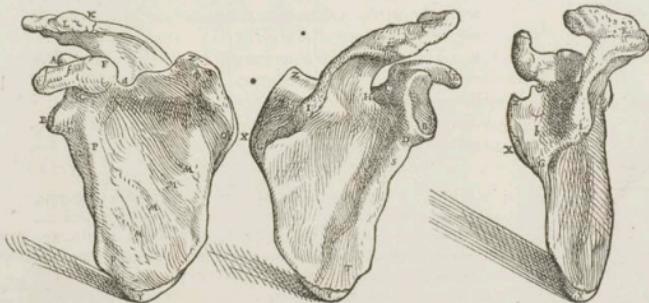
F. uentri cor-
uero osse de-
ritus.

Cartilaginea
cordis substan-
tia.

terierum ē duobus illis usis in cor refluxui præficiuntur, multò duriores sunt, quām reliqua illorum usorum substatia, adeo ut radices cartilaginis natura participare nonnihil uideantur, que in bobus ita interdū indurescit, ut quadrupedū costarum cartilaginiē in album & friabile os extrinsecus cartilagine tanquam membrana obducunt degenerare, prius scriptum est. Hę itaque usorum radices perinde ad se mutuō sunt conterminae, ac sī duos circulos in puncto inuicem committeres continuaresq; ita ut dexter circulus uenae arterialis efferradix, finister ue
rō (qui amplior est) magna arteria. Vbi autem circuiti mutuo committerentur, is locus cleft, quo haec uasa suis orbibus simul connascuntur, uniuerturq; ac ubi optimā cartilaginis consistet, repporrio, quæ oblonga & ueluti teres est: tota nimis fide qua illae radices inuicem cōmitetur, & reliquie interim circulorū portiones efficitur. Ac proinde per me licebit radices has, aut cordis cartilaginem, aut os uocare, modo accuratè ipsarū naturā quis intueatur, neq;
una cum Galeni sc̄tatoribus ipsius lenſa admodum oſcitantē eruentibus tam stolidus sit, ut cordis os inſtar & aut v efformatum ſibi puerſeat. Qui enim poſt Galenū humani corporis hiſtoriam ſcribere aggreſiſunt, in cordis baſi os quoddam extreūum recenteſunt, quod la
ryngis ſuperiori ſedi p̄p̄oſito, & ab v imagine ſuadit nuncupato, alſimilant. Neq; ſat ſuit illis hominibus ad hunc modum, os in humani cordis baſi confingere: quin in mō fermoni adie
cere, cordis baſim, acq; ideo etiam uniuersum cor, ab ipſo nō fecus firmani quām lingua radix illo oſe quod laryngi p̄ponitur. Arbitrantur nanḡ cor eiūmodi oſe firmatū, mouerit non expendeſtes cor etiam ſi eiūmodi donaretur oſe, ipſo nō minus ſuſſulciri poſſe, quām ferreas palus leſtū in aere fuſtineret: quida is leſto alligatus, ſimil cum ipſo deſtrum ex alto proji
ceretur. Quamuis interim quatuor cordis usorum ad conterminas fedes connexum nonnihil cor ſuſtineat, haud inſtanciari poſſumus. Ceterū huicmodi hominū figura mifla fa
ciamus, & illorum quoq; oſcitantem negliganſ, qua in cordis (utipſi exſtimant) aſſectibus magno ſuperclio ſoſis cordis cerui, nefo quibus gemmis & auro mixtum, propinat: quum interim ceruo non aliud os, quām uitulo, aut cani, aut ſui inſit, cartilaginea nimis magna arteria & uena arterialis radices. Et oſculum illud quod ē ceruorum cordibus exemptum pharmacopolarum officiæ mihi hactenus ementientur ſunt, aliud nihil eſſe cenſeo, quām gran
dius agnī hyoidis oſis oſculum, quod continuum eft, & ſimillimum: niſi quid dextrum crus etiam tranſuerſim in hunc modum x finistrum decuſſatim ſecet, & alterum crus altero breuius ſit: quod etiam ouina lingua, quoties menſe appetetur, luce clarius edocebit. Porro qua admīſtrandi ratione cartilaginea usorum radices inquirenda ſint, in ſexto libro, ubi cordis ſc̄tio pertractabitur, deſcribemus.

DE SCAPVLIS. CAPVT XXI.

PRIMA FIGVRA VI SECVNDA. TERTIA.
GESIMI PRIMI CAP.

TRIVM QVAE HIC PROPOVNNTVR FIGVRARVM ET
earundem characterum Indicem, proxime sequens pagina exhibet.

PRI

P R I M A uiginti primi Capitis figura internam, seu anteriorem scapulae dexteræ sedem exprimit, que costis innititur.

Secunda, dextra scapula exteram posteriorem ue sedem ostendit.

Tertia, scapulam dextram lateris in latus decipit am continet, ut sinus gibbae extortorisque scapulae sedis proponeret, qui inter elatiorem scapulae costam, et scapulae spinam consistit. Verum id iam ex characteribus indicibus reddetur explicatiu.

In prima figura Z, X & Y scapula ostendunt basim. Est enim scapula quodammodo triangularis. Z uero, & A, & S, superiore scapulae notant costam. Y autem, & B, costam scapulae inferiorem: adeo ut Z superior sit basis angulus, Y inferior angulus: A & B tertius scapulae angulus, quem scapulae superior et inferior costae consistunt. Atque hoc obiter isti notant characteres: singulis autem scorpiis aliud cum ceteris in hunc modum insignitatur.

A, B 1, 2 Scapula sinus, cui humeri caput articulatur. In secunda figura B notatur inferior sinus sedes, que quodammodo orbicularis est. A, superior sedes magis stricta, contractaque in prima figura A indicat protuberantem sinus seu cervicis scapulae partem, a qua duo huic articuli pecularia ligamenta, unde cum excerto capite musculi cubiti stellentium anterioris pronascitur.

C, D 1, 2 Cervix seu collum scapulae. Verum C etiam insignitur radix interioris scapulae processus, qui E, f & F insignitur. Deinde C in prima figura sinus quendam indicat, sub interiori scapulae processu conspicuum.

E, f & F in prima figura, & E & F in secunda, interiorem insinuant processum scapulae, in quo F protuberantem notat partem, cui clavicularia alligatur, & penè innititur. E uero, processus huius appendicem. f autem, aperam communis partem, à qua ligamentum pronascitur, hinc in summum humerum (qui K indicabitur) pertinet.

G, H 2 Radix spinae scapulae, seu ipsa scapula spina, que in homine summum producit humerum, quem K in prima & secunda & tertia notat, et L etiam in prima ac tertia. Est itaque G & H spina extorris longitudine. Quod uero ab H ad K fertur summus est humerus. Vbi enim H cernitur, illuc spinam scapulae dorso abscedere dicimus. Verum K priuatin notatur summum humeri appendix.

L 1, 3 Sinus summi humeri admodum leuiter cælatus, & admittende clavicule paratus.

I, 1, 3 Scapula spina pars crassior, interdum appendicea decora. Ad G enim, & I, & H spina scapulae est crassior, quam alibi. A uero per I ad K apera pars notatur spinae, & summa humeri. Quod autem in secunda inter I & H consistit, & in prima inter L & a, leue est, & minime aperum.

M, M &c. 1 Inflexar obliquarum linearum tubercula sinus perinde constituentia, ac si illi à costarum concrexis scapulae cauæ essent impressæ.

N, O, 1 Sedes in interna scapulae regione magis cauæ, que secunda figura literis G & H respondet.

P 1 Protuberans crassioris inferioris costæ pars, que in internam scapulae sedem prominet.

P 2 Hac sede inferior scapulae costæ latus ue efficiunt acutius, idque magis promince, ut tertius brachium mouentum musculus hinc promptius exoritur.

Q 1 Scapula inferioris costæ apera sinus, unde interior cubitum extendentium pronascitur musculus. R incuria clavis est.

S 2 Adj scapulae externam sedem protuberans inferioris costæ pars.

T 2 Impressio & amplitudo inferioris costæ, unde tertius brachium mouentum musculus nascitur.

V, V 2 Hic externa scapulae sedes propter crassitudinem inferioris costæ insigniter caua cernitur. Quod enim inter V & V, & G & H consistit, tenuissimum maximeque subtile & solidum est.

X 1, 2, 3 Appendix basis scapulae, ad principium ipsius spinae coalta.

Y 1, 2, 3 Appendix inferioris anguli basis scapulae.

Φ¹ Superioris anguli sedes, in internam scapulae regionem modice protuberans.

Z, 1, 2, 3 Z superiore basis angulum ante a notavit.

a 1, 2 Semicirculare foramen, seu sinus, in superiore costæ scapulae conspicuum.

b, c, 3 Sedes in externa scapulae regione inter spinam & elatiorem scapulae costam consistens. Verum b priuatin scapulae sede hic notat tenuissimam, maximeque subtilem: et quodammodo pellucida. c aut foraminulū indicat hic frequenter apparet, et uenule inibi scapulam nutritur et uta præbens.

Q V A R.

QVARTA VIGESIMI PRIMI
CAPITIS FIG VRA.Scapularum
fusus et nexus.Scapula u.
fus.Scapula for
ma triangula
ris.Basis sca
pulae.

P R A E S E N T I figura externam seu posteriorem canis scapula sedem in hoc delineavimus, ut prompte expendatur hominis scapula ad canis, aut ovis differentia, quam in summo humero, aut superiori scapula processu notabimus. Significet igitur **A** & **B** scapula gibbum, seu dorsum, ac **C** quidem ipsius inferiorem sedem, **B** autem superioriem, **D** animalis collo capitiue propiorem. **C** & **D** spinam scapulae notent, super scapula ceruicem non excedentem. **E** scapula ceruicem.

a triun in
tegrarū R.

b 9 musc.
tab. d.
c 12 musc.
tab. G.

d 10 tab. r.
e 5 tab. r.
f 7 tab. L.
g 5 tab. R.

S.

b integrat
rum Q. ad
z.

i integrat
fi.

S ad R.

h. i. 2. figur.
C.D.
l. i. 2. figur.
A. B.

C A P U L A E utrinque singula posterior thoracis regioni uersus superiores innintuntur, ac occipitis ossi, cerucis, thoracisq; uestebribus, costis, & ossi v literam referenti, musculorum duntaxat interuenient copulatur. **O**c cipitis quidem ossi beneficio secundi scapulam mouentium musculi, qui etiam hanc multarum uestebribus spinis committit: ut & tertius scapulae motuum illam, qui ceruicis uestebribus illam necit. Quartus vero scapulam mouentium, illam aliquot thoracis & ceruicis uestebribus spinis firmat. Costis scapulam committunt primus illam mouentium musculus, & thoracem mouentum secundus. Ossi vero & referenti septimi eius ossis peculiarium musculorum ope scapula copulatur. In hominibus, simnis, ac leonis, & si que alia clauiculis donatur, ex abundanti ligamentorum auxilio, scapula claviculis coarticulatur, claviculaq; contermina est. In omnibus vero animalibus brachii os seu humerus ipsis articulatur, ac proinde si hominem caput definitum fixeris, nulla ratione humeri articulum sermone constituitis. Ad eius nanque articuli constructionem necessarium est, humeri caput aliquius ossis sinum subire, atque ut moeat, in aliquo oscile veluti in bafi quamvis firmari. Porro huiusmodi sinus occasione, collum quoddam seu ceruicis scapulae protuberat, in cuius extremitate sinus tam alie lateq; excupitur, quantum humeri articulo uarijs ad modumq; differentibus motibus mouendo ex usu est. Atque hic sanè primus precipiuusq; scapularum usus confert, cuius alius mox subflequitur, neque ipse quidem penitus, thoracis uidelicet partium costis interclarum communio atque custodia. Anteriores enim thoracis partes tuemur, multo ante prouidentes que occursum levigant, & anticipantes vel transfilare, ut id quod ingruit declinemus, aut obsecere pectori momentum aliquod, aut manus quippiam quo defendamus afflumere. Quinimodo plerunque & solis manibus ante pericitur, latius esse rati has vulnerari, rumpi, cōteri, abscondi, quam quod lacrurum sit, ad pectus pertingere coedamus. Thorax enim respirationis et organum, quemadmodum & ab illo complexus pulmo: cor autem insiti caloris fomes, irascibilisq; animae fides confert, propugnaculus ob id etiam egenus ualidioribus. Porro quum posteriori thoracis sedi, & anteriori aequali ab occursanis ut periculum impendeat, corum uero que obesse possunt praecognitio, in anteriori & posteriori regione nequaquam par sit, non praesentibus nimis in posteriori regione oculis, oportui sanè & hic quoque Naturam artificium quodam machinari, posteriori thoracis sedem nequitum neglegere. Quocirca instans ualli & mirabilis propugnaculi uestebribus thoracis inibi compiegit, & scapulas tanquam duos clypeos & scuta, firmissimoq; muros obiecit, hinc rursus alium ultum homini a cœlestiū minime ignorans, quo complures museuli motuum brachij autores, sedēnt quia fulciantur, & à qua originem aptissime ducant, commodiq; adipiscuntur. Atque id profectio summum opus est iustitia, eodem osse ad tam uarios proflusq; necessarios usus abutit, & undeque ita scapulas efformare, ut priuatum ad singulos usus confiteat conferri queant. Scapula enim in aequali et admodum, omnique ex parte, fibi dissimilis, præter uarios enim ipsis processus, sinus, tubera, appendices, eiusq; generis reliqua, è quibus ossium differentias defumpsumus, scapula trianguli differens latibrus efformata imaginem quodammodo exprimit. Primum namque ipsius latibus, quod basim scapulae perpetuo uocabimus, ea scapula fedes est, quæ secundum dorsi longitudinem thoracis uestebribus spinis proxime exponitur, basis haec obliqua constat linea, quæ superius & inferius, uersus corporis latus oblique veluti in circuli conuexum inclinata, in medio autem crebro paululum lunata cauag; uisitatur. Interdum enim continuo ductu tota scapula

m t. z. fi.
4 Z per X
ad Y.

pule basi, hunc in modum C gibba est, deinde basi hæc tenuis admodum uisit, quamvis inferiori tamen parte & superiori modicè quām aliis crassior appareat, & inferioris partis crassities partis superioris crassitatem adhuc uincat. Huic basi plerunque⁹ duas adnascentur appendices: una quidem, quæ grandior crassior & longior est, ac perpetuò appareat, ad basi^q inferiorem constitutæ angulum insigniter obtusum, ac ueluti orbicularem: altera autem appendix aliquantulū sub superiori habetur angulo, illiq̄ basi sedi coalefecit, à qua scapula⁹ spinam principium ducere audies. Præter has appendices etiam basi molliis quedam cartilago adnascitur, etius cartilaginū generis quo ossium extrema nulli commissa ossi, augeri solent. Verum in hominibus hæc cartilago longe breuior minorē est, quam in oibus & bobus, alijsq; animalibus, quorum scapulae thoracis potius incombunt lateribus, quam in hominē, posteriori thoraci sedi vertebris proxima. Atq; ita primum scapula latus basi uele habet, duo autē reliqua inter se uariantur. Inferius enim ab humiliori basi sedi admodum oblique sursum in anteriora ducitur: superior uero (quod tanto breius est inferiori, quanto inferior est ipsa basi breuissimus) nonnullis deorsum in exteriora fertur, quodammodo transuersum procedens. Duo hæc latera in angulum coeunt, & latiusculam scapula partem suis extremis finibus continent, in qua ceruix scapulae sinusq; conficiuntur, humeri caput excipiens: adeo ut hac fedes (si modo angelico loco censeris possit) tertius scapulae angulus futura sit, quandoquidem⁹ primum angulum superiorem basi angulum numeramus, secundum uero humiliorē. Ceterum duo haec latera suis finibus tertium angulum constituta, non solum duictū & breuitate inter se discrepant, uerum etiam crassitatem. Inferius enim latus, quo altius est basi sursum condensit, eo crassius & insigniter spissum efficitur. Non aliter quam si Natura huius lateris beneficio, scapulae alioquin tenui & infirmæ magnū robur additum uoluissest, ac deinde secundario quibusdam musculis commidi exortus locum præparauisset. Præter id enim quod musculorū quorundam gratia (ut mox subiiciam) huius lateris crassitatem internam scapulae sedem⁹ cauorem reddit, & in externa fede seu gibbo, ueluti⁹ sinum efformat, ipsum quoq; in sua externa fede prope inferiori basi scapulae angulum compressionem obtinet, ac deorsum quadantes eductur: ut & musculus illinc principium sumeret, cuius ope brachium ueluti à pectori reflexum, retrorsum ducitur. Quinque interna huius lateris fede, iuxta ipsius elatiorem partem, qua id scapulae ceruicem terminat, etiam oblongus sinus aliquantulū asper inæqualisq; conficitur, musculo principium porrigena, quem à scapula enatum cubiti extensionis autorem in secundo libro afterremus: inibi perpetuò inferioris hoc scapulae latus, inferiorem costam ueterum more appellatur, qui superioris inferiusq; scapulae latera nō uocauerūt. Porro superior feda pulu latus tenui, minimeq; crassum est, ad cam usq; sedem quia scapulae ceruicis superior regio consistit, interiorq; scapulae processus exoritur, hac nanq; fede superior scapulae latus impenetrabilis erit. Deinde priuatim huic lateri iuxta interioris scapulae processus radicem, sinus quidam seu medium foramen instar semicirculi insculpitur, utq; porrigena nerui quinti parisi nervorum dorsalis medullæ furcato, huc una cum uena arteria posteriori scapulae sedem aduenti. Ceterum scapulae ceruicis, quæ inter superioris & inferioris scapulae costarum fines habentur, crassa est, q; scapula ex ampla tenui fede inibi coactata, & secundum latitudinem in crassitate ceruitur. Ceruicis tamē longitudine seu interuum, quod à superiori corporis parte ad inferiorem metior, admodum ceruicis crassitatem superaret, quæ ab anteriori parte in posteriori pertinet. Ceruix insigniter adhuc extorsum ducta, dilatatur, & ut ipsa oblonga est, ita etiam oblongum efformat sinus, inferiori parte circulari circumferentia terminatum, superiori autem parte in acutum magis exponrectum. Atque id propter impræfessionem accidit, hic interna ceruicis fedi factam, tendinis eius⁹ musculi ducenti gratia, qui intrò antrorum pectoralium circumuerit. Præterea sinus ceruicisq; scapulae⁹ superior pars, in hoc procerius extubatur, quò aptius hinc⁹ duo validissima huius articuli pronascenter ligamentum, & externum quoque caput eius musculi commode hinc principium ducere, qui cubitum flexentium anterior celebitur. Hic scapulae sinus cartilagine reliquo articuli sinuum modo incrassatus, non admodum altè celatur. neque etiam huius longitudine & amplitudine respondent, humeri capitū quod ipsi inarticulatur, lötitudini & amplitudini. Quod sanè in hoc articulo Natura peculiariter machinatur, aliorum enim articulorum capita sinibus exquisitè congruant, nisi forte⁹ femoris cum⁹ tibia articulum excipere uelis, in quo tibiae sinus femoris capitibus non respondeat, ac priuatim in illo quoq; articulo Naturæ aliquid moliri intelliges. Quia igitur pars genu ab aliorū articulorū ratione differt, suo dicemus loco: nunc uero humeri articulus uniuersus explicandus. Quum ergo Natura hunc scapulae sinus satis leuiter, laxorum motuum gratia, exculpasset, illumq; non ualde amplum longumq; creauisset (præter peculiaria huius articuli

Basis appendicis.

Basis cartilaginis.

Superioris in finioris laterum diffcrentia.

Tres scapulae anguli, ac late, ram plurior defiguntur.

Cornix scapulae.

Sinus humero excipiendo partatus.

Cartilago scapulae sinuosa ^{que sit anguis.} ligamenta, quae in secundo libro una cum musculis prosequentur, & quosdam scapulae processus, quos articulum à luxationibus prohibetur tum audies, ubi illos quoque iam in fermonis contextu pertractabimus) cartilaginem quandam ligamentum substantiae componet in hoc sinu crebro effingit, qua sinum auger, profundiorēmē elicit, nimiamq̄ luxandi promptitudinem multum corrigit, parum interim laxissimos differentesq̄ brachij motus, quibus maximē indigemus, praepediens. In ambitu enim huius sinus ea cartilago ponitur, scapulae interī, neque etiam humero connata, sed tantum ligamentum articulum in orbem amplexantibus adnexa. Huius cartilaginis extrema sedes crassa est, sensimq̄ ad sinus centrum ducit gracilem, ac multo ante centrum definit: quasi quis sinum in ambitu anulo augeret, cuius orbis instar trianguli esset contulit: & istius trianguli externum latus, exteriorē articuli ambitum respiceret: inferius uero latus sinus incomburet: superius autem humeri caput spectaret, adeo ut duo anguli ambitum articuli contingenter, tertius interim sinus centrum spectaret. Cæterum hanc Naturam industriam spectatū iucundissimā, etiam si hominis corpus ad manū non sit, in quadrupedum & auium genibus promptē inueberis, quam pari quoque artificio hic tibie offis sinus perpetuo augentur. Huius itaq̄ cartilaginis quorielcunque reperitur, beneficio, sinus scapulae profundior evadit, & interim cartilago impetu compresionisq̄ ossium facile cedit, laxum huius articuli motum minimē cohibet. Processus uero quibus praesenti articulo Natura prospexit, duo censem: quorum alter⁹ superior est, summusq̄ humerus nobis vocabitur, atque mox à scapula¹⁰ spina pronaci docebitur, alter uero est interior ac minor, qui ampla radice ex superficie de cerevis scapulae principium ducit, & hinc cuncte latus antrorum fertur, anteriorē articuli parti ueris superiora magis oppositus. Inferior huius processus pars exacte laevis est, ac instar antiquæ Græcorum literæ C causus, ob idq̄ etiam *eryxodolos* appellatus. Alij uero à quādam imagine, quam obtinet cum altera anchora parte, que terra insigfit, *eryxodolos* hunc processum uocarunt. Nonnulli iuris, quid cornicula rostrī modo inclinatur, *laevicordia* appellauere. Atque hæc nomina Galeni interpres subinde luterunt, ad hoc etiam opulitane Galeno, sibi in nominibus hic parum constanti, quum is enim alibi penè semper hum. processum *eryxodolos* uocat, in decimo tertio tamen de Partium usu, eo nomine illum scapulae processum donauit, quem summum humerus uocamus. Verum huius processus nominum mentio, postmodum necellariō incidet, nunc autem quod de interiori processu adhuc enarrandum su perest, percursemus. Inferna itaque sedes is leuis est, in superiori autē parte asper & inaequalis, in etatissima enim sui prædicti de crafstor usitur, & in aqua tubere prominet, cui clavicularē incombuit ac innititur, ualideq̄ alligatur. In apice uero, ubi appendicem exigit, etiam asper est, ut aptius¹¹ internum anteriori cubitum flecentium musculi caput ab ipsa exorietur, & ligamentum humeri articulo peculiare hic a principiū obtineret. Inter apicem uero & tuberculum, quo clavicularē penè suffulcatur, hæc superior processus fedes etiam aspera exsistit, quod scapulæ ligamentum educeretur, hinc ad superiorem scapulae processum pertinens. Quemadmo dum uero hæc superior processus fedes in hoc aspera est, ut opportune ligamenta illa & hoc muscle caput produceret: ita quoq̄ scapula ceruix orbicularium foramina quædam non perua commonitat, ex quibus commoda validorum huius articuli ligamentorum pender origo.

Nunc tempestiu quoque erit, alterum scapulae processum fermone persequi: cuius natum optimè inteniemus, anteriorem posterioremq̄ scapulae fedes non oſcitante spestantes. Scapula itaque¹² anterior fedes sima causa est, ut commode costarū conuxis respondeant, ac su per ipsas stabilitate debite moueat. Deinde etiam, ut opportuna hæc fedes aptaretur¹³ musculo, qui totum anteriori scapulae sedem plenis, intrō antrorumq̄ brachium circumuerit. Causa hæc scapulae fedes leuis quidem est, sed non omni ex parte aqualis, nam fixa in inferiore ipsius fedem¹⁴ tuberculæ quædā exigit, modice inſtar obliquioris linea extuberantia, quæ quodammodo sinus constituant, ac si thoracis coste, quibus scapula hac fede incombuit, temporis successu in scapulā comprimerentur, ipsaq̄ scapula illarū effigiem cedendo afflueret. Hi enim sinus tuberaq̄ in fenibus apparent magis, quam aut in pueris, aut in uenibus, quibus omniam in nus conspicuē protuberant, excrescentq̄. Ad hæc, scapula anterior fedes¹⁵ ad radicem elatioris anguli basis scapulae nonnullū protuberat, aptamq̄ regionem efficit, cui¹⁶ alter scapula attollentium musculorum validē inſertatur. Præterea scapula anterior fedes quā summi humeri radii scapulae in spine respōdet, insignius quam alibi excavatur, non fecus quam si Natura quum scapula spinam fingeret, cava scapulae pars in posteriore extraxisset, ac ita ipsius cauitatem auxiliet: quemadmodū in fistulis uasis, & hjs quoq̄ quę ex mafia uel cera paritur, in dies fieri cernimus. Quando enim olla anſam externa ipsius fedelocatam conspicimus, plerunque caua olla pars ante respondēs, sinuata magis, ac ueluti ab anſa extrosum tracta cernitur, idq̄ in illis sedibus

fedibus potissimum obseruatur, ubi crassiores ansæ partes cōsistunt. Vnde etiam illæ scapulae cauitatis fedes insigniū impresæ cauatae cōspicuntur, quæ extremitas spinae respondent, mox enim spinam in tota ipsius exortus fedes ad extrema impensis crassam, quam in medio ductu, uideri audies. Inter reliquias interim scapulae cauitatis fedes, ea maximè caua se exhibet,

quæ iuxta scapulae ceruicem existit, præter id enim quod in posteriora à scapulae spina, extra cōcolliguntur, hic etiam scapulae collum impenile crassum & introrsum protuberans, hanc uitatem insigniter auget; quemadmodum & inferior scapulae costa, quæ quum crassa sit, huius quoque fedis cauitatem profundiorum reddit.⁴ Posterior scapulae fedes insigniæ processu, ueluti spina, adornata, si obiter uideatur, gibba est, quod hanc figuram injurias citra noxam ferens accommodatiorem efficit. Natura hanc ignorauerit. Verum si preflui hoc scapulae gibbum contemplum, dux in ipso fedes cauitates nobis occurrit, mulcens suscipiens aptissimæ.⁵ Vna enim sub scapulae spina inter spinae inferiorē fedem, & extuberantiorē crassiore, inferioris scapulae costæ partem constitut. Altera uero inter superiorem scapulae spinae fedem, & superioris scapulae costam habetur. Atq[ue] hanc quidem⁶ mulcens occupat, quem brachium circumducunt tertium statuum. Inferior cauitas⁷ mulculo oppletur, qui brachium circumuerentur fecundus numerabitur. Porro esti hac externa posterior uel scapulae fedes, cum scapulae spina, tum ipsius costarum gratia, duas haec cauitates ostendat, nihilominus uniuersa (quoniam extuberare cernitur) scapulae dorsum à ueteribus nuncupata est, similitudinem à uero hominis dorso sumentibus. Processum autem qui ab hoc scapulae dorso enatetur, spinam uocare, ad uetererarum posteriorum processum siue spinarum imaginem, quæ quum veteribus reculsum finit instittu, ab his nominibus nunquam ne latum quidem ungues declinatur, externam scapulae fedem Dorsum nuncupabo: summi uero humeri radice, Spinam scapulae. Dicitur autem mihi summus humerus, quod veteribus *angustus* nuncupabatur: quanquam non adeo promptum fit diuinare, quid quicq[ue] haec uoce intellexerit, neque etiam uel diu Hippocratis causa nomen id negligendum uenit, aut etiam de ipso obiter statu dū est, si modo a Syropis & Iulepis interdu animum auocantes, diuina Hippocratis de ossium fracturis & luxationibus, idq[ue] genis malis oracula, etiam ad nos pertinere dixerimus. Quare etiam non ab re fuit, scapulae spinam summum in humerum, ut nobis uisum erit describere, atque tunc demum Hippocratis & Galeni sententiam sermoni adiudicere. Ex tota igitur propemodo amplitudine dorsi scapulae ualidus crassusq[ue] enatetur processus, non quidem è dorfi longitudinis medio, uerū non procūl à superiori ipsius sede. Processus iste (qui scapulae spina est) lenissima magis magisq[ue] augetur, ac tandem à scapulae dorso iuxta scapulae ceruicem abcedens, teresq[ue] quodammodo apparēs, modicè antorū fertur, insigniter supra scapulae cū humero articulū laetescens, & ampla donatus appendice, quæ pueris pluribus officulis cōformatur, cartilagineis interuenient coalefictibus. Huius processus pars omnis anterior, & posterior, & humilior, leuis minimēq[ue] alpera cernitur: superior autē ipsius fedes neutiquā leuis est, sed rudit, & foraminulis quibulq[ue] non perius decorata, idq[ue] potissimum in superiori sui appendicis sede, & ubi non procūl à scapulae bafi, processus iste crassior apparet, ac subinde appendicē quoq[ue] nanciscitur. Neg hæc sanè fructu machinatur Natura, musculorum enim gratia has molitor aperitates, quibus maximus scapulae sursum ducens musculus implantatur. Dein processus iste in quibus dixi locis asperior ideo eusit, quid mucus ille latiorem validioremq[ue] infectionem imbi tentat. Quinetiam hæc asperitas, principium præbet dignissimo brachium mouenti musculo: quem, quid brachij cum scapula articulum eleganter integrit, *irregularis* dissectionum perit uocant. In anteriori processus sede⁸ finus adeo leuiter & superficietem inculpatur, ut num capitulum, num sinus sit, agre diuidatur. Huic fini modice prominē clauiculae⁹ tuberculū articulatur, validissimisq[ue] ligamentis cōstringitur. Interuenient hinc plerumq[ue] peculiari cartilagine, illi profrus simili quam in maxilla inferioris cum superiori articulis obferuari retulimus, que felicit utrinq[ue] quid ossa spectat, leuis & lubrica sit, & tantū ligamentis articulum continentibus affirmata & continua. Dicitur modic processus pars, quæ à scapulae dorso enatetur, ac (ur sic dicam) dorso proxima est. Spina opportune nominatur, quæ etiā in canibus, oib[us] & equis cernitur.¹⁰ Pars autē quæ à scapula antorū ueris exteriore abscedit, ac sensim dilatatur, inq[ue] foliis hominibus, simijs, scuriis, et si quod aliud animal clauiculae donatur, obferuari potest, sumnum humerum appellabimus: id nomen à Græci mutuantes, qui procūl dubio brachij ossis cum scapulis articulum *angustus* nuncuparunt, ac proinde *angustus* hanc processus partem vocarunt, quid articuli superiori em cōstituit fedem, ac ueluti illius tutissimum habeatur propugnaculum. Atque ita sanè ab Hippocrate perpetuo accipitur, cum alias sapienti, tum præcipue quando humerum (quem ipse *angustus* uocat) nequaquam ad superiora (impeditè nimisrum

Posterior fedes
scapulae fedes, fedes
dorsum.

Summus hu-
merus seu angus-
tus, cunctis tam
diligenter infla-
tuenda est, des-
cribitur.

g. 2. fig. G.H.
d. 5. imm.
d. 5. T. Y.
s. 5. planter.
Z. 5. J. G. et
precipue
b. C.
o. 6. musc.
t. ab. 5. t.
t. ab. G.
p. 5. musc.
t. ab. r.

g. 2. fig. G.H.
t. ab. 5. imm.
t. ab. S. Y.
f. 5. fedes.
fig. 5. Z.
t. ab. 5. t.
t. ab. K. M.
t. ab. 5. J. K.
s. 5. cap. 5.
Q. R.
x. 5. fig. L.

7. 9. musc.
t. ab. 5. 2.
z. 5. musc.
t. ab. 5. 2.

4. 5. fi. L.
b. 5. fig. cap. 5.
22. Q.

c. 5. fi. G.H.
d. 5. fi. C.D.
e. 5. Humer-
5. R. fi. 2.

Peculiaris
cartilago clav-
iculae cū sa-
periori fo-
pulae processu-
articuli.

1 2 summo

f integr.
rū Q ad.

summo humero) luxari docet, & quum de effratio summo humero pertractat. Quanquam &c
hic Galenus etiā in libro de Ossibus audiendus est, qui cōpaginem' p̄fentis proceſſus f integr.
clauicula ἀρχήν nonnullis diſectionis professoribus uocari aſſerit. Vbi etiam ſubiungit, hic
quodam tertium os præter proceſſum hunc, & clauiculam in foliis hominibus ponere, idē
acromion & λευκωνία uocare. Tertium hoc os Galenus decimo tertio de Partium ufo in ho
minibus reſenſet, & ſimias illo priuat; quemadmodum & in libris de Adminiftrandi ſectioni
bus, & in suis in Hippocratis de Articulis librum commentarijs. Scribit enim, præter hunc fa
pule ſuperiore proceſſum, & clauiculam, tertium quoddam os eſſe cartilagineum, quod cla
uicula ad illum ſcapulæ proceſſum cōtextu inſternitur, & à quo membranæ ligamentæ pro
nafentur, quorum beneficio contextus iſſe validius cōmittitur. Galenus in quinto de Admif
trandi ſectionibus libro huicmodi in libro de Oſſibus teſtabatur, quodam hinc tertiu quoddam
os colloſare, idē ab illis ἀρχήν nuncupari. quum interim Galenus ſubinde in libris de Par
tium ufo, & in libris de Adminiftrandi ſectionibus, ac ferè in omnibus in Hippocratem com
mentarijs, hunc ſcapulæ proceſſum ἀρχήν uociterit, auſ faltem huius ſcapulæ proceſſum
cum clauicula compagem, adeo ut non parum Galeni in conflantiam hic admirer, multoq' ma
gis tantisper admiratur ſum, dum in homine tertiu id cartilagineum os mihi ocurrat. Neu
tiq' enim arbitror Galenū, peculiarem ſuperius cōmemoratam huius articuli cartilagineum
ofliſ loco habere, quia cuius generis cartilagines ad ligamenta naturam à uera cartilagine pluitū
recedat, neq' oſſe ullo paſto ſint: quinetiam quum hac in ſimia perinde ac in homine reperi
tur. Et si forte ofliſ loco habenda eſſet, præterquam quod Galenus alter huius meminiſet, &
articulu inuenire, non autē ipſi inſterni ſcripſit, etiā reprehensione nō careret, quod pecu
liare os in clauicula cum pectoris oſſe articulo, & rufus in inferiori maxilla ad ſuperiorē
' articulis &c in genuo ſtatuerit, quū interim illi huius generis cartilagines maniſtuſ ſuam
hic in ſummo humero apparet, etiā ille Galeno in cognitiv & prætermisſe videatur. Adeo
ut adhuc multo fatius ſit, peculiare hanc cartilaginem (et iſ ſcīa eſſet) ofliſ nomine non habet,
quā ſimil tot ofliſ Galenu lauiffe, clam inuere. Haec tenuis itaq' mihi hinc munq' quantuſ
diligenter Hippocratis nomine fecant, tertiu os animaduertere licuit. Satış perpeſciū habeo,
Galenū id nunquam etiam uideſe: & ſi auſum eō uig' in iſum impietatis progredi, affirmare
illum huicmodi os coſtinxiſe à quād cum oſſu, qua ſelami ſemini referunt, ſimilitudine, que
aliorū oſſium articulis contextibus ita apponi audies, quemadmodū cartilagineū ſu Galenus
hic conſiſtere prodidit. Lubens igitur cōſciero, tertiu id mei homine non magis quām in
ſimia reperiſſe, ut neq' qui mihi fecant adfluere ullus, ut ſingulis id obſerueretur,
ſedulū ſemper monuerit. Ac proinde ſi quis id os, aut ſimile quodpiam præter' proceſſum ſea
pule & clauicula mihi oſſe dederit, fidem do in humeri cum ſcapula articulo, me aliud eiusmodi
quid longē dignius atq' in artis operibus egregie perpendendū, ocyus cōmonſtratum. quod
uel ſola hac occaſione ſciens nunc prætereo. Quamvis interim nemini ignorare uelim, nullum
unquā animal, præter hominē, ſimia, & ſeūrum, & ſi reſe memini, glire mihi occurrit, ſe
hoc ſuperiori ſcapulæ donati proceſſu: adeo ut uix ambig' eum, qui primus hominē duntaxat
ἀρχήν donari ſcripſit, intellexiſe ſolū hominē ſu proceſſum obtinere: quando illum in ca
ribus, ouibus, capris, leporibus (qui etiā interiorē ſcapulæ proceſſum ſeparat nanciſtūr)
& alijs que menſe apponi ſolēt quadrupedibus, nullū ſuperiorē ſcapulæ proceſſum (at dunta
xat ſpinā) ſpectare, parū deſiniſ cum Galeno ſolicitus. Liceat igitur ſuperiorē hunc ſcapulæ
proceſſum nobis tantiper ſummu Humeru, aut Superiorē proceſſum, dum uerior occurat
ſentia, appellare. Porro cuius uifus gracia ſi homini & alijs animalibus clauicula obtinetibus
detur, dum demū melius explicabimur, ubi clauiculā historiā aggrediemur. Præter hoc enim
quid ad ſuperiora humeri luxationē is proceſſus prohibet, & tutiſimū humeri articulo pro
pugnaculū ſit, & quid mufculorū iñferiori & exortui elegāter famuletur, in hoc potiſimum
iuuat, ut accedat clauicula humeri articulum à thoracis lateribus & costis quām loq' ſimē re
moueat, illumq' in eo ſitu reſeruet, quo maximē ad fuos motus, quos uarios diſtinctosq' admo
duum molitur, indiget. At haec in clauiculā decriptionib⁹ refumētur diſtibus, iam enim alii
quando opportunū erit, ſcapularū ſermoni modum imponere: praecipue quum aliud enarran
dum nihil ſuperfit, niſi forte per quām exiguū, cuiusmodi eſſe poſſet, baſim ſcapulæ quā apen
dicibus decoratur, ut ſingulare fungolam fituſo familiū uideri, & nonnulla foramina in ſcapulæ ſpinā
porrigi, quae ipſi (quum cratia ſit) uenas deducat, nutrientum illi ſuppedituras. Cernitur
autem unum ſubinde in illa amplitudine, quam ſuperior ſcapulæ coſta cum ipſius ſpinā eſſor
mat: ac etiam in interna ſcapulæ ſede, qua hæc impenſus cauatur,

g Grandior
part 4 figs.
re cap. 12.
b fig mar
gini ca. 10.
18 fig. 31.

h fig. 4.
15 V. V.
c fig. 4.
15 v. 2.

l integr.
rū Q ad.

*Quibus tantu
animalibus fu
perior ſcapulæ
le proceſſu
oligere.*

*Summi humeri
uifus.*

PRIMA VIGE-
SIMI SECUNDI
Capitis figura.

SECUNDA.

TERTIA.

TRIVM QVAE HIC PROPONVNTVR FIGVRARVM ET
ipsarum characterum Index.

P R I M A praesentis Capitis figura dextri lateris claviculam anteriori extre-
miae & superiori sede expressam habet.

Secunda, posteriorem interioremque dextri lateris clavicule faciem, una cum superiori quoque ipsius sede ostendit.

Tertia inferiorem eiusdem lateris clavicule sedem communis trahit.

A Clavicule capitulum, quo ipsa pectoris ossis articulatur.

B Capituli huius primus angulus.

C Secundus capituli angulus.

D Tertius et quartus commemorant tertius angulus. In prima tamen figura, uniuersa triangularis capituli circumscripicio est conspicua literis **B**, **C** & **D**. perinde ac in figura manifestioris doctrina gratia, indici characteris **D** hic superposita.

E In anteriori clavicule sede protuberans linea directo prius anguli **B** insigniti, notatur.

F & **G** in tertia figura, protuberans linea inferioris sedis claviculae indicatur, quam **F** & **G** in secunda figura ut cinque etiam ostendunt.

G priuatim indicatur asperitas, ad lineas **F** & **G** posteriora apparent.

H Clavicule longitudinis medium, quod teres est, nisi linea **F** in inferiore ex parte protuberaret.

I Hac sede clavicula ad superiori scapulae tendens processum dilatescit, superiori sede que etiam **I** ad **K** usq; notatur gibba est.

K Asperitas in ea clavicula sede conspicua, ubi haec anteriori sui parte maxime cava cernitur.

L, **M** Latiuscula sedis claviculae inferior pars leuite sinuata, & aspera, non autem superioris partis modo gibba.

N Hac sede clavicula etiam aspera est, perinde ac iuxta **M**, ex qua ligamentum ad internum scapulae processum fertur.

O, **P** Claviculae sedes maxime retrosum introrsumque protuberans, & huius sedis peculiaris tuber.

P Locus insigniter asper, in inferiori claviculae sede conspicuus, qua superiori scapulae processu coartatur.

Q, **R** In tertia figura **Q** tuberculum insinuitur, quo clavicula superiori scapulae processu committitur. In prima uero figura & secunda **Q** sedes indicatur, qua id tuberculum consistit.

HANC figuram integrum erit praesentis Capitis quartam constitucere, in qua dextri lateris pars **R** insignita cartilagineum exprimit, claviculae cum summo humero articuli peculiaris. Altera aut pars **S** indicata, cartilago est peculiaris claviculae cum pectoris osse articuli.

Claviculam numerat.

Pectoris os articulatio.

N VTRIS Q VE lateribus claviculae³ (quae Græcis κλαύστρα, Latinis uero etiam furculæ & iugula nominantur) singulæ cōsistunt, pectoris ossi & summo humero seu superiori scapulae processu coartatae. Pectoris ossi in illis articulantur^b finibus, quos in primi ossis summum sedis lateribus excutios diximus, ac quemadmodum sinus illi oblongi sunt, ab anteriori^c 19 r. b usq[ue] partibus decorum in posteriora ducit, & antica sede quam postica latiores, internoq[ue] latere aliiores quam externa cernuntur, ita quoque se habent claviculam^e capita pectoris ossi cōnexa. Hac enim sinuum modo oblonga sunt, ac depressa: et si quis accuratius eorum circumscriptione animaduertetur, illam quodammodo triangulam iudicaret.^d Vnus enim angulus in anteriori capitis parte ad humiliora consistit, utique obvolutus. Secundus etiam obtusus est, in superiori capitis parte nonnulli uerbi, fus posteriora conspicuus. Tertius acutior longiorq[ue] est, in posteriori repositus, deorsum declinans. Porro ut praesentes anguli obtuti sunt, ita etiam trianguli linea inaequales, ex trorū sumis obliquatae occurunt.^f Illa enim qua[re] a primo angulo ad secundum ducitur, brevis uissima est: a secundo autem angulo ad tertium^g procedens, multo longior uisit. Quia uero à primo ad terrium curvatur, omnium longissima curvatura est. Atque ita se habet claviculae caput circumferentia, quod multa cartilagine inercuratur, laeviusq[ue] est: cartilagine tamen una cum tenuissima appendice effracta, caput alperum ac inaequale cernit. Verum et si caput car tilagine non minus quam & pectoris ossis sinus abundet, nihilominus tamen Natura hinc cartilagine effinxit, qualē priuatim in inferioris maxilla ad superiore articulis reponi commemorauitum. Inter pectoris enim ossis sinum, claviculae caput, cartilago quodam adē ampla interuenit, atque capitis & sinus est amplitudo. Haec tenuis undecunque est, ac aqua omni ex parte conflat crassit, & quā sinum respicit, admodum leuis est, & unctuoso humore perflua, sinuq[ue] seu pectoris ossi nulquam connata. Item quā cartilago claviculae contingit caput, pariter quoque leuis & lubrica est, capiti interim non connata, sed tantum ligamentis articulum in orbem amplexantibus. Adē, ut & haec cartilago non minus triangulā sit, quā claviculae caput pectoris ossi articulatum. Clavicula ab hoc cum pectoris ossi articulo, non recto tramite ad alterum ipsum porrigitur articulum, quo scapula superiori processu connectitur.^h A pectoris enim ossi procedens, ex trorū senī curvatur, & anteriori parte gibba, posteriori uero concava efficitur.ⁱ Verum illico post medium ipsius longitudinis contrario duūtū procedet, introrū nanque curvatur, & gibba fit, anteriori autem sede concava uisit: in anteriora insigniter illic prominens, ubi superiori scapulae processu proxima est: adē ut ibi gibba, bisq[ue] caua redatur. Pars enim ipsius pectoris ossi contemnerit, & hinc q[uod]cūdīta, retrorū, seu ad thoracis interiora magis pertinet, quae autem superiori scapulae articulatur processu, ac invicem nuncupatur, antrorū uergit, & ab interna thoracis se de extrorū remouetur, clavicula interior in medio ductu etiam obliquata est itaque gibba anteriori sui parte, in anteriori pectoris sede non procul ab ipsius cum pectoris ossi articulo, cauāq[ue] est parte sua interna, non procul uero à summo humero anteriori parte insigniter breuiq[ue] flexu caua cernitur: posteriori autem parte, gibba & conuexa. Atque ut res ledulō propter crebras claviculārum luxationes fracturasq[ue] expendenda breuerit, claviculae duciūs huic nostro s[ecundu]m respodet, precipue si id in medio ductu paulo magis maiusculi S ritu in hunc modū obliquari fingeremus. Neque horum ullum temere & frustra a rerum Opifice factum est: ubi enim clavicula iugulum speciat, merito posteriori se ueriori parte caua est, quum hac asperam arteriam, stomachum cum sexi paris neruorum cerebri neruis, & imprimit infigens nervorum seruum serua dōrfali medulla axillam petens, ferri debent, quibus potissimum neruis clavicula uiam exporrigit, & propugnaculi etiam loco præfigitur. Quia uero à iugulo, aut posteriori à sue longitudinis medio clavicula in posteriora porrigitur, neque aliquius usus gratia haec in anteriori sede gibba esse debuit, necessario rursus iuxta superiorem scapular processum antrorū uergit, quoque processus illius^j partē contingat, cui aptè coarticulari possit. Tantum autem hic antrorū porrigitur, quantum retrorū abscissas ipsius^k gibbapar-

Peculiaris cartilaginosa articulatione claviculae cū pectoris ossi.

Mitra claviculae curvatae.

Curvata.

Humeri articulus curvus & collis removens, & clavis curvula ac summa tenerius.

ram arteriam, & iugulum, Latinis uero etiam furculæ & iugula nominantur) singulæ cōsistunt, pectoris ossi & summo humero seu superiori scapulae processu coartatae. Pectoris ossi in

a integrā-
rum Q. ad
OCT.

b 7 fig. ca.
19 r.

c 1, 2, 3, fi. A.

d 1, 2, 3, fi. B.

e 1, 2, 3, fi. C.

f 1, 2, 3, fi. D.

g 1, 2, 3, fi. E.

ad C.

h 1, 2, 3, fi. F.

i 1, 2, 3, fi. G.

ad C. A. et H.

n. 1, 2, 3, fi. H.

ab A. et H.

n. 1, 2, 3, fi. I.

ab A. et H.

Hez organi-
nae for-
mae ope-
rat in-
dus ultima
fi. 1, 2, 3 de-
in ultima
quarti.

o 1, 2, 3, fi. cap.
21 L.

p 1, 2, 3, fi. O.

q 1, 2, 3, fi. P.

r ab inter-
gatis ubi ar-
ticulat ex

s 1, 2, 3, fi. Q.

t 1, 2, 3, fi. R.

u 1, 2, 3, fi. S.

partē duci potest, quod ipsius cum scapula

arti-

articulus à thoracis laterè plurimum distet. Si enim articulus ille thoracis costas contingere, uel quauis ratione ipsi proximè quemadmodù in quadrupedibus locaretur, ipsas manuum circulationes & iactationes ad pectus, dorsum, collum, & illa nequaquam moliremur: quemadmodum accidere nouimus, quia luxatus humerus in costas procidit, uel scapula in flar alte ob effractam claviculam dependet. Neigitur adeò necesse fari de substituere munis. Natura hu-

t, fig. Q.

meri articulum à thorace plurimum distare uoluuit, quod fāne praestitū superiori scapula processu, qui ita producitur, ut clavicula beneficio à pectori detrusus, sustentetur ac stabilitatur, ipse articulus hac occasione procidit à thorace disingatur. Articulatur uero clavicula huic

fig. ab

processu minimum extuberant' tuberculo latiori, quam longiori, & nonnulli obliquo: talis hic confurgit articulatio, ut quodnam os scapulae suscipiat ure, dijudicare uix queas.

fig. Q.

fit enim hic ea articuli species, quam Graecorum veteribus οὐοκαὶ διέτηνεν. Clavicula pars quæ superiori scapula processu connectitur, quemadmodum & processus quoque latus ampliusq; cernitur, præterea hæc clavicula pars, ut & illa, quæ pectoris ossi commititur, intus histologa magisq; rara est, quam reliqua clavicula portio, quod ui-

fig. ab

delicit haec partes etiam crassiore spissiores que sint: & ossa intus tante semper fungosiora, quanto crassiore & ampliora cernantur. Ipsa enim clavicula in sua longitudinis medio foli-

fig. ab

dissima est, quod etiam hic sit tenuissima, quadammodo teres, non enim proflus teres est. In humiliori nanque ipsius parte ueluti in linea protuberat, quæ incipit non procul à claviculari capite, quod pectoris articulatur, iuxta medium scilicet posterioris & anteriori eius capitum angulorum. Pertingit autem hæc linea paululum ultra clavicula longitudinis medi-

fig. ab

um, in hoc parata, ut mulcus thoracem mouentium primus ab ipsa principium duceret, luxa huius linea principium propter caput claviculae^a asperitas sinuola conflicitur, unde

fig. ab

validum pronasit ligamentum, claviculam pectoris ossi illic colligans, ^b qua ipsi prima thoracis costæ cartilago connatur. Quinetiam ad aliud huius linea extremum, altera occurrit^c asperitas, & ueluti aper quidam finus, quo clavicula^d tuberculo radiciq; interior fasciula processus penè incumbit, ac à quo ligamentum promittit, claviculam illi tuberculo pertinaciter colligans. Porro inferior hæc clavicula fedes, ubi linea illa definit, claviculaq; am pli uisit, sinuola fit, & aspera, idq; potissimum iuxta conuexum claviculae ad superiorem scapula processum, ubi ligamenta articulati hunc continentia ualidiora quam superiori fedes en-

fig. ab

suntur. Superior uero totius claviculae regio leuis omnino est, præterquæ iuxta ipsius articulos, ubi ligamentorum producentorum occasione, quemadmodum & musculorum gratia nonnulli aspera est. A clavicula enim parte superiori iuxta pectoris os^e musculus ille enatetur, qui etiam à pectoris ossi pronatus, in^f mamillæ capitis processum implantatur, capitiq; motorum decimus tertius, leu septimi pars alter numerabitur. Superiori uero claviculae parti scapulae superiori commissæ processu^g musculus ille inferitur, qui scapulam sursum ducentum primus recensabitur. In anteriori claviculae parte ad radicem primi ipsius capitatis anguli,

fig. ab

^g linea quoque protuberat, ante medium longitudinis claviculae definens, à qua non minima pars^h mulci brachium pectoris adducens principium ducit. Ad hæc, in anteriori clavicula fedes, ubi retrosum inflectitur, & ubi non procul ab ipsius cum superiori scapula processu articulatione causa uisit, etiamⁱ asperitas notatu digna confitit^k mulci brachium atlenti parata, cuius principij magna pars hinc pronasit. In posteriori clavicula fedes nulli, quod non dictum sit, inaequale occurrit, præter quoddam^l tuberculum hæc protuberans ubi clavicula inibi maximè gibba est, idq; tuberculum ueluti illius gibba fedis angulum confitit, ligamentumq; ad interiorem scapulae processum eductum. Præter hæc in clavicula uix quicquam notandum est, nisi fortassis adhuc fermor i foraminula quedam nō proflus periuia adiici uelis, quæ interdū duo, interdū tria in maximè solida claviculae parte, & potissimum in posteriori ipsius fedes uidentur, in hoc parata, ut uenulas transmittant claviculae nutrientes.

Clavicula ad
summa hume-
rum nexus.

Clavicula sub
humeri, subter,
affter recte, &
ueritate, & for-
matio, & for-
mannia.

DE HV MERO SEV BRACHII

oſe. Caput XXIII.

CHARACTERVM DVARVM PRAESENTIS CAPITIS

figuram (quæ sequens pagina proponet) Index.

A, B, C, D, E, F, G, H Horum characterum alij in prima figura, alij uero in secunda obuij sunt, indicantes humeri appendicem, ut modo subiectam, ualde uariam.

A, B, C In ambabus figuris humeri caput circumscrifitur, quod scapulae inarticulatur.

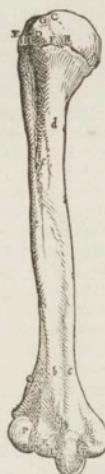
D, E Vtrique characteres in prima uisuntur figura, externum caput appendicis humeri notantes,

I 4 cui

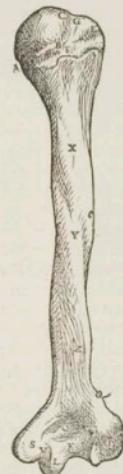
cui ligamenta articuli inseruntur. Verum D externi huius capitis anterior caput indicat. E uero posterior, quod in secunda figura magis quam in prima est conspicuum.

F, G Duo isti characteres in prima, & G in secunda, sūnum indicant patulum, qui interius caput ab exteriori dirimit. Reliquum characterum Indicem ponendis modo figuris subjiciens.

PRIMA VI
GESIMI TERR.
tij Capitis figura, dex-
tri humeri anteriorē
faciem referens.

SECUNDA
HVIVS CAPI
tis figura, dextrum hume-
ri posteriore faciem
proponens.

H, I 1 Sinus externum caput in duo dividens, ac externo capiti anterioris musculi cubitū flexcentium paratus. & H quidē ipsius sedē in appendice notat. Uerō cā quae in humeri ceruice cōfilit. K, L, M 1,2 Humeri rotula, ad quam ulna flectitur & extenditur. ac K quidē sinus rotule notat, L uero & M sinus latera. & L rursus internum latus, M autem externum.

N 1 Sinus ad rotula superiorē partem in humeri anteriori sedē incisus.

O 2 Sinus ad superiorē rotula partem in humeri posteriori sedē admodum altē excavatus.

P 1,2 Humeri caput seu tuberculum, cui radius articulatur. In prima figura huius Capitis pars ap̄paret, quæ cartilagine incrassatur. In secunda uero cā pars, cui radius non committitur, uerū musculorum exortus eleganter subservit.

Q 1,2 Hac sedē humerus ad magnum ipsius longitudinis interuallum in star acutę lineę protuberat.

R 2 Sinus in hoc externo humeri capite quartis manū petentium neruū gratia exculpans.

S 1,2 Internum humeri tuberculum.

T 1 Sinus anterioris tuberculi tertio manū aduentum paratus.

V 2 Sinus interioris tuberculi, in quo quintus brachium petens neruus uechitur.

X, Y, Z 2 Posterior humeri sedes. ac X quidē notat partem superiorē, quæ sinuata est: Z ue-
ro inferiorē, quæ gibba cernitur. Y imprecisionem indicat, ad quam quartus neruus brachi-
um accedens revolutur.

a, b, c, d 1 Anterior sedes humeri, in qua b in sinuatum prominentem extuberantem uero eius partem: a uero &
c locum, qui utring ad hanc protuberantem partem deprimitur. Deinde tres isti characteres se-
mul notant anterioris humeri sedis inferiorem partem sinuatam: d uero superiorē, quæ gib-
ba uisitatur.

e 1,2 Afferitas iuxta externum latus anterioris sedis humeri consitens.

f 1 Afferitas in anteriori humeri sedē conspicua, ad radicem sinus externum caput musculi deduc-
tis, qui cubitum flexcentium anterior recensetur.

H V M E

a integrā
rum 5 ad
D. de
T. V.

V M E R V S Celsus, atque alijs compluribus³ id os vocatur, quod scapula & cubito articulatum, Græcis (uni & Latinorum quamplurimis) *Bra-*
chium nuncupatur. Ut uero totam ossis & muscularum molem cum nervis, uenis, arterijs, cute, & alijs si que brachij constructionem ingreduntur, ab ipso osse in sermonis contextu distinguamus, quum solus ossis
mentio inciderit, id Humerum, aut interdum Brachij os appellabimus:
quum autem reliqua membra partes una cum osse indicabimus, Brachij

Humerus.
Brachium.

uoce non inopportune clarioris doctrinæ studio, utemur. Humerus itaque, Galeni sententia, omnium totius corporis ossium, femore tantum excepto, maximum est: licet tamen fibula & tibia os, humerum longitudine insigniter uincat, dein tibia os crastitudine & grauitate perinde atque ossa sacri ossis lateribus coarticulata, pondere humerum longè superaret, adeò ut pleraque nobis prater femur occurram ossa, quibus humerus magnitudine cedit. Verum id cum alijs permulsi Galeni concedemus autoritati, quum aliorum uenia nobis non licet ipsius placitis contrarie. Summa igitur humeri pars, qua is scapula articulatur, admodum magna⁴ appendice constat, qua in duo dirimuntur capita, quippe hac interna ipsius sedē amplum, & in ambitu orbiculari, & paulo minus quam medijs globi modo protuberans eformat caput, quod latus æquale est, & cartilagine incrufatum capulæ⁵ fini articulatur. Hoc caput, appendicis internum latus constitut, superioris etiam appendicis sedis aliquantum lo plus quam medium occupans. Ceterum appendix externum latus, quadammodo in aliud aperum & inæquale protuberat caput, non quidem articulationi cuiquam crecum, sed duxatax collis modo prominens, in quem ualida multaq; ligamenta humerum scapula ne-
ficitur implantantur. Ad externum enim interioris capitatis latus, quod in eminentiori & summa appendix sedē habetur, & deinde in anteriori posteriori euidenter capitatis sedē, amplius quidam patulus⁶ sinus orbicularis ducitur, internum caput (quod articulationi subseruit) ab exteriori (quod ligamentis excipiens adaptatur) dirimens, & idoneam ligamentorum insertioni sedem parans. In huncenam sinum orbicularis ductum, & in anteriori humeri se-
de magis quam in posteriori patulum, seu amplum profundumq; tanquam in ualle ligamen-
ta inseruntur. In caput uero externum, quod hoc sinu ab interno distinguitur, ligamenta ueluti in collem & promotorium aliquod insertionem moluntur. & quemadmodum omniū ossium sedes, in quibus aliquid inseritur, aut à quibus aliquid principium ducit, aspe-
ræ inæqualesq; sunt, sic quoque & praesens sinus una cum externo capite asper inæqualisq;
cerinatur. Porro præterquam quod hoc externum caput in æquilatero prominet, uariumq; est, alio quodam⁷ sinu ueluti in duo rufus capita dividitur, in⁸ anterius nimirum, & posterius quod anteriori multo grandius est. Sinus enim iste patulum uerius exteriō in anteriori ap-
pendicis sedē celatus, insigniter profundus, longus, & secundum cauitatem ad amissum teres perinde uisitatur, ac corpus, cuius gratia insculpitur, quod⁹ externum caput est musculi cubitum flecentium anterioris. Quod autem sinum illum secundum concauum, caput autem mu-
sculi secundum conexus, teres esse intelligi, neminem latere arbitror, dummodo sinus qui-
dem omnes cautos, ea autem que illis uehementer insidientur, gibba esse, non ignoret. Cate-
rū oblongus hic sinus non tantum ad appendicem pertinet, uerum etiam ad eam humeri os-
sis¹⁰ sedem cui appendix coalescit, & qua humeri ceruicem per quam breuem & impene cras-
fan constituit, atque ita superior humeri pars scapulae contermina se habet. Inferior autem,
qua¹¹ duobus in cubito existentibus ossibus, ulnae nimirum & radio articulatur, longè magis
adhuc uaria est, tum sinuum, tum capitum ac tuberum copia & imagine. Primum igitur, in re-
gio inferiori humeri sedis, sinus cum suis tuberibus talis prorsus conspicitur, qualiter in troch-
leari rotula est cornere, ad quam funes uoluntur. Quemadmodum enim rotula trochleari, ro-
tunda orbicularisq; in ambitu est, in lateribus autem plana & lata: sicut etiam in hac humeri se-
de orbicularis rotundaq; conspicitur pars, quam nullæ imaginis propriis quam rotula affini
laeuerit. Deinde, ut rotula in ambitu, cui chorda adiulcitur, sinus quodam (ut sic dicam)
tereti, & leui, ac lubrico exsculptur, & sinus huius latera utrobique protuberant, funemq;
in se quo minus aberret amplectantur: ita etiam hac humeri pars in medio finuata est, &
utrinque protuberat. In hoc tamen ab exquisita rotula tuberibus differt, quod perpetuo fore
sinus rotula latera æqualter exporrigitur. Hac autem humeri pars¹² interno latere admo-
dum insigniter prominet, & ad amissum rotula responderet, exerno interim latere multo mi-
nus educio. Non fané, quod hinc Natura magis quam rotularum artifices dormitauerit, aut
minus fuerit solers, sed quod ne uitiquam necellum erat, humeri sinus, seu orbita latera, utrinque
pariter exporrigi. Ut enim rotula murum altero latere spectans, ideo minus in latere mu-

Humerus post
sinu non est
convenit efful
grandiorum,
ut Gal. in 4.
de Ossibus cer-
fis.

Superioris
humeri Pars
definiri.

i. fig. A.
T. fig. B.
C. fig. C.
D. fig. D.
E. fig. E.
F. fig. F.
G. fig. G.
H. fig. H.
I. fig. I.
J. fig. J.
K. fig. K.
L. fig. L.

fig. A.
B. fig. B.
C. fig. C.
D. fig. D.
E. fig. E.
F. fig. F.
G. fig. G.
H. fig. H.
I. fig. I.
J. fig. J.
K. fig. K.
L. fig. L.

M. fig. M.
N. fig. N.
O. fig. O.
P. fig. P.
Q. fig. Q.
R. fig. R.
S. fig. S.
T. fig. T.
U. fig. U.
V. fig. V.
W. fig. W.
X. fig. X.
Y. fig. Y.
Z. fig. Z.

Inferioris ha-
moris pars de
fingit.

fig. A.
B. fig. B.
C. fig. C.
D. fig. D.
E. fig. E.
F. fig. F.
G. fig. G.
H. fig. H.
I. fig. I.
J. fig. J.
K. fig. K.
L. fig. L.

ro proxima, quam in alio, protuberare citranoxam potest (quod scilicet nullus metus sit, fū nem à latere quod murum proxime tangit, è rotula clapsurum) ita quoque externum humeri orbita latus, non ita atque internum pericitatur. Ad externum enim latus, aliud ^q caput confituti inox subiungemus, cui radius articulatur, quodcū murū nō censeri potest, prolībentis ulnam extorfun à sua orbita luxari. Verum est & aliud humeri rotula cum ueris rotulis discrētum, quod non ad omnem ipsius partem ulna similiter ac funis ad rotulam circummoueri potest. Quamvis enim in superiori media & orbita fede, humeri os insigniter sinuat, longe & tenuissimum, & squama modo pellucidum, tamen nequaquam est peruium, & hoc magni cuiusdam usus gratia. Summus enim rerum Opifex quum ulna ad hanc humeri orbitam flecti & reflecti voluit, ita fanē rotulam parauit, & ipsi etiam ulna ^r sinu, tenuis, & proceſſus elargitus est, ut cubitum flectere & extendere possemus, & tamē in his motibus robore non deficiuntur: quod fanē periret, si in superiori rotula fede humerus efficit peruius, nihilc effet in quo ulna in extrema extensione firmaretur, sed funiculi modo, circa renixum bafimq & obſtaculum obſtruueretur. Excipit itaque Natura in superiori rotula huius fede duos insignes sinu, ^s unum quidem anteriori in parte, alterum uero in posteriore, qui multo amplior, profundior, & quoqmodo insignior est anteriori. Sinus hi quasi squama duntaxat dirempti, ulna proceſſus (quos *legimus* priuatum vocant) excipiunt. Atque horum anteriorem, quum cubitus flectitur, anterior sinu admittit: quum uero cubitus extenſitur, posterior sinu posteriorem ulna proceſſum excipit. Sunt enim hi sinu extrema flexionis ac extensiōis termini, tanta prouidentia facti, ut cubitum in acutissimum angulum flecti finiant, & uix ultra rectam lineam eundem extendi permittant, quod scilicet nulla proſrus in angulum extensiōis, sicut fanē flexione, indigamus. Quia uero præſentes sinu in cubiti motibus ueluti bases & obſtacula sunt, quae ulnam non ultro ferri ſunt, Hippocrates eos *Baſiūdēs* nuncupauit, cui etiam humeri orbita à quadā cardinum imaginē *γηγλαυρούσιον* appellatur. Ceterū iſorum sinuum uisum tunc demum accuratē intelligemus, quum & ulnae deſcriptionem ſequenti Capite abſoluerimus, in praefatione autem inferior humeri pars adhuc eſcribenda. Ad extēnum itaq humeri orbita latus, ^x rotundum & oblongum quodammodo habet caput, quod ſimiliter atq; orbita, cartilagine inocrufatum & laeve, radij cum humero articulatione ſubferuit, & in radij ſuperiorem ^y linum ſubintabit, radiusq; ut alia ſulfus exē, ^z ad id caput in pronum ſupinumq; mouetur. Deinde capitis longitudo, quam à ſuperiori ipius parte ad inferiorem ſecundū humeri longitudinem metior, in caſa etiam eſt, quod in cubiti flexione ac extensiōne, caput id à radij ſini (qui rotundus, non autem oblongus eſt) haud elabatur aberret u. atque haec etiam occaſione tota capiti pars cartilagine obducta, anteriori humeri ſedem ſpectat, nihil proſrus in posteriōra erētum, quod in nulla cubiti extensiōne radius posteriōrum humeri ſedem adeat. Veruntamen ad extēnum huius capitū latus, humerus inſigniter protuberat, mons rupis uel imaginē oſtendens, in hoc paratum, ut quā plurimi musculi hinc opportunē principium ducant. Ab hac enim humeri ſede, & acuta linea qua ab hoc tubere ſursum aliquoſue ſecundum extēnum humeri latus conſeruit, ſex enat cuncti musculi, quorum primus eſt censeri poſter, qui catēris et latior, quiq; inter radium mouentes facile eſt longissimus, radiusq; in ſupinum dicit. Secundus ſub illo exerit, qui bicornis tendine brachiale extendit. Tertius eſt, cuius opus index, medius & annularis extenduntur. Quartus, quem p̄cipuum parui digiti extensiōnis autem ponemus. Quintus, qui ulnar exorrectus, extensiōnis quoque brachialis opifex eſt. Sextus, alter radius in ſupinum agentium numerabitur, cuius etiam portuncula ab illo humeri tuberculo ſeriatim ac infima ex parte educitur. Porro tuber iſtud quoties muscularum, neruorum, uenarum, arteriarumq; hanc ſedem perreptantem mentio incidet, pertinetō extēnum humeri tuber ſe tuberculum uocabim⁹. Eſt enim, ut diximus, muscularum producendorum gratia paratum, ac in posteriōri ipius ſede iuxta extēnum latus orbita humeri ^b ſinu exigit, quo quartus brachium ad euentum neriū uiebitur. Sed ut extēnum hoc humeri latus protuberat, ita quoque & internum latus muscularum quoq; & neruorum ratione ^c inſignem acutumq; proceſſum ſe tuberculum adipicuit, nullus articulatione gratia, quemadmodum extēnum, cui radius articulatur, prominens. Ad ^d internum itaq latus orbita humeri proceſſus educitur, ex cuius apice, qui utcunq; amplius eſt, ^e muscularis enaſcitur, qui late tendine cu tem internum ſummā manus adit, deinde ^f duos brachialis flexus autores, in ſuper extēmina proceſſus huius (quem ſemper internum humeri tuberculum nuncupabim⁹) ſede portioſus ^g musculari oritur, qui inter radius in pronum mouentes, ſuperior habetur, poſtremq; & quorundam digitos flectentium ^h muscularum obscura hinc pender principij portio. Neque ⁱ etiam

etiam tuberculum id musculis producendis diuñtaxa famulatur, verum etiam duobus cubitum aeduentibus nervis idoneam efformat se dem, ipsiusq; propugnaculi loco censendum est. In figura. t anteriori enim ipsius fede iuxta humeri orbitam,⁹ sinum leuiter exculptum ostendit, quo' terius brachium petentium nervus dirigitur. In posteriori autem ipsius fede,¹⁰ alio sinu,¹¹ quinque brachium petentium deducit.¹¹ Porro utcumque internum humeri tuberculum grande sit, & in nobis tactu prompte deprehēdatur, obserueturq; non tamen ob id Galeno credendū est, qui id externo grandius esse prodidit, quum externum multo grandius interior sit, nam quod tactui non ita atque internum fere offert, nos ipsius quantitas in causa est, verum radius, cui id articulatur, quicquid minus tactu id judicari poscit, prohibet. In canibus autem, equis, ovis, suis, &c id genus animantibus parum admodum ab hac constructione hæc humeri tubera differunt, quamquam externum humeri caput radio articulatum, tanto minus ab externo humeri orbita latere distinguitur, quanto illis radius cum ulna magis connatus, connectusq; est, quam hominibus quibus admodum manifestò radius in pronum supinumq; agitur, & cum ulna laterè articulatur. Cæterum non ambig, hic Aristotelis sectatores, eosq; qui de animalium motu quicquam ipsius suffragio, tum alijs sapientijs, tum maxime in libro de Communis animalium gressu repetito, freti proddiderunt, eorum numero Galenus in tertio de Partium usu est, & Plinius, & cum pleriq; alijs noster Erafinus Roterodamus in suo de talorum lusu parum anatomico Dialogo, non mediocriter admiratu, quod adeo exiguum inter homines & quadrupeda in hac humeri fede, seu humeri cum cubito articulo differentiam statuam: quum interim, ut reliqua mittant, Aristoteles, & quocto illum sequuntur, diversum flexum in nobis & quadrupedibus enarrant, quum nos antrosum, illa autem retrosum hanc flexionem moliri docent, quod non folum fallum est, ut erumet Aristoteles uno offi quadrupeda priuat, ipso nimis humero, arbitriis illic cubiti cum humero articulum in illis esse, ubi cubitus brachiali iungitur, quem articulum illa animalia nobiscum habent communem, ac ipsa parem nobiscum flexionem moluntur, ut etiam in cubiti ad humerum articulo. At illorum animalium humerus, quemadmodum & femur corundem, & avium, pariter Aristoteli latuit, forte quid in corporis trunco in illis alter atque in nobis occultetur. Porro hæc alias fortassis diffusus prosequuntur, nunc ad reliquias humeri partes redimus, quæ secundum longitudinem teretes quodammodo sunt, verum posteriori fede magis quam anteriori ampliores & depressæ. Anterioris enim sedis¹² medium, quodammodo secundum longitudinem protuberat, & utrumque hæc anterior fedes compressa uidetur, latera autem humeri magis, ut & anterioris sedis medium, protuberare quam deprimit conspicuntur. Atque hæc omnia accentuum musculorum ratione, qui, ubi eorum naturam habueris perspectam, os suo uoto elegerint, compresissime tibi videbuntur. Ex abundanti autem, in posteriori humeri fede iuxta ipsius longitudinem medium,¹³ quedam apparet compresio, ad quam' nervus manum aedentium quartus ab interno brachij latere per posteriora, in extermum latus oblique deorsum repetit. Quomodo autem fedes humeri anteriores quidem & exteriores gibbae, posteriores vero atque interiores simæ Galeno in libro de Ossibus uite fuerint, & cur in secundo libro de Partium usu humerum exteriū gibbum esse, interius autem simum prodiderit, non satis afflegor. Nam nisi humerum statuerimus rectum esse, gibbus censetur anteriori superiori part, sumus uero¹⁴ posteriori rursus¹⁵ anteriori inferiori simus,¹⁶ posteriori & inferiori gibbus. Deinde, in fallor, interius, & potissimum ad inferiora, gibbus, exteriū uero simus. Atque hanc formam musculi potissimum inducunt, cubiti flexionis & extensionis opifices, quamvis interius minor humeri sit obliquitas, quamque in diffusionem uocari debeat. Alperitas autem quæ in anteriori humeri fede ueris exteriæ & supra medium ipsius longitudinis consistit, in hoc parata est, ut ualidior musculorum brachium mouentium hic succederet insertio, & posterior cubitum flectentium musculus hinc idoneum educeret principium. Atque hæc alperitas tanta est, ut in admodum senibus hinc insignis processus enati conspiciantur, impensis ad¹⁷ musculi brachium attollentes insertiōnem paratus. Præter hanc alperitatem, alia occurrit iuxta simum, quo extermum musculi caput uenit, qui cubitus flectentium anterior est, cuius interioris capit¹⁸ carnis pars, huic alperitati adnaci docetur. Foramina notata digna in humero nulla occurunt, præter pauca iuxta simum & capitum supercilia, in hoc forata, ut hinc ligamenta ualidius educerentur, aut eadem hic implantarentur. Sunt etiam nonnulla, la fed rare foramina, in humeri longitudine conspicua, & uenis admittendis potissimum in interno ipsius latere (quæ maxima uasorum fertur series) celata, atque in amplum finum medullæ affluante grata, & offi levitatis occasione paratum, pertinientia.

Tum abh, tñ
etiam libro de
Offic. Cœ. 16.

Aristoteles
et exemplaria
ut aliorum
latus.

Mediorum
humeri partiæ
ut descriptio.

z. fig. Y.
x. fig. Z.
x. fig. A. et C.
ii. lib. 4. X.

z. fig. Y.
x. fig. Z.

z. fig. Z.

g. 2. maf. 1.
z. den. L.

b. 10. maf.

tab. a. den.

ii. tab. P.

i. 1. fig. f.

h. 6. maf.

tab. o. abr.

mof. 1. o.

notat.

la fed.

1. fig. 2. L.

cap. 1. infer.

L.

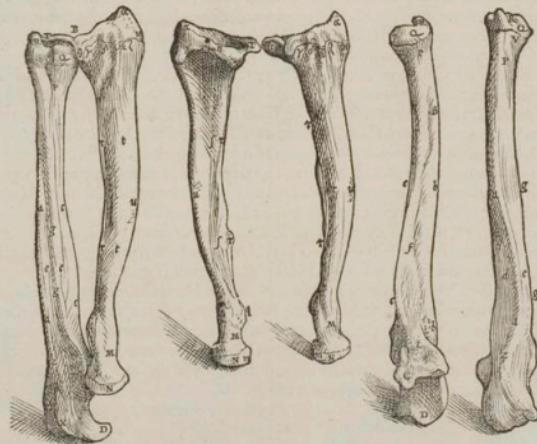
108
 ANDREAE VESALII BRUXELLENENSIS
 DE CUBITI OSSIBVS, VLNA NIMI-
 mirum, & radio. Caput. XXIIII.

PRIMA VI
 GESIMIQVARTI
 CAPITIS FIGVRÆ.

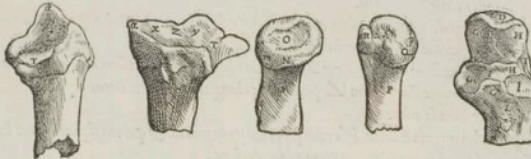

PRAESENS figura
 sinistri cubiti duo exprimit ossa, an-
 terioris facie delineata. Quod uero in
 hac, uti & in subsequentibus ferè hu-
 ius Capitis omnibus figuris, sinistri
 lateris ossa sint obtusa, quam tamen ali-
 oquin quodammodo semper dextra po-
 tius, quam sinistra explancuntur, fortu-
 to & casu accidit, quod in lignis seu
 formis hic pro sinistris dextra depin-
 xerimus. Quamuis interim in ossibus,
 dextrum ne an sinistrum proponar-
 tur, nihil interficit.

SECVN- TER- QVAR- QVIN- SEX-
 DÆ. TIA. TÆ. TÆ. TÆ.

SEPTI

SEPTIMA. OCTAVA. NONA. DECIMA. VNDE
CIMA.

QVID DECEM FIGVRÆ QVAS SERIATIM PRIMÆ
huius Capitis figura: subiectimus, denotent, ac omnium characterum
quæ undecim figuris inscribuntur, Index.

SECUNDÆ uigesimi quarti Capitis figura, utrumque cubiti os, radius nimis
rum & ulnae, exteriori facie proponitur. Tertia, solus radius interna sede. quarta autem radi
us externa sede delineatur. Quinta internam ulnae sedem, sexta uero externam exprimit. Sep
tima dextri radij inferiorem ostendit portionem, cui brachiale inarticulatur: atque hanc par
tem ueluti ex inferiori, seu alijs ulnam spectante facie, ita delineauimus, ut sinus in confusio sit,
quo ulnae tuberculum caput ue hic iuxta brachiale excipitur. Octaua figura, ut et tres ipsam sub
sequentes, & sex priores, ad sinistrum cubitum pertinens, inferiorem radij portionem exteriori
facie sic delineatam continet, ut sinus oculis pateat, cui brachiale inarticulatur. Nona super
iorem radij portionculam indicat, in qua sinus obseruatur, quem externum humeri caput sub
iurat. Decima inferiorem ulnae portionculam exhibet, partem que brachiale spectat often
dens. Undecima superiorem ulnae partem expressam offert, in qua sinus tuberat⁹ et processus oc
currunt, quibus humeri orbita seu rotula adaptatur.

A, B 1,2 Interuallum his characteribus inclusum, Cubitus vocatur, ac Superiorum ipsius notat
partem, que humero coartatur. B uero inferiorem, que brachiale spectat. Si que interim hu
ius sedis horumq; oſsum nomina desideras, ea ex praefatis libri calcè non inopportuni petes.

C 1, 5, 11 Anterior processus ulnae, humeri sinus subiens, in elatiōis humeri rotule sedis anteriori
parte cælatum. E C quidem in prima figura internam processus nota, sedem cartilagine in
crustatum, in quinta uero & undecima externam sedem indicat, asperam & in e qualē.

D 1,2, 5,11 Posterior ulnae processus sinus intrans, in humeri posteriori sede ad elatiōrem ipsius ro
tule regionem exculptum. Ac D in prima quidem, & secunda, & quinta internam processus
sedem indicat, in undecima autem exteriorem seu posteriorem.

E 1,2,5 Vlnæ sinus humeri rotulam excipit. Hunc sinus undecima figura exactius ita notat. F & F
F, tuber quod secundū sinus huius longitudinem fertur. G et G latus tuberis internum. H-H latus
G, G, tuberis, seu sinus ulnae, extermum. I & K sinus huius sedes, qua in suis lateribus infi
H, H, ma ipsius parte à lœvi circumferentia nonnihil intermittitur, ligamentorumq; producendorum
I, K, gratia aliquantulum affer & modice foratus cernitur.

L 1,5,11 Processus magnis asperitas in radice anterioris ulnae processus C insigniti conspicua, &
quorundam mucilolorum exortuꝝ & insertioni aptam sedem parans.

M 1,2, 3,4,9 Ceruix seu collum radij.

N 1,2, 3,4,9 Radij capitulum, cui sinus insculpit, quem externum humeri caput ingreditur. Sinus
O, hunc O in nona figura indicat.

P 1,2, 5,6,10 Vlnæ ceruix. Quia in ijsdem figuris, ulnae appendix notatur.

R 1,2, 5,6,10 Vlnæ appendicis processus, quem styllo scriptorio comparamus.

S 10 Sinus appendicis humeri, cui cartilago quædam adnectitur, seu potius innascitur, T notanda, atq;
a radij sinu, quo is brachiale continet, pronata.

T 1,2, 3,4,7,8 Cartilago cuius iam meminimus, que ulnae appendicis maximā portionem a brachiali
dirimit, ac T quidem in prima & octaua cartiliginis sedem indicat, qua primū a radij appen
K dicis

dicis sinu x, y & z indicandum pronaſcitur. In secunda uero partem notat, qua cartilago radij appendici adnasctitur. In tertia, cartilagineſ ſedes indicatur, brachiale refaciens. In quartæ cartilagineſ ſedes ulnae incumbens.

V 2,6,30 Sinus in ulna appendice & ſabis ulnae cui appendix adnasctitur, ſede in hoc paratus, ut alterius brachiale extendentum muſculi tendinem deducat.

X,Y, Z Hi tres characteres in ſexta, & *X* ac *Z* in secunda triangulum circumſcribunt, qui in ulna excanis gibbusq; eſt. *V* erum *Z* priuatum trianguli uerticem notat.

a,a 1,2,6 Prima protuberans ulna linea.

b,b 1,2,5 Secunda protuberans ulna linea. *V* erum *B* priuatum in prima & quinta figuris huius lineaſ fer. *B.* dem inſinuat, oblique ſecundum ceruicem ulnae ductam.

c,c 1,2,5 Tertiæ protuberans ulna linea.

d,1,6 Ulna latuſ prima linea & ſecunda circumſcriptum.

e,2,6 Ulna latuſ prima & tertia linea circumſcriptum.

f,1,5 Latus ulnae inter ſecundam lineam & tertiam confitens.

g,g 2,6 Linea lateri illi peculiariſ, quod prima linea tertiæq; continetur.

b,i,1 Duo hi characteres ſedem uerangs notant, qua radius ulnae coarctatur. ac h quidem ſedes indicatur ſuperior, & humero proxima, i uero inferior, & brachiali contermina.

h,k,1 Totæ hac ſede (eo quod radius arcuatum obliquatur) duo cubiti offa inuicem dehinc uane.

l,5,11 Sinus ulnae incifus, in quo radij capitulum uoluntur.

m,3,4,9 Radij capituli ſedes, que ulna ſinu, i insignio infidet.

n,1,3 Inferioris radij appendicis interior ſedes notatur: in reliquis autem figuris, ſecunda ulnârum, quarta, ſeptima & octaua exterior ſedes ostendit, alijs characteribus ornata.

o,7 Sinus in radij exciputis appendice, in quo ulna appendix excipitur.

p,5,10 Protuberans ulnae appendicis pars, radij ſinum o indicatum ingrediens.

q,1,2,3,4,9 Ampius abruptuſ ſedem processus, cui tēdo muſculi cubiti fleſcēti anterioris inſcritur.

r,s,1,2,3,4 Acuta radij linea ipsius inferna ſede, qua ſecundū cubiti lōgitudine ulnae reficit, extuberāt.

ſſ,1,3 Internum linea r prius inſignio latus.

t,t 2,4 Externum linea r indicata latus.

u,2,4 Hac ſede radius aſper eſt, ut duo, ex quatuor ipsi peculiariſ, muſculi, hic ualidius inſeretur.

x,y,z,1,8 Sinus in radij appendice, articulando brachiali incifus. Et z quidem notat tuberculum ſinus nonnihil prominens, & ſinum ipſum ueluti geminiū conſtitueſt, cuius partes x & y indicari poſſunt.

z,1,3,4,6,7,8 Radij appendicis maximē prominē portio, que ſinum cui brachiale articulatur ſuperiori aut interiori ſede adanguit, & procerius quam appendicis ulnae processus ſtylum referens, ac R insignitus, protuberans.

y,d,e,f,g His characteribus in ſecunda & quarta figuris gibba externa q; inferioris radij appendicis regio cum ipsa ſede cui appendix coadieſcit, notatur. & ſinguli characteres, huius ſedes priuatum ſinum indicate. y quidem primum ſinum, & ſecundum, & c ſecondum, & quartum. In ſecunde

b. autem figura ſinum indicate radio ulnae q; communem.

Culterus.

N I V E R S A pars inter brachium & brachiale cōſistens, Græcis *wikos*, Latinis uero Cubitus appellatur. haec duobus confitatis ſiblis inuicem in-

d,1,2,3,4,5,6,7,8

B, integrat-

v, fi, T,V.

b tota, fig, s

or, 6, aut-

7, fi, integrat-

rum Y.

c tota, 6,7,

fig, aut, fi,

integra-

rum X.

d,1,2,3,4,5,6,

7, fi, 1, M.

Vlna.

Radius.

perius uero Radium (uti haſtenus fecimus) toto fermonis contextu nuncupatur. Duo hac offa longa ſunt, & omni propemodum ex parte inter ſe uaria. Primum itaque inferiori humeri ſedi diuerſa proſtruunt ſpecie coarctatur. Vlna enim ad humeri orbitam rotulam apud ſinum ſedem, qui admodum crassa folidaq; & appendice nō minus quam humeri inferior ſedes, deſtituta eft, duo inſignes adipiſcitur processus, quorum alter altero prior anterior uere habeatur, ac anterior quidem is eft, qui ſinum in anteriori humeri ſede ad elatiore rotulae regionem excupit ſpectat, ſuisq; tuberibus illi ſinu ad amuſſim congruit, eſt enim processus hic am-

plus

e, 1,2,3,4,5,6,

fig, C ante-

rior, D po-

rior.

f,1 fig, cap,

z, N.

plus, & obtuso angulo similis, & perquam durus, ac solidus. Posterior autem processus anterior formae quodammodo responderet, finum subintrans, qui in posteriori illius sede ad laterum rotulae regionem caelatus cernitur, cum tamen finus iste anteriori finu profundior amplius multo sit, processus etiam posterior anteriori crassior amplior & merito evanescit, adhuc magis obvius anguli speciem referens. Processum hunc Atheneries quidem *ωληγενη*, Dores autem *λιθητης*, Hippocrates uero *αλισση*, Galenus porrò iam *ωληγενη*, iam *αγνωνη* vocauerunt. Quae uoces magno eorum qui latina legunt incommode ab interpretibus confunduntur, non haec solum unica cubiti uoce crebro uerentibus, sed & ulna, & totam partem inter brachium ac brachiale repositam, & humeri cum ulna ac radio articulū, & internam eiusdem articuli fedem, ipsiusque flexum: quam interim plurimum interfit, quid singulis uocibus ab illo quem uertunt auctore, intellectum fuerit. Quonobrem ne rem aliquin plus satis arduam, obscurorem reddam, id lubens à lectorē cōtenderim, ut perpetuo cadem uoce toto contextum me ut patienter ferat, neque haud ficio cuius copia gratia, aut obscuri nominis proprij occasione, omnia turbari uelit. Uocentur igitur nobis hi ultimæ processus, ille quidem anterior, hic uero posterior, quem gibberum plerique & gibbum appellantur: non expendentes inde ipsis humeri tubercula que ad rotulæ ipsius latera habentur, & deinde inferiora femoris capita, alios nonnullos ossium processus, simpliciter gibberos nuncupant. In horum ulnae processuum medio, quæ si inueniēt ē regione spectant, grandis exculpatur finus humeri rotulam excipiens, illiq̄ omnino respondens. Primum enim instar semicirculi, aut paulo etiam prolixi diu quām semicirculus, celeratur: nos tristri C, ac Gracorum C imaginē accedit, unde etiam ab eius characteris forma Graecorum ueteres hunc finum *οργαστη* appellārūt. Sinus iste non obiter tantu M modo exculpit, uerū ut ad ammissum humeri rotulae relip̄deret, in ipsius medio tubere obvius ampleq̄ protuberat, quod secundū finus illius longitudinem fertur, & utring ad latera ita comprimit finiatur, ut fini chordæ uiae que ad trochlearē rotulam uoluitur, possit cōferti. Quemadmodū enim teres chorda, rotula finu (ut sic dicam) pariter secundū concavum tereti inuoluitur, ita quoq̄ hoc ulnae finus tuber finu rotulae conuenit, & depreressa finiataq̄ ruris tuber latera, rotula finus extuberabit, & aquat̄ lateribus. Quod ut fiat exāctius, ulnae finus internum latus, aliusq; ipsiō extero cauat̄: quid uidelit internū rotulae latitudine ineruatis, & una cum suis processibus rotulae ita coaptatus, ut si uel minimū quid, aut magis extuberat, aut profundiū insculpi, aut ampliari, aut strīngi illum fixeris, illico univerſam laferis articulationem, in hoc dunxatas affabre constrūctam, ut eius beneficū cubitus flectatur, & extendatur, citra luxationis periculum, ad quod nō solum spectat, iucundissimum illi qui mutuo ingrediēt periclitū officium contextus opitulatur, uerum etiam ligamentorum articulū stringentur robur. Ut enim ualida articulū ambirent ligamenta, processuum sedes finum non relip̄ciant, aspera inequaliter est. Quanquam denuo non ligamentorum tantum, sed & muscularum nomine processus alperi cernantur. Posterior enim posterioris processus fedes admodum inæqualiter protuberat, quodammodoq; sinuata conficitur, ut cubitus extendentum muscularū in seriorum fortius exciperet. Ita & anterior prioris cubiti processus pars, in hoc aspera est, ut ualidior^m musculi cubitum flectentium posterioris insertio efficetur, & musculi secundū ab actis tertioris digitorū articulos flectentes, hinc promptius originem ducent. Neque solum hac anterior prioris processus regio exasperatur, uerum & iuxta eius processus radicem corum muscularū nomine alperi^m quibusdam tuberculis Natura ulnae decorauit. Ad hanc, ut ualidioribus ligamētis hic articulus amplexaretur, in infima ulnae finus C literam referentis fedes, utrinque ad latera finus instar anguli cuiusdam imprimi cernuntur, & ipsi finis C similis à sua circumferentia inibi definit, alperi redditur, non alia fanē occasione, quā ut ex hac ulnae parte foraminulis non perius obſita, ligamentorum fortium penderet exortus. Atque hunc modum ulna humero articulatur, radius autem quā humero iungitur, ut unque tenuis est, & ex oblonga tenuiū ceruice in amplum orbiculariumq; porrigitur capitulum, quod ea parte, qua humerū spectat, finum exigit rotundum, & non ampliter cauū, quem humeri caput subintradit. Ad hoc caput radius in pronum supinumq; agitur, & interim quo minus cubitus flectatur, extendaturq; radij cum humero articulus, nequaquam obſit, quinimodū radij finu ad id humeri caput quoq; inflectitur & extenditur, ad quod praeceps iuuat humeri capitū lōgitudo, ampliā ipsius fedes cartilagine in cruxata, quae nunquam a radij finu in cubiti motibus abscedit, adeo ut non olcitanter Naturæ pratercundum sit artificium, quae ita humeri cum radio articulum adaptavit, ut & radius unā cum ulna flecti reflecti possit, & is interim eleganter in pronum supinumq; quiescente ad humerum ulna, ducatur.

*Radij ad huius
membrum articula-
tio.*

Vlnæ ad brachiale ductus, & inferioris spissæ sedis hæstoria.

Cæterum ulna à suo cum humero articulo deorsum^d rectâ quo dammodo uersus brachiale fertur, sensim gracilescens, tenuiorq; tantisper facta dum ad brachiale usq; pertingat, illuc enim ex^c tenus longæceruice rufus nonnihil aucta, appendice donatur instar capituli cuiusdam rotunda, sed uaria interim. Hæc namque inferiori ipsius parte processum obtinet, quem, quia inacutum procedit, Græci dissectores à scriptorij styli imaginæ *γαροδια* & *ευθεων* appellat: in hoc formatum, ut finum adaugeat, quo brachiale ad cubitum articulari docebimus: usq; ab ipso ligamen articulum cötinem pronatur. Verum huius processus usum paulo post, uel Galeni huic processui nimum tribuentis nomine, explicatus aggrediar. Inferior igitur ulnae appendix fedes brachiale respiciens, ad internū latus acuti illius processus inæqualem quendam nanciscitur finum, in quem^e cartilago firmatur, quam à radio pronata magna ex parte ita inter brachiale & ulna audies repotiam, ut neq; brachiali neq; ulnae adnascatur, eiusq; generis cartilago sit, quam priuatim in maxilla inferioris ad superiorem articulis, & in clavicularum cum conterminis ossibus nexu, contineri dudum retulimus. Porro si finum illum appendix ulnae excepis, tota fedes brachiale specfans, ad cum modum cartilagine incrustatur, quo sinus capitati articulorum obduci læuigariq; solent. Præter hunc finum appendix ulnae, in externâ ipsius fede finum fibi inculpum gerit, qui oblongus, & ut sic dicam, teres est, tendini paratus, eius musculi qui postbrachialante parum digitum infertus, brachialis extensis autem habet. Verum præter hanc appendicem, ulnae secundum ipsius longitudinem formâ & impressione quedam, & ipsius instar linearum tubera, adhuc expendit a uenient: Primum itaque humilio ulnae fedes ad posteriorem ipsius iuxta humerum processus radicem, quâ cubito innitimus, aliquouli^f gibba est, sua amplitudine triangulum referens, qui excarnis & musculis intectus, mox adempta eute conficitur, duntaxat neruolum tenitatem^g mulcitorum excipiens, quorum beneficio cubitus extenditur. Huius trianguli vertex deorsum per ulnae longitudinem exporrigitur, & linea modo per hoc maxime protuberat, quod huius linea latera à mulcilio duobus comprimantur, ipsâ uel ulnae musculis illis cedar, quorum alter exterior linea lateri exporrigitur, postbrachiali ante parum digitum infertus, a brachiali extensis. Alter, qui interno lateri exporrigitur, & cui ulnae os impensus cedit, brachiali ante parum digitum infertur, idq; flectit. Hæc ita protuberans linea, secundum inferiorem ulnae sedem ultra medium ipsius longitudinis fertur: & præter hanc calix adhuc duas cernuntur, quae cum super dicta sic ulna efformat, ut ipsa ab humero uersus brachiale procedens non teres, sed triangularis uideatur. Secunda igitur protuberans linea ab interiori latere radicis anterioris processus ulnae rectâ deducitur, quæ commune latus cum prima linea constituit, quod ab illo musculo impressum est, quem modo brachiale flectere diximus.^h Aliud autem latus cum tertia linea efformat, que trium linearum acutissima asperimâ est, & ab externo latere radicis ulnae processus anterioris longissimum procedit, atq; in hoc producitur prominentia, ut ab ipsa validum pronascereturⁱ ligamentum, quod radium ulnae secundum cubiti longitudinem robustior membranæ ritu connœctit. Porro^j latus inter secundam lineam & tertiam repositum, muscularum gratia comprimitur, qui internâ cubiti sedem occupat, quibusq; hic ab ulna & radio apta fedes paratur. Horum præcipuus est, quem tertium quatuor digitorum articulum flectere audies. Verum quia illi musculi in ipsorum quoq; per ulnam progressu etiam sui ortus portionem affumunt, hoc tertium latus inter secundam & tertiam consilens lineas magis asperum occurrit, quâm latus inter secundam lineam & primam conspicuum, à quo nullus pronascitur musculus, nisi iuxta ulnae cum humero articulum, ubi^k est principium ducit, qui radium in primum ducentum superior est. Latus tertius & prima lineis circumscriptum, reliquis duabus minus est cōprocessum, & priuatim^l lineam obtusam, fed longam & modice prominentem, ac vicinius tertie linea quâm primæ deductam adipiscitur. Hanc Natura' atrium muscularum gratia produxit, qui ab ipsa triplici principio originem ducunt. Ac primum quidem eius musculi est, qui inter radius in supinum ducentum breuior habebit, secundum autem & tertium pollicis ac indicis famulari motibus, in secundo libro docebimus: quem eo leuiori negocio intelliges, quo consideratus ea quæ modo narramus, in ossibus spectaueris. Sunt enim hæc non minus uisu ac cognitu iucunda, quâm cerebri & aliarum, quas hodie solum miramus, partium sc̄tio, ut interim de summo in artis nostrâ operibus ufo nihil dicā, dum ad has lineas scopum figentes, fractum ac luxatum os rite nos reposuisse certissimò cognoscimus. Vbi uero brachiali propinquus accedit, teres omnino est, nisi leuida linea insigniis inibi protuberaret, ac oblique deorsum protensa sedem adaptaret quadrangulari mulculo, qui radij in primum motus opifex hinc principium lumere docebitur. Porro si quid de ulna adhuc dicendū superstis, id iam unā

a 7 fig. ab
A uero p. B.
b 1, 2, 3, 5,
c 10 fig. P.
d ex dem. fi.
e 11 musc.
tab.

f 9 figu. s.
g 1, 2, 3, 4,
h 8 fig. T.
i 11 musc.

ne cap. 10.
j 4 fig. cd.
k 11 R. S.

l 2, 10 fig.
v.

m 1, 2, 3, 4,
Y, Z, G, 9
musc. ita. V.
n cadentia,
S.T.

o 1, 6 fig. Z
Z per d.a.
ut c. 1, 2
fig. a.d.

p 9 musc.
tab. A.

q cadentia
bul. z.

r 1, 2, 3 fig.
b. 1, 2, 3 fig.

s 1, 2, 3 fig. d.
t 2, 3 fig. c.

U 1, 2, 3 fig.
c.c.

x 7 musc.
tab. V.

y 1, 2 fig. f.

z 6 musc.
tab. z.

a 7 musc.
tab. Q.

b 2, 3 fig. b.

g. 8,

c 10 musc.

12. A. 11, 12.

13. 1, 2 fig. f.

14. 1, 2 fig. g.

15. 1, 2 fig. h.

16. 1, 2 fig. i.

17. 1, 2 fig. j.

18. 1, 2 fig. k.

19. 1, 2 fig. l.

20. 1, 2 fig. m.

21. 1, 2 fig. n.

22. 1, 2 fig. o.

23. 1, 2 fig. p.

24. 1, 2 fig. q.

25. 1, 2 fig. r.

26. 1, 2 fig. s.

27. 1, 2 fig. t.

speciet. Atque hæc sanè tanto uelim inquire diligentius, quò magis cum Galeni dogmatibus pugnant, non enim lubet in hoc negotio aliqui fatigari prolixo, pafsim Galeni loca, à quibus prudens dissentio, subneccere, rationemq; cur aliter sentiam subiungere, quum diligens lector etiam non admonitus, hæc abunde animaduferus sit. Verum ne nimium Galeni Anatomicorum coryphae placita, eaq; potissimum quæ à studiis in publicis lectionibus, ut expendantur requiri sole, iam præterea uidear, in radij ulnae Galeni historia portionem & particulam modò aſſumam, quæ prolixius ſcripsi ab ipso inculcat. eft autem hæc, acutus ulna proceſſus, quem stylo comparamus. Vt itaq; præterera, quod magnam, & (quantū ex ipſius ſcriptis aſſequor) dimidiā finis cui brachiale inarticulat portionem, ulna aſcribit, acuto huic proceſſui priuatum ad brachiale conuenit inibi tribuit, ubi ulna radij histori in libro de Oſſibus pertraſat. Vbi autem paulo pōſt brachialis offa reſcenſet, conexus ſpeciem exprimit, fī. 1, 2, 4, 5, fi.
charac. 3.

*Liberio Of
fibas.*
*Primo: Ad
min. diffe.*
*Secundo de
Vñ part.*

quando tertium superioris brachialis oſſum ordinis os quod paruu digitum ſpeciat, finuam eſſe, atque in illud acutum ulnae proceſſum ingreſſus reſcenſet, ac ueluti duos brachialis cum ulna & radio articulos proponit; quorum unum quidem ad radium & ulnam ſimil referit, alterum uero ad acutum ulnae proceſſum, ut ad hunc quidem nexus pertinere aſerit, brachiale in obliquum ducere ad illum uero, in rectum, cuius opera ſummam manum extendimus inſile ſtimuſq;. Arbitror autem Galen per obliquum motum, illum intelligere, quo manus in utrunque latu ducitur, pari nimis motu, quo digitoſ inuticem adducimus & reducimus: ita enim obliquum lateralem uerum motum aliaſ ferè ſemper Galenus intelligit. Quod ſi ei, quid dici posſet absurdius, quām hunc motum acutus illius proceſſus munere celebrari quoniam tantum abſit ut quicquam ad illum motum auxiliari queat, ut illum nō fecus impediare, quām si palum bacillum uel aliquem brachiale & cubito ſimil ad latus ſic obligares, ut fedulas matres puellorū ſinistra manus pollici & cubito pariter baculum alligare uideamus, quando pueros nimium finifra manu uti cernunt, metuuntq; ne progreſſu temporis ſinistra pro dextra utantur. Porro ſi Galen in locum in ſeconde de Partium uſu excutere uolueris, inibi illum quoque duplē articulationis ſpeciem reſcenſere, atque eam quæ acuto fit proceſſui in hoc faciam dicere, animaduferus es, ut manus eius articuli ope in pronum ſupinumq;, & deinde etiam in latus ducetur. Hanc tentiam re ad amulius perpenſa, non minus quām priorem ueritati repugnare fateberis. id tunc potissimum, quando omnē ferè brachialis articulationem, ad radium ob hoc præcipue reſerri dices, ut radij motum, qui in ſupinum & pronum fit, extrema manus ſecundariſ lequeretur: & infuper colliges, illos motus debere impediiri, ſi acutus ille proceſſus ex Galeni ſententiā brachiali articularetur. Quod (ne longius in re clarissima immoror, oues, bovesq; liquidō oſſendunt, nam ipſorum brachialis ad cubitum articulatio Galeni descriptionibus quodammodo doſpōdens, neque in latera, neque in pronum, neque ſupinum apte moueri potest. Illis nanque animalibus acutus ulnae appendicis proceſſus oblongus est, & ſinu priuatum in brachialis oſſibus ſibi uendicat, nullap; cartilago peculiari ulnam ac brachiale interuenit, præter eam quæ oſſibus cruce modo obducitur, cuiusmodi tamen cartilago in homi ne ſpeciat, in quo etiam proceſſus ille non tantuſ carilaginis illius altitudine excedit, quantum superior illius qui in radij appendice ſculpit ſinus pars porrigi educiſ cernitur. Eminent autem in illa radij pars eadem cum acuto illo proceſſu ratione, ut ſciliſ ſinu etforment brachial aptum, hinc ualidiora articulum continentia producentur ligamenta. Quem uero huic radij ſinu non unicum tantum brachialis articulatur os, uerum inter tria brachialis offa, quæ radio ulnae coactari docebimus, duo ad ſolum radij ſinu referuntur, & tertium, cartilagineum illam a radio peculiariter pronatam & acutum ulnae appendicis proceſſum, recipit, radij ſinus geminus eſſe appetat, eo quod ſinus modicuſ inibi protuberat, ubi ſecundum brachialis os primo committi, illo quod ſubſequitur Capite dicturi ſumus. Ad hunc igitur modum brachiale radio committitur, in quo præterea confiderandum uenit, radij partem, cui ap pendix ipſius coaleſcit, ipsamq; appendicem interna parte ſinuatam & leuiter cauam uideri, cum ut musculo cederent radium in pronum ducentum inferiori, tum ut exactum iter tendinum ferici aptaretur, qui cubito exporreſci digitorum flexu ſumulantur. Externa autem huic radij ſedis pars gibba eſt, quod ita (quum extra ponatur) iniurijs ferendis pertinacior reddatur, ne tamen muscularum cubito exporreſtorum tendines ſumman manum hac petentes, & gibba illa ſede deducti, hinc inde aberrant implicarentur q; ſinus multi huic ſedi incufpuntur, quibus tendines transuerſi obducti ligamentis, tanquam per anulos traiici, in ſeconde libro deſcribemus. Sunt autem ſinu modi ſinus numero quatuor, ac primus quidem amplius eſt, tendinibus paratus, qui in dicem, medium & anularem extendunt. Secundus tendinem transmittit, indicem & medium à pollice in latus abducentem. Tertius quodammodo gemi-

*Sicut radij,
abducendis lo-
cū dñs maf-
lis & ipſorum
ſecundus apti-*

g. 1, 3, 4, 5, fi.
g. 2, 3, 4, 5, fi.
g. 3, 4, 5, fi.
g. 4, 5, fi.
g. 5, 6, 7, fi.
g. 6, 7, fi.
g. 7, 8, 9, 10, fi.
g. 8, 9, 10, fi.
g. 10, 11, fi.
g. 11, 12, fi.
g. 12, 13, fi.
g. 13, 14, fi.
g. 14, 15, fi.
g. 15, 16, fi.
g. 16, 17, fi.
g. 17, 18, fi.
g. 18, 19, fi.
g. 19, 20, fi.
g. 20, 21, fi.
g. 21, 22, fi.
g. 22, 23, fi.
g. 23, 24, fi.
g. 24, 25, fi.
g. 25, 26, fi.
g. 26, 27, fi.
g. 27, 28, fi.
g. 28, 29, fi.
g. 29, 30, fi.
g. 30, 31, fi.
g. 31, 32, fi.
g. 32, 33, fi.
g. 33, 34, fi.
g. 34, 35, fi.
g. 35, 36, fi.
g. 36, 37, fi.
g. 37, 38, fi.
g. 38, 39, fi.
g. 39, 40, fi.
g. 40, 41, fi.
g. 41, 42, fi.
g. 42, 43, fi.
g. 43, 44, fi.
g. 44, 45, fi.
g. 45, 46, fi.
g. 46, 47, fi.
g. 47, 48, fi.
g. 48, 49, fi.
g. 49, 50, fi.
g. 50, 51, fi.
g. 51, 52, fi.
g. 52, 53, fi.
g. 53, 54, fi.
g. 54, 55, fi.
g. 55, 56, fi.
g. 56, 57, fi.
g. 57, 58, fi.
g. 58, 59, fi.
g. 59, 60, fi.
g. 60, 61, fi.
g. 61, 62, fi.
g. 62, 63, fi.
g. 63, 64, fi.
g. 64, 65, fi.
g. 65, 66, fi.
g. 66, 67, fi.
g. 67, 68, fi.
g. 68, 69, fi.
g. 69, 70, fi.
g. 70, 71, fi.
g. 71, 72, fi.
g. 72, 73, fi.
g. 73, 74, fi.
g. 74, 75, fi.
g. 75, 76, fi.
g. 76, 77, fi.
g. 77, 78, fi.
g. 78, 79, fi.
g. 79, 80, fi.
g. 80, 81, fi.
g. 81, 82, fi.
g. 82, 83, fi.
g. 83, 84, fi.
g. 84, 85, fi.
g. 85, 86, fi.
g. 86, 87, fi.
g. 87, 88, fi.
g. 88, 89, fi.
g. 89, 90, fi.
g. 90, 91, fi.
g. 91, 92, fi.
g. 92, 93, fi.
g. 93, 94, fi.
g. 94, 95, fi.
g. 95, 96, fi.
g. 96, 97, fi.
g. 97, 98, fi.
g. 98, 99, fi.
g. 99, 100, fi.
g. 100, 101, fi.
g. 101, 102, fi.
g. 102, 103, fi.
g. 103, 104, fi.
g. 104, 105, fi.
g. 105, 106, fi.
g. 106, 107, fi.
g. 107, 108, fi.
g. 108, 109, fi.
g. 109, 110, fi.
g. 110, 111, fi.
g. 111, 112, fi.
g. 112, 113, fi.
g. 113, 114, fi.
g. 114, 115, fi.
g. 115, 116, fi.
g. 116, 117, fi.
g. 117, 118, fi.
g. 118, 119, fi.
g. 119, 120, fi.
g. 120, 121, fi.
g. 121, 122, fi.
g. 122, 123, fi.
g. 123, 124, fi.
g. 124, 125, fi.
g. 125, 126, fi.
g. 126, 127, fi.
g. 127, 128, fi.
g. 128, 129, fi.
g. 129, 130, fi.
g. 130, 131, fi.
g. 131, 132, fi.
g. 132, 133, fi.
g. 133, 134, fi.
g. 134, 135, fi.
g. 135, 136, fi.
g. 136, 137, fi.
g. 137, 138, fi.
g. 138, 139, fi.
g. 139, 140, fi.
g. 140, 141, fi.
g. 141, 142, fi.
g. 142, 143, fi.
g. 143, 144, fi.
g. 144, 145, fi.
g. 145, 146, fi.
g. 146, 147, fi.
g. 147, 148, fi.
g. 148, 149, fi.
g. 149, 150, fi.
g. 150, 151, fi.
g. 151, 152, fi.
g. 152, 153, fi.
g. 153, 154, fi.
g. 154, 155, fi.
g. 155, 156, fi.
g. 156, 157, fi.
g. 157, 158, fi.
g. 158, 159, fi.
g. 159, 160, fi.
g. 160, 161, fi.
g. 161, 162, fi.
g. 162, 163, fi.
g. 163, 164, fi.
g. 164, 165, fi.
g. 165, 166, fi.
g. 166, 167, fi.
g. 167, 168, fi.
g. 168, 169, fi.
g. 169, 170, fi.
g. 170, 171, fi.
g. 171, 172, fi.
g. 172, 173, fi.
g. 173, 174, fi.
g. 174, 175, fi.
g. 175, 176, fi.
g. 176, 177, fi.
g. 177, 178, fi.
g. 178, 179, fi.
g. 179, 180, fi.
g. 180, 181, fi.
g. 181, 182, fi.
g. 182, 183, fi.
g. 183, 184, fi.
g. 184, 185, fi.
g. 185, 186, fi.
g. 186, 187, fi.
g. 187, 188, fi.
g. 188, 189, fi.
g. 189, 190, fi.
g. 190, 191, fi.
g. 191, 192, fi.
g. 192, 193, fi.
g. 193, 194, fi.
g. 194, 195, fi.
g. 195, 196, fi.
g. 196, 197, fi.
g. 197, 198, fi.
g. 198, 199, fi.
g. 199, 200, fi.
g. 200, 201, fi.
g. 201, 202, fi.
g. 202, 203, fi.
g. 203, 204, fi.
g. 204, 205, fi.
g. 205, 206, fi.
g. 206, 207, fi.
g. 207, 208, fi.
g. 208, 209, fi.
g. 209, 210, fi.
g. 210, 211, fi.
g. 211, 212, fi.
g. 212, 213, fi.
g. 213, 214, fi.
g. 214, 215, fi.
g. 215, 216, fi.
g. 216, 217, fi.
g. 217, 218, fi.
g. 218, 219, fi.
g. 219, 220, fi.
g. 220, 221, fi.
g. 221, 222, fi.
g. 222, 223, fi.
g. 223, 224, fi.
g. 224, 225, fi.
g. 225, 226, fi.
g. 226, 227, fi.
g. 227, 228, fi.
g. 228, 229, fi.
g. 229, 230, fi.
g. 230, 231, fi.
g. 231, 232, fi.
g. 232, 233, fi.
g. 233, 234, fi.
g. 234, 235, fi.
g. 235, 236, fi.
g. 236, 237, fi.
g. 237, 238, fi.
g. 238, 239, fi.
g. 239, 240, fi.
g. 240, 241, fi.
g. 241, 242, fi.
g. 242, 243, fi.
g. 243, 244, fi.
g. 244, 245, fi.
g. 245, 246, fi.
g. 246, 247, fi.
g. 247, 248, fi.
g. 248, 249, fi.
g. 249, 250, fi.
g. 250, 251, fi.
g. 251, 252, fi.
g. 252, 253, fi.
g. 253, 254, fi.
g. 254, 255, fi.
g. 255, 256, fi.
g. 256, 257, fi.
g. 257, 258, fi.
g. 258, 259, fi.
g. 259, 260, fi.
g. 260, 261, fi.
g. 261, 262, fi.
g. 262, 263, fi.
g. 263, 264, fi.
g. 264, 265, fi.
g. 265, 266, fi.
g. 266, 267, fi.
g. 267, 268, fi.
g. 268, 269, fi.
g. 269, 270, fi.
g. 270, 271, fi.
g. 271, 272, fi.
g. 272, 273, fi.
g. 273, 274, fi.
g. 274, 275, fi.
g. 275, 276, fi.
g. 276, 277, fi.
g. 277, 278, fi.
g. 278, 279, fi.
g. 279, 280, fi.
g. 280, 281, fi.
g. 281, 282, fi.
g. 282, 283, fi.
g. 283, 284, fi.
g. 284, 285, fi.
g. 285, 286, fi.
g. 286, 287, fi.
g. 287, 288, fi.
g. 288, 289, fi.
g. 289, 290, fi.
g. 290, 291, fi.
g. 291, 292, fi.
g. 292, 293, fi.
g. 293, 294, fi.
g. 294, 295, fi.
g. 295, 296, fi.
g. 296, 297, fi.
g. 297, 298, fi.
g. 298, 299, fi.
g. 299, 300, fi.
g. 300, 301, fi.
g. 301, 302, fi.
g. 302, 303, fi.
g. 303, 304, fi.
g. 304, 305, fi.
g. 305, 306, fi.
g. 306, 307, fi.
g. 307, 308, fi.
g. 308, 309, fi.
g. 309, 310, fi.
g. 310, 311, fi.
g. 311, 312, fi.
g. 312, 313, fi.
g. 313, 314, fi.
g. 314, 315, fi.
g. 315, 316, fi.
g. 316, 317, fi.
g. 317, 318, fi.
g. 318, 319, fi.
g. 319, 320, fi.
g. 320, 321, fi.
g. 321, 322, fi.
g. 322, 323, fi.
g. 323, 324, fi.
g. 324, 325, fi.
g. 325, 326, fi.
g. 326, 327, fi.
g. 327, 328, fi.
g. 328, 329, fi.
g. 329, 330, fi.
g. 330, 331, fi.
g. 331, 332, fi.
g. 332, 333, fi.
g. 333, 334, fi.
g. 334, 335, fi.
g. 335, 336, fi.
g. 336, 337, fi.
g. 337, 338, fi.
g. 338, 339, fi.
g. 339, 340, fi.
g. 340, 341, fi.
g. 341, 342, fi.
g. 342, 343, fi.
g. 343, 344, fi.
g. 344, 345, fi.
g. 345, 346, fi.
g. 346, 347, fi.
g. 347, 348, fi.
g. 348, 349, fi.
g. 349, 350, fi.
g. 350, 351, fi.
g. 351, 352, fi.
g. 352, 353, fi.
g. 353, 354, fi.
g. 354, 355, fi.
g. 355, 356, fi.
g. 356, 357, fi.
g. 357, 358, fi.
g. 358, 359, fi.
g. 359, 360, fi.
g. 360, 361, fi.
g. 361, 362, fi.
g. 362, 363, fi.
g. 363, 364, fi.
g. 364, 365, fi.
g. 365, 366, fi.
g. 366, 367, fi.
g. 367, 368, fi.
g. 368, 369, fi.
g. 369, 370, fi.
g. 370, 371, fi.
g. 371, 372, fi.
g. 372, 373, fi.
g. 373, 374, fi.
g. 374, 375, fi.
g. 375, 376, fi.
g. 376, 377, fi.
g. 377, 378, fi.
g. 378, 379, fi.
g. 379, 380, fi.
g. 380, 381, fi.
g. 381, 382, fi.
g. 382, 383, fi.
g. 383, 384, fi.
g. 384, 385, fi.
g. 385, 386, fi.
g. 386, 387, fi.
g. 387, 388, fi.
g. 388, 389, fi.
g. 389, 390, fi.
g. 390, 391, fi.
g. 391, 392, fi.
g. 392, 393, fi.
g. 393, 394, fi.
g. 394, 395, fi.
g. 395, 396, fi.
g. 396, 397, fi.
g. 397, 398, fi.
g. 398, 399, fi.
g. 399, 400, fi.
g. 400, 401, fi.
g. 401, 402, fi.
g. 402, 403, fi.
g. 403, 404, fi.
g. 404, 405, fi.
g. 405, 406, fi.
g. 406, 407, fi.
g. 407, 408, fi.
g. 408, 409, fi.
g. 409, 410, fi.
g. 410, 411, fi.
g. 411, 412, fi.
g. 412, 413, fi.
g. 413, 414, fi.
g. 414, 415, fi.
g. 415, 416, fi.
g. 416, 417, fi.
g. 417, 418, fi.
g. 418, 419, fi.
g. 419, 420, fi.
g. 420, 421, fi.
g. 421, 422, fi.
g. 422, 423, fi.
g. 423, 424, fi.
g. 424, 425, fi.
g. 425, 426, fi.
g. 426, 427, fi.
g. 427, 428, fi.
g. 428, 429, fi.
g. 429, 430, fi.
g. 430, 431, fi.
g. 431, 432, fi.
g. 432, 433, fi.
g. 433, 434, fi.
g. 434, 435, fi.
g. 435, 436, fi.
g. 436, 437, fi.
g. 437, 438, fi.
g. 438, 439, fi.
g. 439, 440, fi.
g. 440, 441, fi.
g. 441, 442, fi.
g. 442, 443, fi.
g. 443, 444, fi.
g. 444, 445, fi.
g. 445, 446, fi.
g. 446, 447, fi.
g. 447, 448, fi.
g. 448, 449, fi.
g. 449, 450, fi.
g. 450, 451, fi.
g. 451, 452, fi.
g. 452, 453, fi.
g. 453, 454, fi.
g. 454, 455, fi.
g. 455, 456, fi.
g. 456, 457, fi.
g. 457, 458, fi.
g. 458, 459, fi.
g. 459, 460, fi.
g. 460, 461, fi.
g. 461, 462, fi.
g. 462, 463, fi.
g. 463, 464, fi.
g. 464, 465, fi.
g. 465, 466, fi.
g. 466, 467, fi.
g. 467, 468, fi.
g. 468, 469, fi.
g. 469, 470, fi.
g. 470, 471, fi.
g. 471, 472, fi.
g. 472, 473, fi.
g. 473, 474, fi.
g. 474, 475, fi.
g. 475, 476, fi.
g. 476, 477, fi.
g. 477, 478, fi.
g. 478, 479, fi.
g. 479, 480, fi.
g. 480, 481, fi.
g. 481, 482, fi.
g. 482, 483, fi.
g. 483, 484, fi.
g. 484, 485, fi.
g. 485, 486, fi.
g. 486, 487, fi.
g. 487, 488, fi.
g. 488, 489, fi.
g. 489, 490, fi.
g. 490, 491, fi.
g. 491, 492, fi.
g. 492, 493, fi.
g. 493, 494, fi.
g. 494, 495, fi.
g. 495, 496, fi.
g. 496, 497, fi.
g. 497, 498, fi.
g. 498, 499, fi.
g. 499, 500, fi.
g. 500, 501, fi.
g. 501, 502, fi.
g. 502, 503, fi.
g. 503, 504, fi.
g. 504, 505, fi.
g. 505, 506, fi.
g. 506, 507, fi.
g. 507, 508, fi.
g. 508, 509, fi.
g. 509, 510, fi.
g. 510, 511, fi.
g. 511, 512, fi.
g. 512, 513, fi.
g. 513, 514, fi.
g. 514, 515, fi.
g. 515, 516, fi.
g. 516, 517, fi.
g. 517, 518, fi.
g. 518, 519, fi.
g. 519, 520, fi.
g. 520, 521, fi.
g. 521, 522, fi.
g. 522, 523, fi.
g. 523, 524, fi.
g. 524, 525, fi.
g. 525, 526, fi.
g. 526, 527, fi.
g. 527, 528, fi.
g. 528, 529, fi.
g. 529, 530, fi.
g. 530, 531, fi.
g. 531, 532, fi.
g. 532, 533, fi.
g. 533, 534, fi.
g. 534, 535, fi.
g. 535, 536, fi.
g. 536, 537, fi.
g. 537, 538, fi.
g. 538, 539, fi.
g. 539, 540, fi.
g. 540, 541, fi.
g. 541, 542, fi.
g. 542, 543, fi.
g. 543, 544, fi.
g. 544, 545, fi.
g. 545, 546, fi.
g. 546, 547, fi.
g. 547, 548, fi.
g. 548, 549, fi.
g. 549, 550, fi.
g. 550, 551, fi.
g. 551, 552, fi.
g. 552, 553, fi.
g. 553, 554, fi.
g. 554, 555, fi.
g. 555, 556, fi.
g. 556, 557, fi.
g. 557, 558, fi.
g. 558, 559, fi.
g. 559, 560, fi.
g. 560, 561, fi.
g. 561, 562, fi.
g. 562, 563, fi.
g. 563, 564, fi.
g. 564, 565, fi.
g. 565, 566, fi.
g. 566, 567, fi.
g. 567, 568, fi.
g. 568, 569, fi.
g. 569, 570, fi.
g. 570, 571, fi.
g. 571, 572, fi.
g. 572, 573, fi.
g. 573, 574, fi.
g. 574, 575, fi.
g. 575, 576, fi.
g. 576, 577, fi.
g. 577, 578, fi.
g. 578, 579, fi.
g. 579, 580, fi.
g. 580, 581, fi.
g. 581, 582, fi.
g. 582, 583, fi.
g. 583, 584, fi.
g. 584, 585, fi.
g. 585, 586, fi.
g. 586, 587, fi.
g. 587, 588, fi.
g. 588, 589, fi.
g. 589, 590, fi.
g. 590, 591, fi.
g. 591, 592, fi.
g. 592, 593, fi.
g. 593, 594, fi.
g. 594, 595, fi.
g. 595, 596, fi.
g. 596, 597, fi.
g. 597, 598, fi.
g. 598, 599, fi.
g. 599, 600, fi.
g. 600, 601, fi.
g. 601, 602, fi.
g. 602, 603, fi.
g. 603, 604, fi.
g. 604, 605, fi.
g. 605, 606, fi.
g. 606, 607, fi.
g. 607, 608, fi.
g. 608, 609, fi.
g. 609, 610, fi.
g. 610, 611, fi.
g. 611, 612, fi.
g. 612, 613, fi.
g. 613, 614, fi.
g. 614, 615, fi.
g. 615, 616, fi.
g. 616, 617, fi.
g. 617, 618, fi.
g. 618, 619, fi.
g. 619, 620, fi.
g. 620, 621, fi.
g. 621, 622, fi.
g. 622, 623, fi.
g. 623, 624, fi.
g. 624, 625, fi.
g. 625, 626, fi.
g. 626, 627, fi.
g. 627, 628, fi.
g. 628, 629, fi.
g. 629, 630, fi.
g. 630, 631, fi.
g. 631, 632, fi.
g. 632, 633, fi.
g. 633, 634, fi.
g. 634, 635, fi.
g. 635, 636, fi.
g. 636, 637, fi.
g. 637, 638, fi.
g. 638, 639, fi.
g. 639, 640, fi.
g. 640, 641, fi.
g. 641, 642, fi.
g. 642, 643, fi.
g. 643, 644, fi.
g. 644, 645, fi.
g. 645, 646, fi.
g. 646, 647, fi.
g. 647, 648,

y ii msc.
 tab. A.
 z i o msc.
 tab. B.
 a 2,4 fi. s.
 b 10 msc.
 tab. C, M, N.
 c 2,10,11,12.
 e 12 msc.
 tab. D.
 d 2 figura. 2.
 e 9 msc.
 tab. E.
 f qualis ap
 pari in fi.
 caput i in
 serita.

nus est,⁷ bicornem transmittens tendinem alterius musculi brachiale extendentium, unā cum tendine² musculi pollicis versus indicem eurrentis, extendentis ue.⁴ Quartus sinus leviter admodum excutitus est, uticē sinus nomen ipretetur: asper tamen locus est, qui ligamentum transversum¹ tribus tendinibus obolutum edidit, quorum unus brachialis ossi pollicem sufficienti inseritur: secundus primo ossi pollicis, tertius autem tertio pollicis ossi. Verum quarti sinus fedes, ligamenti illius gratia non duntaxat aspera est, prouuberatq; urum etiam ut tendo illi validius implanteret musculi longissimi radium in supinum ducentis. Et prater hos sinus, etiam in externa articuli, quo radij appendix iuxta brachiale appendici ulnae articulatur sede,⁴ sinus etiam constitit, quo¹ musculi tendo uehiatur, cuius potissimum beneficio parvus digitus extunditur, atque is sinus & ulnae & radio communis cenfetur. Jam de ulna & radio nihil dicendum superest, praterquam quod solidam undique constent substantia, illic tantum fungo, ubi appendices ipsi adnascuntur, intus¹ sinum exigunt, medulla oppletum, atque in hoc ulnarum diuus humerum, femur & tibiae ossa imitantur.

DE BRACHIALI. CAPVT XXV.

PRIMA FIGVR A EARVM

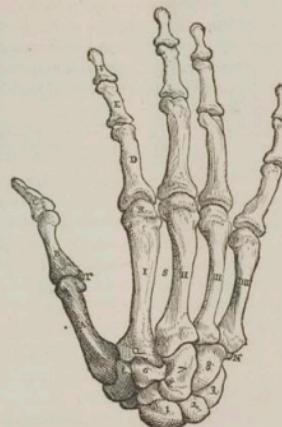
QVAE VIGESIMO QVINTO

CAPITI PRAEPOVNVTUR.

SECVNDA.

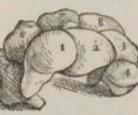

TERTIA.

QVAR TA.

QVINTA.

SEXTA FIGVR A CVIVS

(vt et quinque praecedentivm figurarum) Indicem sequenti pagina subiiciemus, una carundem characteres explicaturi.

DVAB

D *V* *AE* priore figuræ non presenti tantū subscriptū Capit, uerū etiam titulus ordine subsequentibus, quibus summa manus partes etiam explicantur. *V* ocamus autem summam extremanū manū, que Hippocrati *ēgō* dicitur; et nimirum pars que à cubo ad extremanū usq; digitorum aciem habetur, quamq; in brachiale postbrachiale ac digitos partimur. Hippocrati enim manus nuncupabatur, quicquid à scapulis ad extremanū usq; digitorū pertinet; quodq; in brachium subtrum et extremanū manū subduiditur. Prima igitur huius capitis figura, internam ossium summae manus sedem proponit. Secunda uero, corundem ossium externam faciem appositissime delineatam continet. Quatuor autem figuræ has scriitatim subsequentes, huic Capiti sunt propriae, ac oculo brachialis ossa uaria facie exprimit. Illa namq; que tertia inscribitur, oculo brachialis ossium simili in sua sede commissorum internam faciem communiat. Quartæ eadem ossa externa facie delineata continent. Quinta superiorcm brachialis ossium partem notat, qua cubito articulantur. Sexta brachialis ossium infernam ostendit sedem, cui primum pollicis os, quatuorq; postbrachialis ossa coarctantur. Characterum uero index erit huiusmodi.

I, *II*, *III*, *IV*, *V* *O*culo his numeri characteribus octo brachialis ossa in omnibus sex praesentibus figuris insigniuntur, si modò in illis superficie, in qua brachiale se offert, omnia in conspectum ueniant. Atque unumquodq; os suo semper charactere indicatur, suumq; nomen ita exhibet. Id enim primum uocabimus, quod i*n*scribitur. Secundum uero, quod 2. Sic itaq; 1, 2, 3, 4 notant superioriem oculo brachialis ossium ordinem, sp; a nimirū quatuor superioria, seu cubito proxima. *V*erum 5, 6, 7, 8 inferioria indicant ossa, que postbrachiali sunt contermina.

I, *II*, *III*, *IV*, *V* In prima & secunda figura notantur quatuor postbrachialis ossa, quibus ab inseri-
pro etiam numero nomen imponere nihil prohibet: nisi forte magis libeat illa à dìgito quem sus-
tinet, aut cui p^raeponuntur, nuncupare.

A, *B*, *C* *I*, *II* Tria pollicis ossa, que ferè & internodia appellamus.

D, *E*, *F* *I*, *II* Tria indicis ossa, atque eadem ratio in ceteris est dìgitis.

G *3*, *4*, *5* Quinti brachialis ossis sinus sedesq; cui primum pollicis os articulatur. atq; sinus huius longior, a, b, tudinem transuersum in sexta figura ab a b metinur. Internam uero sedem c, externam au-
c, d, tem d notat, ac d quidem in quartâ figura etiam est conspicuum.

H *3*, *4*, *5* Sedes sexti brachialis ossis, cui postbrachialis os indicem sufficiens coarctatur, b uero in
b, quinto ossi sedem indicat, quam idem quoque postbrachialis os contingit.

K *3*, *4*, *5* Sedes in septimo brachialis ossi, cui postbrachialis os medium dìgitum sustinens coarctatur.
h, uero in eiusdem figuris sedes indicatur, qua id est postbrachialis os, sextu brachialis os cōtingit.

L *3*, *4*, *5* Sedes octauu brachialis ossis, cui postbrachialis os anulari p^raepositum coarctatur.

M *3*, *4*, *5* Sedes octauu brachialis ossis, cui postbrachialis os parvum dìgitum sustinens coarctatur.
N *1*, *2* Ossiculum accumbens externo lateri articulationis octauu brachialis ossis, ad postbrachialis
le os, quo parvus dìgitus sustinetur.

O *2*, *3*, *5* Processus octauu brachialis ossis, in internam brachialis sedem protuberans.

P *2*, *3*, *5* Processus quinti brachialis ossis, ex quo transuersum pronastruit ligamentum, quod in octauu
ossis processum O notatum in insertionem tentans, tendinibus obducitur, ex cubito internam sum-
ma manus sedem adcentibus.

Q *2* Appendix postbrachialis ossis indicem sustinentis superior, que brachiali coarctatur.

R *2* Appendix postbrachialis ossis indicem p^raepositi inferior, que capitulum constituit primiti indi-
cis ossis sinus subiens.

S *1*, *2* Interuallum occurrentis inter postbrachialis os indicem p^raepositum, & id quod medium sustineat.
In ceteris autem postbrachialis ossibus eadem appendix interuallorum est ratio.

T *1*, *2* In prima figura ex duobus sesamini ossibus internae secundi pollicis articuli sedi p^raepositis,
internum os notatur: in secunda uero figura, externum.

V, *V* *1* Duo sesamini ossicula, indicis articulo p^raeposita.

X *1* *V* nicum ossiculum sesamini, aut potius sesamini simile, secundo indicis articulo appositum.

Y *1* *V* nicum sesamini ossiculum, tertio pollicis articulo allocatum. In reliquis dìgitis cum indice
eadem est ratio, etiam si secundi & tertij articuli sesamini ossiculum non appinximus.

4 integrat.
non V ad
Z. & om-
nes ossibus
explicatur.
1, 2, 3, 4, 5, 6,
7, 8.

X T R E M A E manus, ^a partem cubito articulatam Græci *lugmē*, nos Celsus imitauit Brachiale appellamus, ac octo ossibus dupliciti ordine di-
stinctis construit. Quæ in natu grādioribus dura sunt & paruula, intusq;
parum fungofa, modicæq; medulla appendiculum modo opplera, non au-
tem prorsus medulla experita, & potissimum quæ horum maiora cer-
nuntur. Haud parem enim omnia fortiuntur magnitudinem, ut nec for-
mam etiam, neq; situm; quum ex omnibus nullū sit, quo id alteri omnino
respondeat: & singula priuatim aliquid adipiscuntur, quo prompte ab inuicē discerni queant.
Porro utcunq; sint varia, nihil minus mitius tam concinnè adaptatur, ad tantamq; composi-
tionis harmoniam accedit, ut eorum numerus non adiuvum inueniuntur facilis sit. ^b Nisi enim
ualidissima cartilagineq; ligamenta, quibus obducuntur, simul cum membranis relecturis, &
accuratè abraferis, unum esse tibi omnia videbūtur, aut cum Celsi ipsa incerto constare numero
opinaberis. ^c Ceterum cuncta neruosi his cartilaginisq; nexus simul constricta (non at-
tem ut nonnulli existimant connata) duas integras superficies una efformant, exteriori quidem
regione quantum manu ex usu est, gibbam, interiori autem sinuatum, quantumq; & hoc ma-
nu expedire, concavam. Atque haec tantu superficies ligamentis obviciuntur, superius enim,
quæ ossa cubito committuntur, laevia sunt, & cartilagine incrustata, quemadmodum & ^d infe-
rius, quæ postbrachialis ossibus, & primo pollicis ossi coactatur. Quin etiam ubi ossa se inui-
cem contingunt, non undique alpera & inaequalia, ac ligamentis oppleta uisuntur, uerum
omnibus apti laevisq; sinus incolunt, qui cartilagine laevi & lubrica illiti, aliorum ossium tu-
bercula capita uel similliter laevia, cartilagineq; obducta, excipiunt. In medio enim contactu nul-
lorum brachialis ossium ligamenta membranæ ue interueniunt, nisi in inferioris ordinis ossium
connexu, ubi nonnulli, sed unus animaduertere dignum, ligamenti cartilaginei ueluti in puncto
intercedit, & ubi ossa inferiora non adeo determinante inueniunt atq; superiora sunt compacta.
Quod etiam merito Natura molitur, in hoc potissimum duos brachialis ossium ordines con-
fingens, quod ^e superior cubito, ^f inferior autem alia prorsus ratione postbrachiali & primo
pollicis ossi debetur comiti. His namq; ut distincti diremptiæ coarticulatur ossibus, cubito
autem unius ossis modo: sic ut iure superioris ordinis ossa, uicinius propinquiusq; ac nullius
corporis interueni inuicem coarticulentur, quam inferioris ordinis ossa. Atque hanc brachia-
lis ossium copia ratione disfectionum periti potissimum esse referunt: huic secundariò patien-
ti difficultatem addentes, quum arbitrentur brachiale in iugis serendis pertinacius fieri, quia
multis compitoribus ossifantur uim articulorum nomine cedendo exoluentibus, co-
modo quo hastam sagitam uero difficilius laxa quam tena penetrare conspicimus. Quanquam
rursus & ad innumeram manus motu differentias, hanc ossium uim & copiam à Natura non
postremo loco extructæ esse animaduerterimus. Ceterum quibusnam simibus tuberibusq; bra-
chialis ossa donentur, iam emitas persequi. In superiori brachialis sede, aut ordine qui cubitum
spectat, quatuor reponuntur ossa, quibus ex ipsorum qua ordinantur serie, nomina non ab re
imponemus: primum perpetuo uocantes, quod superioris ordinis internum constitutu latus:
secundum uero, quod huic subsequitur, atq; magis ab interno absedit latere: ^g tertium, quod
secundo ad externum latus proximum est: quartum uero, quod externum latus iam omnino
occupat. Pariter quatuor inferioris ordinis ^h ossa, quintum, sextum, septimum & octauum nun-
cupabimus, atque in hunc modum singulorum historiarum aggrediemur. Primum, secundum
& tertium inuicem ualidissime proximeq; committuntur, & uno ordine iuncta, ac si unum essent
os, superiori brachialis sedem ita efformant, ut in istar unius alicuius ossis lati oblongi capitis,
in radij ulnæq; sinu, ea concinnè articulentur. Ac primū quidem, & secundū, inⁱ finu radij ap-
pendicis inservient reponuntur: tertiu uero, cartilagine innitur, quam à radij pronatæ, magna
ex parte ulnæ à brachiali dirimere scripsimus. Quanquam externū tertij ossis latus etiam ac-
tum appendicis ulnæ procellus tunc cōtingit, quum in extēnum latus summam manū inclina-
mus. ^j Crùm interim tertium id os sinum cartilagine obtutum, qui uis dignosci queat, in homine
nequaquam adipiscitur, quem procellus ille sibi propriū habet, quum etiā procellus ipse nisi
secundum finus, quo brachiale arctatur, latus perinde extuberat, ac reliquo finu supercilia,
ipsæq; radij appendicis in hac regione ^k apex. Atq; id uel tacu leuiter diuidicatur, si manu in la-
tus internum ducta inter brachiale & ulna, alterius manus pollicis apicē in serere quis fuerit adni-
sus. Trīa igitur prima brachialis ossa, superiori federa simul iunguntur, protuberatq; ut ueluti
unum brachialis caput laeve & cartilagine incrustatum constitutū, quo id cubito articulatur, mul-
tisq; & uehementibus motibus, ac si uno grandi efformatus esset osc, agitur. Quarū brachialis
os ulnæ haudquaquam contingit; at superiori sua sede eam huius articuli ligamenti portio-
nem

Brachiale oc-
tovissimū con-
fīrni, inter se
forma differen-
tibus.

Brachialis os-
sa quibus fed-
eris, ligamentis,
et quibus car-
tilagine obdu-
catur.

Cur duo bra-
chialis ossium
ordines.

Brachialis os-
sa nomina.

Brachialis ad
ordinem arti-
culi.

Quæ quartu-
s libi peculia-
ria uendit.

f omittit
feri figur.
clarat. 1,
2, 3, 4,
g omittit
fig. clarat.
5, 6, 7, 8,
h quaque
primaria
fig. clarat.
rati. 1,
i caridem
fig. clarat.
k caridem
fig. clarat.
l caridem
fig. clarat.
m scirat.
n omittit
fig. clarat.
o 1, 2, 3,
p 1, 2, 3, 4,
q 1, 2, 3, 4,
r 1, 2, 3, 4,
s 1, 2, 3, 4,
t 1, 2, 3, 4,
u 1, 2, 3, 4,
v 1, 2, 3, 4,
w 1, 2, 3, 4,
x 1, 2, 3, 4,
y 1, 2, 3, 4,
z 1, 2, 3, 4,

nem admittit, quæ ab acuto ulnae appendicis processu enatitur. Dein superiori quarti ossis fed' tendo mucus inferiur, qui brachiale flecentium inferior conseruit. Ex inferiori autem ipsius fede' musculus pronator, cuius beneficio parvus digitus à reliquis adducitur. Praeterea &c' musculus suæ originis portionem hinc afflumit, qui duorum primum parti digitos adducit. Sicut etiam in humero, et in scapula, et in humeris, et in scapulis, et in scapulacris.

Cui officio
mittatur

Cui ordinis ad-
scribendum se

*Lib. 2 de Vfus
part.*

*Primum os
quot cffidus
conterminum
fit.*

*Quot secundum
diem.*

Quercus cerris.

Quot Quintus.

Primi polli-
es ossis &
postbrachia-
lis ossium ad
brachiale con-
textus.

Hec tenuit exteri or et, adeo ut quartus hoc os neque interior, neque superior ipsius esse, neque etiam externo ipsius laterre alteri ossi committatur, sed tantum interno ipsius laterre, de prelio admodum capitulo, tertii ossis extero lateri (magis tamen ad manus uolam) in eum modum coarticulatur, quo ossa per $\pi\varphi\eta\varphi\eta\varphi$ cōstrui diximus. Hoc itaq; quartum brachialis os id peculiare ibi uidentur, quod unum tantum brachialis ossi iungatur, quodq; omnium brachialis ossium minimum sit, reliquias minus protuberet, sinueturq;. Etenim quodammodo sphæricum, sed paulo longius quam crassius: quia feliciter inferius mūculos educti, superius autem taliudisimi tendinis infertur nēm, uti diximus, excipit, eaq; ratione sursum deorsumq; magis quam in latera protuberare debuit. Vnde etiam ueteres dissec̄tionum professores, id (utī coniūcio) Rectum appellauint, ambigentes quem in ordinem ipsum referunt, nos autem superiori ordini ascripimus, quòd tertio huius ordinis ossi coarticulatur, ac reuera in eo ordine consistat. Nuncuparunt etiam Anatomici præsens os, cartilaginosum: non fecus quam Marius, os genu articulo prepositum eo nomine donauint, quod molare patellam uocamus. Non satis (quantum reor) quid id os molle cartilagineumq; esse patellati sunt, quium omnium brachialis ossium faciliter diffundimur & solidissimum sit, at quid coactum exteriū cartilagine

5 4 msc.
tab.s.
t 3 msc.
tab.r.
H 4 tab ?

X 1, 2 fl. cl.
31.0° INC.
STAYUM Z.

y 2 fig. cap.
u lib. 4 chs
ract. 46.

Si uisum fuerit, hic figuratas complicites quoctosibis quodque os committatur et xaminatur.

≈ 1, ≈ f1, cd.
at T.

4 t, 2 fig. A.
b 3, 6 fig. G.
c 6 fig. a, b.
d 6 fig. c.
e 6 fig. d.
f 1, 2 fig. I,
II, III, IIII
cū charact.
6, 7, 8.
g 3, 4, 6 fig.
A.
h 3, 4, 6 fig.
w, b.

ad hoc officinalem omnibus non resolutum, et cum illis metus, quætra quæ non acutum
potentium, paulo post medium cubiti longitudinis ab interna cubiti lede in posteriore por-
rigi, atque duos furculos paruo digito, totidemq; anulari, unum autem medio deriuare, in qua-
to libro audies. Præfens itaque nerius quartum brachialis os non contingit, idcōq minus fe-
cundum ilud ab interna manus sede in externam refleicitur. Porro præter quartum brachia-
lis os, nullum penitus occurrit, non pluribus adnexum contiguumq; offibus. Primum enim,
præterquam quod radio articulatur, etiæ secundo brachialis coarticulatur ossi, amplio ut cung
tuberculio in secundi offisi finum sibiens. Deinde alio tubere multo ampliori, atque ab inferio
ru fœla protuberante, communem sinum ingreditur, quem quintu[m] brachialis os cum sexto
deformat. Verum Natura præcauens, ne id os undique aliorum offissim finus ingrediretur, &
ipsum interim tyranii more nullum susciperet, insigillum in ipso cœlau finum, quo una cum
secundo brachialis offi (cuius quod communi est) septimus offisi omnium facie maximu[m]
größe exundans, ad imitatem canuti, atque in primis os radio, & secundo brachialis offi

quinto, sexto, ac septimo committitur. Secundum os (quod tanto minus est primo, quanto ipsum maius est tertio) connectitur primo os, & septimo, ut iam diximus, tertio autem, amplius connexus per *ægrotinias* constringitur: aedc ut tertium os radio, & tribus brachialis committatur, omnibus primis dulcificer septimo & tertio, negetur multum ab osse remouetur.

Tertium os modice protuberat, sed amplio tuberculo in finum subi oscia ossis: hinc & facile constat, id os & ulnae, magisq adhuc peculiari huius articuli cartilagini, dein & secundo ossi

brachialis, & quarto & octavo conterminum esse. Quintum brachialis os, quod inferioris or

unum primum recessum, superius haec tene in unum habi exceptu primi brachialis ossis capitulum excipit, & externo latere finuatum quoq[ue] sexi ossis capitulum admittit, adeo ut quinque os duobus brachialis ossibus, primo nimis a c^o sexto coartetur. & præterea id priaumentum quoq[ue] primum pollicis os sustinet. Intra inferiori nangis ipsius fede^b sinus adipiscitur patrum & oblongum, ac in ^d interna^a externa^b se de magis quam in lateribus ac medio excipit, cui primi pollicis interordini^c caputculum ea articulatio nis specie cōmittitur, que motum reddit omnibus manifestum. Alter multo quam brachialis ossium inter se cōnexus, cuius motus tanta latere, ut uix dijudicari queat. Atque haec etiam articuli specie quatuor postbrachialis ossa quatuor inferioris ordinis ossibus adnectuntur. Primum enim postbrachialis os indici præpositum, magna ex parte^a sexto brachialis ossi coarticulatur, ^b portione quoque quinti ossis contingens. Vbi enim quintum os sexto coartetur, communis sinus utriusque ossi exculpit, cui capit primi postbrachialis ossis pars articulatur, adeo ut quintum brachialis os, præter primum sextumq[ue] brachialis ossa, etiam primum pollicis os una cum primo postbrachialis ossi contingat. Porro secundum postbrachialis os medium sufficiens digitum, depresso, sed obliquum.

quo,

quo, capite¹ septimi ossis brachialis sinu leuiflum ac oblique excuplito articulatur acutior sui parte latero cōf interno² sextum brachialis os modicē contingens. Duo autem reliqua postbrachialis ossa, ea felicit quae anularē & paruum fultinent, duntaxat octauo brachialis ossi³ lē uibus, ac in superficie tantum excavatis sinibus coarctantur. Sextum itaque brachialis os duobus committitur postbrachialis ossibus, illi nimirū quod indici preponitū, & obſcurē illi quod medio ſubſincur digito. Brachialis autem tribus committitur ossibus: primum enim os ſuo ſinu expicit, & ſuo rubore in quinto ossi ſinum ſubintract, dein septimo ossi leuiflum protuberante capitulo, aut potius plana ſuperficie articulatur, et h̄c inferioris ordinis minimū, quem admodum septimum maximum, quintum autem & octauum medio ſe habent modo, quam octauum quinto paulo grandius cernatur. Septimum os ſuo capite rotundo, ac imperiū ſius protuberante, in communem primi ſeundi ossi ſinum ſubit, hacē ratione duobus illi ossibus cōmittitur, ab interno autem latero ſexto ossi articulatur, ab externo uero latere articulatur octauo ossi ampla admodum articulatione, qua depreſſo fit capite, ſinuī in ſuperficie tantum celato. Hanc articulationem alia ex parte cartilaginei ligamentū interuenit portio, quae eti⁹ ſeptimum os uhemētū octauo ossi cōmittat, attamen id omnium brachialis ossium crebrime uerſus interiora luxatur: tun quid grandius fit, neq; ita facile, ac cōtermina, occurrent impetum uertineat: tum etiam, quod ligamentū interna ſedē hoc os uincit colligans, nō aequē crassum fit, atq; in reliqua brachialis regione. Atq; id hinc potissimū accidit, quod Natura ligamenti mole crassit, tendinibus iter occupare uoluerit, qui frequenti multitudine, hacā dgitos flecentibus ab interna cubiti ſede prorepunt. Ut tuncque uero fit, ſeptimum os quatuor brachialis conneccitūt ſobibus, primo nimirū, ſecundo, ſexto, octauo, & postbrachialis ossi medium dgitum fultinenti. Octauum os cunei quo dammodo ritu ſeptimum & tertium ſubintract, illi ſeptimum ſubintract, deinde ſeptimum quidem, ut paulo antē reuelimus, tertium autem, in ſinum ſibi excuplum admittit: deinde prater hāc duo brachialis ossa, duobus etiam postbrachialis coarctatūt ſobibus, quae anulari & paruo ſubſincurunt, adeo ut & id quoq; quatuor ſobibus conterminum fit, quibus ſubinde paruum accedit ſobulum, ex illorum numero⁴ que ſelam ſeminis imaginis affimilata, *enantioides*. Gracis nuncupatur. Ad externū enim la tu ſoarticationis postbrachialis ossia paruuſ fultinent cum octauo brachialis ossi, eius generis reponitūt ſobulum, ſedem quā oppleretur, quā ideo h̄ic quodammodo vacua relinquitur, quid hoc postbrachialis os ſua ſuperiori parte totum octauo brachialis ossi innitinet, atq; in extēnum latus paululum abſcedat. Videlur itaque id ſobulum, quando adēt, priuatum hanc articulationē firmare, ac postbrachialis os paruum fultinenſ digitum nonnihil fulſilice, atque hac etiam occione octauum brachialis os ex abundati huic quoque ſobulo, prater illa que nuper dixi, contiguū uifit. Quinetiam & hoc adhuc octauum os ſibi proprium uendicat, quid ipſius interna ſedē, qua manus uolam quodammodo ſpectat, notatu dignum edict⁵ proceſſum, ab externo latere uerſus internum latus inclinatim, & interno ſuo latere C modo excuplum: ut aptam conſtituerit ſedem, qua tendines muſculorum dgitos flecentium (qui ex cubito procedit) opportunē ueli continerit⁶ poſſent. Ut uero tanti tendinum moli ſedes hāc aptior redreteret, etiam quintū brachialis os interna ſua ſedē⁷ proceſſum edict⁸, uerſus extēnum latus uergentem, & in extēno latere pariter excuplum, cuiſdem omnino uifus quo octauo ossi proceſſus gratia, nimirū ut tendinibus illis uia exhiberetur, ac poſtmodo ei proceſſum illorum apicibus validissimum⁹ ligamentum enaſceretur, quod tranſuerſim tendinum circundatū, ipſos, ne à ſua ſedē aberrent exurgant uē, contineret, am plecēteret¹⁰. Haec ſedes tendinum nomine excuata, utcumque leuis est: quemadmodum & reliquos ſinus eſſe dicimus, qui tanquam anuli tendines tranſmittūt. Cetera brachialis ossium pars extra hunc ſinum, easq; ſedes quibus ossa articulatur, in equalis & propemodum apera est, ut fortiora educeret ligamenta, cademq; validius exciperet, quibus ossa inuicem obuinciri ac colligari iam ante proditum est.

DE POSTBRACHIALI.

Caput XXVI.

H V I V S Capitis figuræ ex prima ſecundaq; precedentiſ Capitis figuris extēm manū, ac proinde etiam poſtbrachiale (notis I, II, III, IIII) experimentib⁹ penteſunt. Quanquam & ſubsequentis Capitis prima figura, ad characterem & poſtbrachialis os indicem fultinenſ exprimet, omniſ ſeſe liberum.

PARTEM

*Poſtrachialis uoce uten-
dum.*

*Quia ſuſſam
poſtrachialis
oſſa, queror,
quebū quin
que enueni-*

ARTEM summe manus à brachiali ad radicem uice digitorum^a deducat, Graeci quidem *μεταρθριν* nominarunt: Cellus autem, & Grecorum interpres permuli, palmam, alij rursus peccinem, ac pectus aliquando uocarunt, uerū quia palma uocabulum latius pater, & brachiale quoq[ue] in palma plerisque complectitur, ac reliquias rursus palma idem quod uola denotat, & quium pedis pedio, pectinis & pectoris leu^b nomen etiam pariter accommodetur, ego haecenū *μεταρθριν* poſtrachiale appellaui.

^a i. 1. ſig.
cap. 1. 1. I.,
III., III., &
integratur
r.

Poſtrachiale itaque Galeno quatuor conformatur ossibus. Eudem autem & Cello, atq[ue] ex primo de Historia animalium est colligere) Ariftoteles etiam, quinque: prout numerum pollicis^c primum os, quod quinto brachialis oſſi articulatur, hi quidem poſtrachiali, Galenus uero digitorum oſſibus adnumerant. Porrò nonnulli id poſtrachiali aſcribunt, quidō in codem ferē cum ceteris poſtrachialis oſſibus ordine locatiſt: & non, ut^d prima reliquorum digitorum internodis, nudum exaratur, fed quadammodo poſtrachialis oſſium ritu lateat, uulgo^e & pollici tantū duo oſſa tribuitur, quamuis interim id pollicis os poſtrachialis oſſibus & breuius sit, & ipsiſ nō æquā atq[ue] illa, inter te conterminū. Præterea & hinc forſatis primū pollicis os poſtrachiali adiungi, quidō ſecondum pollicis os, primo codem ferē^f modicularet, quo prima digitorum oſſa poſtrachialis oſſibus, quae ſimpliſ ſinu illorum oſſium rotunda ſimplicia excipiunt capitā. Poſtrem̄ huius forſatis ducti fuere, quidō nullum tendi- nem, qui primo pollicis oſſi mouendo famulatur, ipsiſ inferi pauterunt: quemadmodum etiam nulli poſtrachiali oſſi tendo inſeritur, qui illius priuato motu praſit. Complures enim muſculi lauerunt aliis diſectioni profelores, qui primo pollicis oſſi peculiares implantantur. Galenus uero^g (quem etiā ut minimum^h tres quatuorⁱ uie eius internodij muſculos præteriſſe, in fecundo libro auditur es) primū pollicis interno diu dīgitis, quibus ſingulis tria tributū oſſa, connumerat, quidō id ſuprā inſraſi per *συναρθριν*, hoc eſt laxam, & que maniſtum mo- tum edit articuli ſpeciem articulare: ſuprā quidem brachiali, inſra ūero ſecondū pollicis oſſi: & interim quatuor poſtrachialis oſſa, inſra tantum quā dignis committuntur, ea articuli ſpe- cie coniunguntur. Suprā enim, uel Galeni ſuſtragi, poſtrachiali per *συναρθριν* coarticulan- tur: hoc eſt diſferēta articuli, qui perquam obſcurum, & quem tentire uix queas, motum often- dit. Ita enim arbitror Galenum synarthroſes nomine in Capite libri de Oſſibus decimo no- no ūlum. Quandoquidē haudquaque exſtimandum eſt, Galenum adeo perfundorē poſtrachialis oſſa uel in ſimia, uel cane intiuim eſe, ut aut futura, aut clauirū, aut harmo- nia, hæc ſoſt brachiali coarctari uoluerit. quamuis illa ipsius eſet ſententia, ſi illum ūi dogmatis non oblitum hinc dixerimus, quod initio libri de Oſſibus synarthroſes ſpecies enumeramus di- fulē exequitur. Vt ut uero ſit, quid rectius nos Galeni ſententiae accommodemus, quatuor qui- dem poſtrachialis, quindecim autem digitorum oſſa, ſemper enumerabimur. Sunt itaq[ue] poſt- brachialis oſſa reliquias digitorum oſſibus longiora, & magna ex parte teretia. Longissimum in di- ci preponitur, atque ita ſenſum fuit breuiora, ut omnium facile breuiffimum tenuiſſimum in- pari proponatur digito. Omnia^j ſuprā^k inſraſi appendice donantur, & ſuperior quidem (cuius coniunctio etiam in pueris aliquando lateri) brachialis oſſibus, uti ante diuiximus, coarcta- tur, iplaſt̄ oſſa hic extera de nonnihil latiora quā interna ſunt, ut poſtrachiale unā cum brachiali ſuperficie exteriū gibbam, intus uero cauam aptius hinc efformaret. Quin etiam ap- pendices haec lateribus ſe inuicem contingunt, & cartilagine in ligamentis interne inuicem alligantur. Inſeriores uero appendices grandes quoq[ue] ſunt, & in roundū ac ab externa manus ſede in internum oblongū caput definiunt: quod cartilagine obductū, primi digitorū oſſis ſinu ſubin- trat. Hæc appendices lateribus etiā contingunt, led non ad eſt pertinaciter atq[ue] ſuperiores, que brachiali coarctantur. nihilominus tamē inuicem recipiunt, ſinuate ſunt, ligamenta car- tilaginea edificant, quorum opera ualide connectuntur. In medio autem ducenti, & ſecundum poſtrachialis longitudinem, quoniam oſſa ſuis appendicibus multo tenuiora ſunt, inuicem dirimuntur, & digna notatu^l interuello inuicem deſificunt, atq[ue] id magni cuiuſdam uifus gra- tia, in quolibet enim trium interuallorum, que quatuor poſtrachialis oſſa coniunctiū, duo reponuntur muſculi ex octo illis, qui primū quatuor digitorū os flecentur. Quemadmodum itaque ſingulos digitos, duo illorum muſculorum accedunt: ita etiam cuique poſtrachialis oſſi duo attenduntur, atque in tribus interuallis ſex collocantur, ad internum uero latus poſtrachialis oſſis in diſtinctis ſuſtinentis, septimus protenditur, exterio autem lateri oſſi paruo di- gitio preponit, & tenuis exporrigitur. Verum quum hi muſculi ſuo ducenti, horum oſſium lon- gitudinem uix ſuperent, interuallaq[ue] hæc non tantum diſtent, ut ſuſtientis muſculorum moles in iſipſis colloccari queat, poſtrachialis oſſa merito intus, ubi uolam conſtituunt, caua uidentur,

^b 1. 1. ſig. ca.
2. 1. ad cha-
raſi. ſig.
c 1. 1. ſig. ca.
2. 1. D.

d 1. ſig. cop.
2. 1. G.

e 7 muſci.
tab. chara-
1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100, 101, 102, 103, 104, 105, 106, 107, 108, 109, 110, 111, 112, 113, 114, 115, 116, 117, 118, 119, 120, 121, 122, 123, 124, 125, 126, 127, 128, 129, 130, 131, 132, 133, 134, 135, 136, 137, 138, 139, 140, 141, 142, 143, 144, 145, 146, 147, 148, 149, 150, 151, 152, 153, 154, 155, 156, 157, 158, 159, 160, 161, 162, 163, 164, 165, 166, 167, 168, 169, 170, 171, 172, 173, 174, 175, 176, 177, 178, 179, 180, 181, 182, 183, 184, 185, 186, 187, 188, 189, 190, 191, 192, 193, 194, 195, 196, 197, 198, 199, 200, 201, 202, 203, 204, 205, 206, 207, 208, 209, 210, 211, 212, 213, 214, 215, 216, 217, 218, 219, 220, 221, 222, 223, 224, 225, 226, 227, 228, 229, 230, 231, 232, 233, 234, 235, 236, 237, 238, 239, 240, 241, 242, 243, 244, 245, 246, 247, 248, 249, 250, 251, 252, 253, 254, 255, 256, 257, 258, 259, 260, 261, 262, 263, 264, 265, 266, 267, 268, 269, 270, 271, 272, 273, 274, 275, 276, 277, 278, 279, 280, 281, 282, 283, 284, 285, 286, 287, 288, 289, 290, 291, 292, 293, 294, 295, 296, 297, 298, 299, 300, 301, 302, 303, 304, 305, 306, 307, 308, 309, 310, 311, 312, 313, 314, 315, 316, 317, 318, 319, 320, 321, 322, 323, 324, 325, 326, 327, 328, 329, 330, 331, 332, 333, 334, 335, 336, 337, 338, 339, 340, 341, 342, 343, 344, 345, 346, 347, 348, 349, 350, 351, 352, 353, 354, 355, 356, 357, 358, 359, 360, 361, 362, 363, 364, 365, 366, 367, 368, 369, 370, 371, 372, 373, 374, 375, 376, 377, 378, 379, 380, 381, 382, 383, 384, 385, 386, 387, 388, 389, 390, 391, 392, 393, 394, 395, 396, 397, 398, 399, 400, 401, 402, 403, 404, 405, 406, 407, 408, 409, 410, 411, 412, 413, 414, 415, 416, 417, 418, 419, 420, 421, 422, 423, 424, 425, 426, 427, 428, 429, 430, 431, 432, 433, 434, 435, 436, 437, 438, 439, 440, 441, 442, 443, 444, 445, 446, 447, 448, 449, 450, 451, 452, 453, 454, 455, 456, 457, 458, 459, 460, 461, 462, 463, 464, 465, 466, 467, 468, 469, 470, 471, 472, 473, 474, 475, 476, 477, 478, 479, 480, 481, 482, 483, 484, 485, 486, 487, 488, 489, 490, 491, 492, 493, 494, 495, 496, 497, 498, 499, 500, 501, 502, 503, 504, 505, 506, 507, 508, 509, 510, 511, 512, 513, 514, 515, 516, 517, 518, 519, 520, 521, 522, 523, 524, 525, 526, 527, 528, 529, 530, 531, 532, 533, 534, 535, 536, 537, 538, 539, 540, 541, 542, 543, 544, 545, 546, 547, 548, 549, 550, 551, 552, 553, 554, 555, 556, 557, 558, 559, 560, 561, 562, 563, 564, 565, 566, 567, 568, 569, 569, 570, 571, 572, 573, 574, 575, 576, 577, 578, 579, 580, 581, 582, 583, 584, 585, 586, 587, 588, 589, 589, 590, 591, 592, 593, 594, 595, 596, 597, 598, 599, 599, 600, 601, 602, 603, 604, 605, 606, 607, 608, 609, 609, 610, 611, 612, 613, 614, 615, 616, 617, 618, 619, 619, 620, 621, 622, 623, 624, 625, 626, 627, 628, 629, 629, 630, 631, 632, 633, 634, 635, 636, 637, 638, 639, 639, 640, 641, 642, 643, 644, 645, 646, 647, 648, 649, 649, 650, 651, 652, 653, 654, 655, 656, 657, 658, 659, 659, 660, 661, 662, 663, 664, 665, 666, 667, 668, 669, 669, 670, 671, 672, 673, 674, 675, 676, 677, 678, 679, 679, 680, 681, 682, 683, 684, 685, 686, 687, 687, 688, 689, 689, 690, 691, 692, 693, 694, 695, 696, 697, 697, 698, 699, 699, 700, 701, 702, 703, 704, 705, 706, 707, 708, 709, 709, 710, 711, 712, 713, 714, 715, 716, 717, 718, 719, 719, 720, 721, 722, 723, 724, 725, 726, 727, 728, 729, 729, 730, 731, 732, 733, 734, 735, 736, 737, 738, 739, 739, 740, 741, 742, 743, 744, 745, 746, 747, 748, 749, 749, 750, 751, 752, 753, 754, 755, 756, 757, 758, 759, 759, 760, 761, 762, 763, 764, 765, 766, 767, 768, 769, 769, 770, 771, 772, 773, 774, 775, 776, 777, 778, 779, 779, 780, 781, 782, 783, 784, 785, 786, 787, 787, 788, 789, 789, 790, 791, 792, 793, 794, 795, 795, 796, 797, 798, 799, 799, 800, 801, 802, 803, 804, 805, 806, 807, 808, 809, 809, 810, 811, 812, 813, 814, 815, 815, 816, 817, 818, 819, 819, 820, 821, 822, 823, 824, 825, 825, 826, 827, 828, 829, 829, 830, 831, 832, 833, 834, 835, 835, 836, 837, 838, 839, 839, 840, 841, 842, 843, 844, 845, 845, 846, 847, 848, 849, 849, 850, 851, 852, 853, 854, 855, 855, 856, 857, 858, 859, 859, 860, 861, 862, 863, 864, 865, 865, 866, 867, 868, 869, 869, 870, 871, 872, 873, 874, 875, 875, 876, 877, 878, 879, 879, 880, 881, 882, 883, 884, 885, 885, 886, 887, 888, 889, 889, 890, 891, 892, 893, 894, 894, 895, 896, 897, 897, 898, 899, 899, 900, 901, 902, 903, 904, 904, 905, 906, 907, 908, 908, 909, 910, 911, 912, 913, 913, 914, 915, 916, 916, 917, 918, 918, 919, 919, 920, 921, 922, 923, 923, 924, 925, 925, 926, 927, 927, 928, 928, 929, 929, 930, 931, 932, 933, 933, 934, 935, 935, 936, 937, 937, 938, 938, 939, 939, 940, 941, 942, 942, 943, 943, 944, 944, 945, 945, 946, 946, 947, 947, 948, 948, 949, 949, 950, 951, 952, 952, 953, 953, 954, 954, 955, 955, 956, 956, 957, 957, 958, 958, 959, 959, 960, 961, 962, 962, 963, 963, 964, 964, 965, 965, 966, 966, 967, 967, 968, 968, 969, 969, 970, 970, 971, 971, 972, 972, 973, 973, 974, 974, 975, 975, 976, 976, 977, 977, 978, 978, 979, 979, 980, 981, 982, 982, 983, 983, 984, 984, 985, 985, 986, 986, 987, 987, 988, 988, 989, 989, 990, 991, 992, 992, 993, 993, 994, 994, 995, 995, 996, 996, 997, 997, 998, 998, 999, 999, 1000, 1000, 1001, 1001, 1002, 1002, 1003, 1003, 1004, 1004, 1005, 1005, 1006, 1006, 1007, 1007, 1008, 1008, 1009, 1009, 1010, 1010, 1011, 1011, 1012, 1012, 1013, 1013, 1014, 1014, 1015, 1015, 1016, 1016, 1017, 1017, 1018, 1018, 1019, 1019, 1020, 1020, 1021, 1021, 1022, 1022, 1023, 1023, 1024, 1024, 1025, 1025, 1026, 1026, 1027, 1027, 1028, 1028, 1029, 1029, 1030, 1030, 1031, 1031, 1032, 1032, 1033, 1033, 1034, 1034, 1035, 1035, 1036, 1036, 1037, 1037, 1038, 1038, 1039, 1039, 1040, 1040, 1041, 1041, 1042, 1042, 1043, 1043, 1044, 1044, 1045, 1045, 1046, 1046, 1047, 1047, 1048, 1048, 1049, 1049, 1050, 1050, 1051, 1051, 1052, 1052, 1053, 1053, 1054, 1054, 1055, 1055, 1056, 1056, 1057, 1057, 1058, 1058, 1059, 1059, 1060, 1060, 1061, 1061, 1062, 1062, 1063, 1063, 1064, 1064, 1065, 1065, 1066, 1066, 1067, 1067, 1068, 1068, 1069, 1069, 1070, 1070, 1071, 1071, 1072, 1072, 1073, 1073, 1074, 1074, 1075, 1075, 1076, 1076, 1077, 1077, 1078, 1078, 1079, 1079, 1080, 1080, 1081, 1081, 1082, 1082, 1083, 1083, 1084, 1084, 1085, 1085, 1086, 1086, 1087, 1087, 1088, 1088, 1089, 1089, 1090, 1090, 1091, 1091, 1092, 1092, 1093, 1093, 1094, 1094, 1095, 1095, 1096, 1096, 1097, 1097, 1098, 1098, 1099, 1099, 1100, 1100, 1101, 1101, 1102, 1102, 1103, 1103, 1104, 1104, 1105, 1105, 1106, 1106, 1107, 1107, 1108, 1108, 1109, 1109, 1110, 1110, 1111, 1111, 1112, 1112, 1113, 1113, 1114, 1114, 1115, 1115, 1116, 1116, 1117, 1117, 1118, 1118, 1119, 1119, 1120, 1120, 1121, 1121, 1122, 1122, 1123, 1123, 1124, 1124, 1125, 1125, 1126, 1126, 1127, 1127, 1128, 1128, 1129, 1129, 1130, 1130, 1131, 1131, 1132, 1132, 1133, 1133, 1134, 1134, 1135, 1135, 1136, 1136, 1137, 1137, 1138, 1138, 1139, 1139, 1140, 1140, 1141, 1141, 1142, 1142, 1143, 1143, 1144, 1144, 1145, 1145, 1146, 1146, 1147, 1147, 1148, 1148, 1149, 1149, 1150, 1150, 1151, 1151, 1152, 1152, 1153, 1153, 1154, 1154, 1155, 1155, 1156, 1156, 1157, 1157, 1158, 1158, 1159, 1159, 1160, 1160, 1161, 1161, 1162, 1162, 1163, 1163, 1164, 1164, 1165, 1165, 1166, 1166, 1167, 1167, 1168, 1168, 1169, 1169, 1170, 1170, 1171, 1171, 1172, 1172, 1173, 1173, 1174, 1174, 1175, 1175, 1176, 1176, 1177, 1177, 1178, 1178, 1179, 1179, 1180, 1180, 1181, 1181, 1182, 1182, 1183, 1183, 1184, 1184, 1185, 1185, 1186, 1186, 1187, 1187, 1188, 1188, 1189, 1189, 1190, 1190, 1191, 1191, 1192, 1192, 1193, 1193, 1194, 1194, 1195, 1195, 1196, 1196, 1197, 1197, 1198, 1198, 1199, 1199, 1200, 1200, 1201, 1201, 1202, 1202, 1203, 1203, 1204, 1204, 1205, 1205, 1206, 1206, 1207, 1207, 1208, 1208, 1209, 1209, 1210, 1210, 1211, 1211, 1212, 1212, 1213, 1213, 1214, 1214, 1215, 1215, 1216, 1216, 1217, 1217, 1218, 1218, 1219, 1219, 1220, 1220, 1221, 1221, 1222, 1222, 1223, 1223, 1224, 1224, 1225, 1225, 1226, 1226, 1227, 1227, 1228, 1228, 1229, 1229, 1230, 1230, 1231, 1231, 1232, 1232, 1233, 1233, 1234, 1234, 1235, 1235, 1236, 1236, 1237, 1237, 1238, 1238, 1239, 1239, 1240, 1240, 1241, 1241, 1242, 1242, 1243, 1243, 1244, 1244, 1245, 1245, 1246, 1246, 1247, 1247, 1248, 1248, 1249, 1249, 1250, 1250, 1251, 1251, 1252, 1252, 1253, 1253, 1254, 1254, 1255, 1255, 1256, 1256, 1257, 1257, 1258, 1258, 1259, 1259, 1260, 1260, 1261, 1261, 1262, 1262, 1263, 1263, 1264, 1264, 1265, 1265, 1266, 1266, 1267, 1267, 1268, 1268, 1269, 1269, 1270, 1270, 1271, 1271, 1272, 1272, 1273, 1273, 1274, 1274, 1275, 1275, 1276, 1276, 1277, 1277, 1278, 1278, 1279, 1279, 1280, 1280, 1281, 1281, 1282, 1282, 1283, 1283, 1284, 1284, 1285, 1285, 1286, 1286, 1287, 1287, 1288, 1288, 1289, 1289, 1290, 1290, 1291, 1291, 1292, 1292, 1293, 1293, 1294, 1294, 1295, 1295, 1296, 1296, 1297, 1297, 1298, 1298, 1299, 1299, 1300, 1300, 1301, 1301, 1302, 1302, 1303, 1303, 1304, 1304, 1305, 1305, 1306, 1306, 1307, 1307, 1308, 1308, 1309, 1309, 1310, 1310, 1311, 1311, 1312, 1312, 1313, 1313, 1314, 1314, 1315, 1315, 1316, 1316, 1317, 1317, 1318, 1318, 1319, 1319, 1320, 1320, 1321, 1321, 1322, 1322, 1323, 1323, 1324, 1324, 1325, 1325, 1326, 1326, 1327, 1327, 1328, 1328, 1329, 1329, 1330, 1330, 1331, 1331, 1332, 1332, 1333, 1333, 1334, 1334, 1335, 1335, 1336, 1336, 1337, 1337, 1338, 1338, 1339, 1339, 1340, 1340, 1341, 1341, 1342, 1342, 1343, 1343, 1344, 1344, 1345, 1345, 1346, 1346, 1347, 1347, 1348, 1348, 1349, 1349, 1350, 1350, 1

ut & hic quoque musculorum portio tutam aptamq; sedem nasciceretur. In externam autem ossium sedem musculi nihil prominent, neque imbi ossium gibbum vel minimum excedunt, parem cum ossibus superficiem constitutis. Quinetiam ut ulnam radiunq; attensis ipsis musculis cedere ostendimus, ita etiam postibrachialis ossa secundum longitudinem angulosa, & lineis quibusdam pulchre extuberantia cernimus, pro musculorum uidelicit, qui ipsis exporrigitur, ratione: ut etiam non minus superiori se de eleganter exasperantur, ut opportunam trium brachiale flectentum musculorum insertionem excipiunt. Neq; id solum postibrachialis ossa cum radio ulnaq; exigunt communem, uero etiam intus oblongum sinus medullae reponenda aptum fibi uendicant. Porro postibrachiale iustissime quatuor ossibus efformatum esse, quatuor qui ipsi stabiliumtum digitii liquido commonstrat, quibus quintus ueluti opponi debuit, si modo manus commodum futura erat apprehendendi organum. At satius iam quoque fuerit, digitus peculiare Caput conlecrare.

DE MANVS DIGITIS. CAP. XXVII.

DIGITORVM ossium seriem duas priores figurae ad initium uigesimi quinti Capitis reposite commonstrant: quemadmodum & tres integrum ossium contextum exprimentes tabulae, ad huius libri calcem locandae. Tabula autem hic inserta, ac in tres ueluti figurae (singulae duo proponant ossa) digesta, digitorum articulos oculis subiecti. Harum enim prima, duo ex primis ossa: quorum alterum A in signiuit, estq; postibrachialis os indicem suffitens, alterum B indicatur, estq; primum indicis os ab externa se de, quemadmodum & illud postibrachialis os, delineat. Præsentia itaq; figura primi digitorum articuli effigies proponitur. C enim caput rotundum notat postibrachialis ossis. D uero sinus primi indicis ossis caput C insignitum excipiens.

PRIMA FL. SECUNDA. TERTIA.
CVRÆ.

Secunda figura primum indicis quoque os indicat, E notatum: & secundum pariter F insinutum: ut horum ossium delineatio secundi quatuor digitorum articuli speciem oculis subiectet. G itaque & H duo indicant capitula primi indicis ossis. I uero & K sinus secundi ossis, quos duos capita primi ossis subintrant. L autem sinus significat, in medio capitum primi ossis consistentem, ac in tunc tuberculum secundi ossis inter duos sinus I & K notatos prominens, & M insignitum subingreditur.

Tertia figura secundum indicis os N, & tertium O, proponit, tertij cuiusq; digitii articulæ speciem ostendit, quam quia penitus secundo quatuor digitorum articulo respondet, alijs charæ ceteris non obliterauimus. Verum istas articulorum imagines etiam ex duabus primis uigesci quinto Capitis figuris petere integrum est.

11.5. Fig. 6.
21. pollicis
ossia A, B, C,
3. indicans
seco D, E,
3. indicans
tu. quatuor
ratis etiam
repigerum
eff.

MNES manus digitos ternis constare ossibus, (quæ & internodia, & articuli, & acies, seu etiam qdaxys & excrevicias, & levigata uocantur) superiore Capite comprehensum est. Atq; hec ossa dura sunt ac densa, non tamen (ut aliquando contraria Galeni placitum monimus) medullæ penitus expertise. Prater id enim quod suprà infraq; appendiculum modo non nihil fungosa existit, etiam singulis sinus cōgit grandior, medullæ asper uanda gratia, ut & in postibrachialis ossibus, paratus. Quod uero digitorum ossibus ad actionem robur in apprehendendo, & eisdem pluribus propter uarios qui manibus sunt motus, ac eorum quæ illis apprehenduntur differentiam indigamus, neminem latere arbitror. Deinde quod neque plura ossa, neque pauciora tribus fieri, digitis omnino ex usu fuerit, uel hinc promptissime colligitur, quoniam si illum excederet numerum, præterquam

Singularis digiti
tribus ossi
bus mentio for
marie.

L quod

quod nulli auxiliarentur functioni (abundè enim omnes trium ossium ope obimus) perfectam validamq; digitorum extensionem uident, hanc minus firmam, quam nunc sit, efficientia: Ex pluribus nanque constructa partibus lauiori negotio fatigantur, lassantur, & a suo robore exoluuntur, quam quæ paucioribus efformantur: tunc præcipue, quum omnes particulae simul coniunctæ commissæq; (ut brachialis ossa) in uniuersis ipsarum munij, referuari nequeunt.

Iusta ossium magnitudo. Verum si paucioribus ossibus digiti constituerentur, in totam uarias pugnantesq; figuræ agere nequremus, ut igitur varie mouerentur, patiendoq; promptitudinem declinarent, trium ossium numerus sufficit.

Quandoquidem autem prelocatum os polloposito, aut uehens uectio, maius esse operaceps est, merito Natura quoque, primum cuiusque digiti os grandius secundo, & secundum rufus os tertio minus fabrefecit, non solum inferiora ossa longitudine, sed & crassiæ, & latitudine minuens, hac ratione potissimum digitos ex ampliori basi sensim in mucronem coarcens: & digitorum formam, quam in mulieram pulcherrimam ducimus, extruimus.

Decens ossium integrorum digitorum forma. Quanquam rufus murabilis industria non candem figuram digitorum ossibus, & digitis adhuc ungibus curèt obiectus largatur. Tots enim digitos paulo minus toto teretes efformauit, quod eiusmodi figuræ reliquis omnibus iniurijs minimum obnoxiam scire: ut quæ nulla extubenterentia, a foris occursumibus frangenda collidenda. Ue. Quod enim digiti extrinsecus quidem a curate gibbi sint, intus uero ac in lateribus magis compressi, aliquius etiam usus occasione factum putato. Interna nanque ipsarum regione digiti molliunt, subigunt, terunt a caprehendunt: quæ omnia deterius fierent, digitis inibi gibbis existentibus.

ut interim prætercam duriusculam nervisq; oppletam adipem, internæ digitorum sedi, corum quæ iam dicebamus officiorum causa, & tendinum defendendorū occasione, subtenam, acq; in secundo libro prolixius priuato Capite errandam. Porro quum externa digitorum regione neque horum aliquid tenemus, neque alio quoquis munere fungamur, ratione consonum fuit, digitos ad folam patiendi pertinaciam examuffis gibbos construi. Quum autem digiti in lateribus minus essent in iniurijs obnoxii, quumq; inuicem adduci, constringi, ac in ipsorum medio nullam sedem vacuum relinquare debeant, ipsos in lateribus gibbos fieri haudquaquam ex usu erat. Atque his que modo diximus pollex parvusq; digitus cum indice fatis lusfragantur, siquidem ille utrung; latus, sed magis internum gibbum adipiscitur, parvus autem externum duntaxat, index uero contrâ internum: quod his sedibus ad aliquo non tantum, sed ut non minimam Naturæ soleritatem in totius digiti figura uideamus: à qua quantum ossa discreperent, iam eniat exequi. Nullum digitorum os le offendit, quod non suprà infraq; crassius & spissius sit, quæcum secundum ipsius longitudinem: id quod etiam omnibus ferè longis ossibus communiteretur, quæ ad articulationem perpetuo crassescunt, augenturq;. Si enim undique pari constant crassiæ, animanti pondere moleq; ad modum incommodearent, ipsiç articuli, nisi ampleribus basibus concinnæ adaptarentur, penitus infirmi essent. In hoc igitur primum forma ossium à totius digiti figura differt. Si enim digitus in lateribus ossium imitaretur imaginem, quemadmodum in macilentiis ac parum gibillis uidere est, inter digitorum latera uacua confiseret sedes, quæ siquorem digiti complecti non mediotri incommodo prohiberet. Impletur uero haec ossium sedes duriuscula illa adipem, cuius paulo prius obiter meminimus. Deinde unquamq; digiti os externa sede teres & gibbum est, nullib; insigniter, nec etiam in articulorum regione, extra rectam lineam protuberans, ut etiam in lateribus ossa non admodum circa articulos prominent. Si modo primum pollicis os hinc exceperis, quod externa sede amplius magis planumq; & depresso, non autem aliorum modis gibbum uisitatur. Ad haec, tercia digitorum ossa fede externa quidem gibba sunt, fed ab ipsa articulatione quæ secundis articulantur ossibus deorum ducta, non ita atque reliqua ossa extrorum protuberant, sed unguis quodammodo cedunt, tanto enim minus prominent, quantam sedem unguis occupant, quo minus scilicet integer digitus in tertio ossi procerius, quam in reliquis, extrorum exurgat. Interna cuiusq; ossis sedes nihil minus quam gibba est, sed deprella proflus, & sinuata potius, multo alter quam externa digitorum sedes: dum modo & hinc quoq; primum pollicis os secundis, quod brachialis ossibus interna ipsius federe respondeat. Nam et si suprà infraq; ad articulorum sedes in interna manus regionem magis protuberet, & in medio ductu inibi sinuatum, exterius autem curvatum conspicatur, non tamen reliquorum digitorum ossium modo, amplius depresso & planum est, ac potius gibbum, magisq; intus quam foris acutum. Quod fanè Natura haudquaquam fortuito casuq; machinatur, secundi enim & tertij pollicis ossis internæ sedi, quemadmodum & tribus quartuor digitorum ossibus teretes tendines exportari debuerunt, qui profectò nisi ossium interna sedes ampla depressoq; & ueluti sinuata esset, in ossibus nequirent subsistere: non magis quam tereta corpora inuicem nunquam inniti cernimus.

hic const
ntib; figu
ras inuere
quibus di
gitorum q
fa expromi
tur.

b Manus ex
terram s ma
feolorum
tab. & des
6 et seq.
me hic sunt
confundere.

Neque etiam teretes illi tendines, ipsiis duntaxat applicari debuere, immo operare precium fuit & ex hac ossium sede⁴ ligamentum enasci, secundum longitudinem ossium tendines illis ossibus committens, ipsosq; ne ab ossc exurgant declinet ut complectens. Cuiusmodi uero tendines ossibus exporigantur, quasq; ligamenta ipsi obducantur, in secundo libro afflatim recensibili-

mus, in presenti autem, tantum illorum meminisse sat sit, quantum ad ossium constructionis rationem enarrandam expedire. Per secundi itaq; pollicis ossis longitudinem interna sede eius

generis ligamentum enasci, eo libro audies, tendinem⁴ musculi deducere, qui tertio pollicis ossi validissimum inferitur, ac eius articuli flexus autor est. Verum quia eiusmodi ligamentum Naturae nullum in primo pollicis osse condidit, neque periculum est, tendinem hac ad tertium pollicis os proreperente aliquo aberratur (ut qui undique⁵ musculis primo pollicis ossi proprijs con-

tineatur) haudquaquam necesse fuit, primum pollicis os aliorum ossium modo planum depresso⁶, interna sede extrui, praecepit quom & id musculus ipsi attenens infertisq; inido-
neum extulit. Primit uero quatuor digitorum ossibus⁷ duo iniucem incumbentes porrigitur tendines, quorum unus secundo securum inferitur ossi: alter uero, qui succumbit, tertio implantatur: adeo ut tribus horum digitorum ossibus eiusmodi uehac⁸ tendines, eiusq; generis ligamen-

ti qui tendines anulorum ritu transmittunt, digitorum ossa donentur: praecepit autem prima & secunda quatuor digitorum ossa, & pollicis secundum. Tertius enim non secundum totam longitudinem tendines exporiguntur, unde etiam neque ita ut inferiora uidentur de-

pressa & plana. Et quom igitur fuit, hac ossa non secus formari, quam si una pars tereti corporis diuisi essent, tendines uero ipsi exporrecti altera eius corporis pars, ut scilicet ossa simul

cum tendinibus teretem digitu imaginem confituant. Externae enim digitorum fedi eiusmodi nulli deducuntur tendines, at membranae modo toti ossium longitudini tendines ibidem duntaxat adnascuntur. Latera etiam ossium nequaquam digitorum ritu compressa lataq; sunt,

neque ulli pollicis parvusq; digitus ac indicis ossium, haces parte cum reliquorum digitorum ossibus, est differentia. Respondent enim ossium latera, tereti corporis dimidiae partis lateri,

quamvis interim ab hac figura primum pollicis os tantum discrepet, quanto minus reliquis di-

gitorum ossibus interna sede comprellum ampliusq; cernitur. Atque huiusmodi digitorum ossium est forma, longe profecto⁹ alia quam Galenus ipsi tribuit, eam ad digitoru imaginem describens. Verum iam temporeum erit, Naturae prouidentia in digitorum articulis con-

templari: neque obiter Galeni orationi acquiesceret, qua superioris ossis caput in subsequentis sinu subire, ac exteriora sinuum supercilia insignis quam interiora exporigi seu exuberare simplieric pronunciat, eademq; articulationis specie omnibus digitorum articulis aferbit.

Vt modò nihil dicam de tendinibus¹⁰ musculorum, qui digitos in latera ducunt, & a Galeno non minus secundis ac tertius digitorum articulis, quam primis, communes censemur. quam

interim nunc facile simus ostentari, neq; tertium pollicis articulum, neque aliorum digitorum secundum aut tertium articulos, primario motu in latus agit. Primum itaque pollicis os, quin-

to brachialis ossi¹¹ rara peculiaris committitur articulationis specie, qua & fleci, & extendi,

ac deinceps in latera potest in cumq; modo prouta est, ut priuatis magis motu qui in la-

tera perficiut, quam flexioni extensioni¹² subseruat. Quintum enim brachialis os amplius

exigit sinum, qui transuersum ampliori rubore prominens, interiori exteriori¹³ sede insignis,

quam in lateribus, celatur. Primum autem pollicis os superius transuersum, seu secundum internum ac extermum latus inculpatur, & interius exteriusq; prouuberat quinti brachialis ossis

sinu eleganter cōgruit, & quasi mutuo ingressu ipsi articulatur. Non tamen adeo insigni, ut id

uno tantum agatur motu, reliquorum articulorum mutuo ingressu, nexorum ritu. Verum

quam interna primi pollicis ossis fedes magis quam externa prominat, & quinti brachialis ossis sinu altius imbi inculpsum, profundius subeat, id primu pollicis os magis fleci quam

extendi potest. Secundum pollicis os primo ea articuli specie articulatur, quam

Graci uocant. Inferior enim primi pollicis ossis pars in rotundum quasi capitulum definit, rotundum secundi ossis sinum subiens. Sed quia caput id transuersum, hoc est ab interno pollicis

laterale ad extermum magis protuberat, ac ueluti transuersum oblongu est, in lateribusq; uix ma-

gis quam in centro deprimitur, ac demum secundi ossis sinu huic capiti ad amulsum aptatur,

secundum pollicis os flectitur potius & extenditur, quam in latera inclinatur, quam interius

acque¹⁴ in latus ducretur, si capitulum primi ossis ad amulsum rotundum effet, & in lateribus

acque¹⁵ ac in anteriori sede comprellum. Dein articuli etiam ratione (quam capitulum in interna

sede valde deprimitur) secundu os maximè ac in acutissimum angulum fleci debet. Uerum

quo minus id fiat, duo hic obstant¹⁶ ossicula secami feminis imagini à Gracis assimilata.

Quod uero secundu pollicis os uix extra rectam lineam extendi quicat, caput primi ossis in cau-

*Primo de V^{er}
su parti.
Ossium digi-
torum articula-
tionis razos*

*Primo de Ad
munti, diffici.*

*Primi polli-
cis ossis ad bra-
chiale neccas.*

*Secundi polli-
cis ossis cum
primo articu-
li species, ip-
sius sinu mox.*

sa est, inibi adeo leuiter depresso, hicque (ut & in lateribus) aequaliter proponendum atque in ipsius centro protuberans. Quam uero affabre, quibusque rationibus Natura haec molatur, nihil sane promptius nos edocet, quam pollicis officia, que post cognitam ossium constructionem longe plura prima intuitu spectantium animis fuggerunt, quam prolixus aliquis multas in hoc chartas obliterans, persequi possit. Secundum pollicis os tertio ossi, secus quam primum ipsius os brachiali, & alter quam secundum primo, committitur. Inferior nanque secundi ossis pars, in duo capitula bipartitur, quadam tenus orbiculata, & in medio sinu oblongo dirempta, qui non minus quam ipsa capitula cartagine incruciat. Superior uero tertii ossis sedes duos obtinet sinus, rubore quadam oblongo disunctos. Sinus hi, duo secundi ossis excipiunt capitula, ipsum autem tertii ossis tuber sinum subingreditur in secundi ossis capitulorum medio cauatum, atque hac ratione secundum os in tertium subit, uicissimque tertium os excipit, ac mutuo ingrediens ambo ossa tanquam coactantur, ut duntaxat tertium os extendi flectuque queat, nequam uero, uel minimum etiam, in latus ducatur. Quod autem tertium os in angulum flectitur, & interim non ultra rectam lineam extenditur, sed potius a flexione duntaxat erigitur, capitula sinusque articuli in causa sunt. Capitula enim, quibus sinus ad amulsum respondent, in interiora magis quam exteriora feruntur, deprimiturque: ac in externam sedem adeo obscure porrigitur atque confundit, ut inibi uix capitis speciem ostendat, itaque tertium os in posteriora inclinari prohibeant. quemadmodum etiam ipsi articulo conducere tunc dilecimus, quoniam ipsius in flexu usum perpendimus: & una colligimus, quibus modis articulus ipse infirmatur, si aquae extendi, ducique in latera posset, atque iam magna Naturae prouidentia flectitur. Huiusmodi sane articulationis species reliquorum digitorum secundi tertijque coactantur articuli. Primum autem ipsorum magna ex parte, uia antea quoque monuimus, secundo pollicis articulo conuenit. Verum longe magis illo in latus ducitur, non tamen adeo insigniter atque flectitur. Postbrachialis enim ossium capitula, in interiora multum porrigitur, deprimiturque: in lateribus autem non admodum latefunt, sed modice tamen etiam inibi deprimitur: adeo ut promptior sit flexio, quam aut extensio, aut in latus ductio. Quanquam rursus index & parvus in primo articulo priuatum id fibi uidentur, ut magis medio & anulari in latus ducantur, id quod postillum ex capitulis postbrachialis ossis, in lateribus compressione euent. Quod autem quatuor digitorum primi articuli, uix in aquae cumutum angulum ac secundi & tertii articuli flectantur, non ipsa postbrachialis ossium capita in causa sunt, ac si minus interna sede deprimeretur: sed exigua quedam officia, que sciamini feminis imaginis comparatur, hoc praestat, quia & articulum firmant, ac ne plus aqua laxem flectatur, prohibent. Deinde primi digitorum articuli reflectantur extenduntur ut magis, quam ceteri, quod brachialis capita etiam externa sede compressiora cernantur, quam digitorum ossium capita: que in nonnullis hominibus etiam articulos extendi finunt, quo externa sede impensus comprimitur. Videamus enim quodam non prima tantum digitorum internodia insigniter extrorsum inflectere, uerum & reliqua omnia, ac postillum tercia. Cuius rei specimen pulchre reddit, summa spei accuratisse, mihi iudiciu adolefens, generis preterea nobilitate ac ingenio moribus singulariter bonarum literarum ac uariarum disciplinarum eruditio cum primis clarus, IOANNES CENTVRCIO GENVENTENS, qui digitos (quos habet egregie teretes, longos, & ad omne artificiu quam maxim idoneos, ac perelegates) in posteriora adeo mirifice intorquet, ut illis aquam, perinde atque nos uola, continere queat. Quanquam is non digitorum modo articulis, uerum & alijs totius corporis, ac postillum coartat ad thoracis vertebrais, miram laxitatem non medio crirobore iunctam, ostendat. Atque huiusmodi ferè digitorum et articulatio: que etiam haud difficulter attestatur, digitorum ossa iuxta articulos merito crassiora euallis, quam in reliqua ossium longitudine. Quod autem tertium os inferiori sua fede, qua nulli alteri coactiorum ossi, etiam protuberet, alperumque capitulum duobus quasi uncillis donatum obtineat, ideo imprimitus accidit, ut toti interna latus ossis ficitur: tendo qui ipsum flectit adnascatur, ac denum suae fine in ossis apicem ualidissime infuratur, est enim is tendo omnium digitorum reliqua ossa mouentium facile maximum, robustissimamque infurationem tentans. Porro quinq[ue] digitos opotuisse fingi, inuentu nequam arduum est, si expendamus, ad que officia digiti nobis ex usu sint. Si enim pauciores essent, permulta actiones imperfectius obirentur, pluribus uero in nullo ulrum indigemus. Quod autem si pauciores formarentur, pleraque actiones intercederent, prompte aequem, si singulos priuatum sermone pertractemus. Pollicis nanque (quem reclivis quatuor opponi expedire, quicque ob id Graecis αρχις, quasi promanū dicas, muncupatur) deperdit, omnes ceteri potestate intercederent, quoniam abque huius ope illos nihil agere, uel iudices ipsi doceat, qui furibus pollicem quo postillum crumentem aut loculi praescinduntur,

<sup>I. Innotite
hic s. figura
G. & II. in
I. K. ac M.
in L.</sup>

<sup>P. rimi, secundi
tertiij articu-
lationis que-
tior digitorum
firma.</sup>

<sup>m. i. f. cap.
25 V. V.</sup>

<sup>IOAN. CEN-
TVRCIO
GENVENTENS,
mobiles ac de-
gentes digiti.</sup>

<sup>Tertiij ossis
digitorum pro
celluli.</sup>

<sup>Quinq[ue] digi-
tos ture, fe-
deros.</sup>

<sup>Digitorum
ugitas.</sup>

<sup>Hec scri-
tim figura
proprie,
huc Capit
prefixe.</sup>

<sup>m. i. f. cap.
25 V. V.</sup>

<sup>Hec refer-
ad i. C. & j.
gare a. 25
aperte.</sup>

<sup>n. 6 muscu-
lum & C. &
dorsum tab.
tab. tendi-
nes muscu-
li & C. &
dorsum tab.
tab.</sup>

non minus quam aurem amputare solent. Ac eadem fereratione etiam Athenienses Aeginetis qui classe uelebant, pollicem praecincti decreuerunt. Reliquorum uero digitorum, index ac medius, quemadmodum post pollicem sita, ita etiam ulu secundi sunt. Parua enim corpora his aperiendimis, omniumq; artium opera ipsiis praincipiis confici cernimus: & si quid uiolentius operamur, illos potissimum in opus alicetum. Anularis & parvus, minorem quidem alijs ulimi prebent, atis nihilominus in his cernitur, in quibus amplectendum corpus circulo contprehendimus. Si enim id humidum & exiguum fuerit, digitos ad amulfum conficiens ipsi circumflexi expediri, quo in opere parvus quoque est accomodus, operculi modo alijs adiectus, porro si aliquod durum corpus tanta mole stet, ut digiti inuicem impense dirempti disiungantur, id complecti debet, praterquam quod id pluribus digitis apte comprehendendi, pluribusq; suis partibus digitos accedere committi cernimus, prompte etiam expendimus, quantum homini ex uisu fuerit digitos ad latera inuicem adduci adiutio pluriimum potuisse. Pollex enim intus eiusmodi corpus amplectitur, reliquis interim digitis externae ledi circumductis, totoq; corpore in eum modum orbiculari compreheho. Quod si sit quis ignorat plures quinque digitos prorsus fore superfluos, quum quinque ad id munus sufficere noverit: Quamobrem uero digiti in aequalibus extruantur, mediumq; longitudine ceteros uincat, hinc colligitur, quod digitorum extrema ad qualitatem pertingere fatius sit, quoties moles aliquam grandirem in ambitu comprehendimus, quemq; in ipsis liquorem, aut exiguum aliquod corpus contineat. Grandioribus enim corporibus ualide apprehendendis, retinendisq; uel fortiter emit tendis abiecidiisq; , aequalis undique apprehensionis plurimum confert. Cospicuntur enim in unam circuli circumferentia quinq; digiti concurrere, si quando illis corpus exquisitus sphaericus amplectitur. Præterea ad manus accurate ocludentas, quando uel exiguum corpus uel humidum ad amulfum continere animus est, digitorum in aequalitas ulum praefest manifetur: atq; huic functioni non medio criter politis fitus conductus. Pollicem namq; catenis digitis in officio opponitur, ipsis quoq; situ opponi necessarium fuit. At si ex opposito prorsus locaretur, mediam brachialis regionem sibi uendicans, à pluribus tandem functionibus manum impedit: ac imprimitas eas intercepit, quas sforium alterius manus uola, aut simili utrisque uolis obimus, ac proinde ex transuerso ipsum oportuit reponi, & plurimum ab alijs disiungi adiungiq;. Quum uero transuersa manus regio ad indicem aquæ, atque ad paruum digitum, constituit, propter indicem locari pollicem portius fuit, ac (uti superius commemoratum est) inferiori brachialis ossium ordinari laxe articulari. Oportebat enim manus indicibus ad inuitacem conuerti, auerti autem parvus digitis, quinetiam in extremis digitorum flexionibus parvus digitus nullâ sedem finit vacuum, index uero non parvum, que politis beneficio ocludi obturari modo operculi potest.

DE OSSICVLIS, QVÆ SESAAMI femini comparantur. Caput XXVIII.

HVIC Capiti præcipue famulatur prima figura usque in quinto Capiti præposita, & internam summa manus sedem una cum osiculis hoc Capite describendis cōmonstrans: ad characteres numerum N, T, V, V, X & Y. quorum etiam N & T, in secunda eius Capitis figura cernuntur. Item hic impenso facit secunda figura trigesimo tertio Capiti prælocanda, ad characteres μ (quod etiam inibi in prima usitata figura) ϕ, ω & ς. Quin etiam figura integrum ossium compagines referentes, hac osicula h. notata proponunt.

Ceterū priuatum bac tabella duæ delineantur osicula, primo pollicis in parte interno subiecta, ac in nuper dicta figura ω & ς in signata. ac A quidem hic notat interioris ossis inferiorem sedem, terra innitentem: B eiusdem ossis superiorē sedem, que caput spectat pedij ossis pollicem sustinent. C exterioris minorisq; ossis humiliorē sedem indicat: D uero superiorē.

Violentia
hec illa si-
gnori, que
in capi-
to reu-
lui.

ISSECTIO NVM professores quorundam³ osiculorum meminerunt, quæ quidem articulos implere, stringere, ac quod minus luxationi redderentur obnoxii, firmare docent, at interim in quibusnam repontant articulis, quibusq; sedibus aduenientur, neminem scripsisse feci. Quapropter etiam non inopportuni faciam, si modò quibusnam in locis eius generis osicula reperiem, hic subfereo: unumquemq; interim admouens, ut etiam in pluribus articulis, quam ego iam narratus sum, eadem inquirat. Sensim nanque & temporis successu illa in pluribus obseruauit articulis, quam prima

Digiti cur
tria quadrata

Pollicem pul.
obr efficiam

Quibus fræ &
bas si famina
efficiu repo-
natur.

L 3 fronte

In manu.

fronte mili occurrere. Primum itaque in interna sede secundi pollicis articuli, quo primum ipsius os secundo articulatur, duo reponuntur oscula utrumque rotunda, & solida, & non multum ab orize feminis forma difcidentia, fuit enim paulo quam semen ipsum breuiora, ut cap. 25 T. rum, ut oryzæ semen una parte depresso uisitetur, sic & horum oscularum pars depreffla, modo dicens cauta, & cartilagine ea parte incrufata est, qua primo pollicis ossi ambo committuntur. Incumbunt enim primi ossis capitinis interne sedi ad iplus capitinis radicem, & ubi id primum cartilagine obduci laevigari cipi incipit, ac unum osculum latus extermum interioris sedis capitinis, alterum uero internum latus cuiusdem sedis occupat: & utraque per illorum, quo inuicem dirimuntur interuallum tendinem ferri finunt, tertium pollicis os flecentem. Quum uero hæc oscula illi pollicis ossi ualide colligentur, externa parte gibba sunt, & ossium sedem referunt quæ ligamenta educit, tendinumq; intortionem excipit. Ad hunc fane modum, in primis reliquo digitorum interuodis^b duo quoque oscula reperuntur, eodem situ polita, tanquam pollicis oscularis minor, quanto ad paruum digitum proprius accesseris. Illius enim primo articulo, aut potius capitinis postbrachialis ossis paruum fufftientis minima & quodammodo cartilaginea adnectuntur oscula. Reliqui autem digiti medio se habent modo. Præterea in senibus & ossibus (ut sic dicam) hominibus^c unicum osculum aliquando in interna sede tertij pollicis articuli potius animaduertit, quod fini capita secundi ossis directimenti, in interna sede preponet. Huiusmodi etiam osculum nonnquam in singulis digitorum secundis & tertis interuodis mili occurrerit, sed adeo exiguum ut uix mili feminis magnitudine aequet, adeo ut nisi in repurgatis ossibus accuratissime caueris, id (quæcumadmodum etiam à primis articulis) uia cum ligamentis abiciatur, neque unquam se spectandum offerat. Huius etiam generis^d osculum notatu dignæ magauitdini illi plerunque obseruat, ubi postbrachialis os paruum digitum sufficiens, octauo brachialis ossi articulatur, atque ita manus extremitate oscula se habent. In pede autem unum similiter inuenimus, ubi pedis os paruum digitum fuisse nens tesseram imitantur ossi coactetur, illi prouersus respondens, quod postremo loco in manu recensui. In primis uero pedis digitorum articulis huiusmodi oscula difficulter, præterquam in pollice obseruantur. In senibus tamen, quod maiuscula sunt, promptius se offerunt. In secundis autem & tertii articulis, illa nonnquam inueni, præterquam in secundo pollicis interuodio, cui grande fati^e osculum subiicitur. Quanquam quæ primo pollicis interuodio subiicitur, multo insigniora primi ossis sinum subire dicemus) committuntur, leuiter sinuata sunt, & cartilaginea incrufata, illius capitinis gibbo pulchre conuenient. Inferior autem sede, quæ terram spectant, orbicularia sunt, & dimidiata parti emundata pise non abficiunt. Hæc profecto longe sunt solidissima, & præterquam quod primo pollicis preficitur articulo, tendit nem minuit, quo secundum pollicis os flecentur. Ipsa enim utrinque ad tendinus latus protuberantia, quo minus à pedis in terram innixu tendit comprimiratur, eleganter praæcaut. Atque alterum horum oscularum illud est, cuius magi & occulte philoophie secatores adeo prolixè meminerunt, quando in homine os quoddam esse tradunt ciceris imaginis respondens, nullos corruptioni obnoxium, quod in terra post mortem reconditum in stirps feminis hominem in extremi iudicis productum affirmant. Est fane utrumque os, sed potissimum exterius, mundato ciceri perquam simile, si modò id ad mediani ciceris partem referas: aut si utrumque os iuxta integrum cicer efficeris, quantum feliciter ad imaginem spectat. Dein in grandioribus hominibus internum id osculum etiam tantum est, ut tessera ex ipso prompte pareatur. In hoc tamen ab Arabum illorum commentis oscula hæc differunt, quod aliorum ossium modo frangantur, exurantur: quanquam sanci corruptioni admodum reluctantia, ac ut prius dictum est, solida sunt. Dogma autem, quo ex eiusmodi osculo hominem, cuius nunc immensam narramus fabricam, propagandum contendunt, Theologis disceptandum relinquimus, qui sibi fols liberam de resurrectione animarumq; immortalitate alterationem & sententiam uendicant. Atque ilorum etiam causa nunc de mirabilibus osculariis dextri pollicis interni oscula uiribus nihil subiiciemus, quantumvis etiam fupiæ furis, ac interdum sinuæ amatoris, uel ex publicis fictionibus eius ossi melior nobis suppetat copia, quam illis tribus apud Venetos truculentissimis scortis, quæ nuper huius osculi, cordisq; pueruli uirginis masculi, comparandi gratia, infantem trucidarunt, uiuoq; cor exemerunt, ac (ut erant dignissimæ) flagiti fuæ grauissima peccas deuerunt. Porro osculum id Arabibus ac uero occidentis tenebrosissimæ illis philoophis, Albadaran nuncupatum esse, superstitiosis qui busdam uiris notius, quam Anatomies studiolis, est: qui &

quantum brachialis os ciceris assimilare possent.

DE

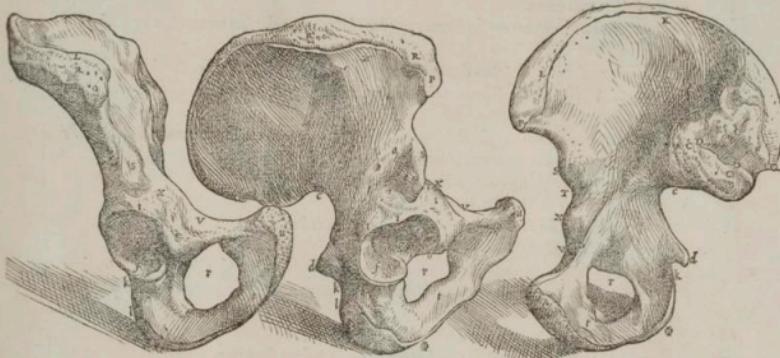
*In pede que oscula habeantur.**Oscula mas-
gis ac oscula
philosophie
secundorum
seminalia.**Albadaran.*

DE HUMANI CORPORIS FABRICA LIBER I.
 DE OSSIBVS, QVÆ OSSIS SACRI
 lateribus committuntur. Caput XXIX.

127

PRIMA VIGESIMI SECUNDA.
 NONI CAP. FIGVRÆ.

TER TIA.

TRIVM PRAESENTIVM FIGVRARVM ET EARVNDEM CHA-
 racterum (quipro Capitis contextus serie mutuò se consequentur) Index.

HIS tribus figuris os delinatur, dextro sacri ossis lateri cōmissum, ac prima quidem hius ossis anteriorem sedem co situ exprimit, quo id in sceleto ab anteriori regione inspeclio se offeret, quemadmodum in prima figura trium illarū est cernere, quas butus libri calcis subiectam. Secunda figura huius ossis sedem undecim expressit, que externa est, corporisq; interiora non spectat, eo nimis situ quo id os integrum ossium compaginem ex dextro latere intuenti occurret. Tertia autem figura opposito situ internam huius ossis sedem appositissime ostendit. Ceterum etiam omnes harum figurarum nomine priuatim aliquid, ut mox persequar, indicent, ipsi statione obiter integrum quod hic delineatur os, in ilium os, & coxendicis, pubisq; subduidere licet. Vt scilicet in secunda figura d'c, per b, ad S: ac rursus in tertia, ab S, per N, ad c lineam ducent fingeres, ilium os & coxendicis ossē quodammodo terminantem. Quicquid enim supra hos habetur characteres, ilium os nuncupabitur. Quod autem inter hos characteres, in secunda figura inter V, per f, & b, ad Φ: & in tertia inter V, per O, & f, ad Φ intercluditur, coxendicis ossis loco nobis erit. Reliqua vero totius ossis sedes, pubisq; appellabuntur: que scilicet in secunda figura ad sinistrum latus characterum V, f, b, & Φ consistit. In tertia autem ad dextrum V, O, f, & Φ.

A, B, C, D, E, F, G in 3 Sedes ilium ossis notatur, que sacri ossis transversis necdatur processibus, ac A quidem, & B priuatim indicat sinus, quos anterior trium superiorum ossis sacri ossium transversorum processuum protuberans pars subicit. Et B rursus ossis ilium partem indicat, in illarū cultri acutam tenuemq;. C & C oblongum tuber ilium ossis, sacri ossis processu oblongo simili congruens. D & D longus ilium ossis sinus, qui sacri ossis tuber dorso spine modo protuberans admittit. E & F duo ueluti tubera indicentur, sinus sacri ossis obscure ingrediētia. G autem sinus notatur, qui ossis sacri tuber admitteret, transversim duos illos sacri ossis sinus

L 4 inter-

- intercedens. At huiusmodi non admodum accurate exprimitur, quum hæc sedes aspergat, inaequalis & effractæ rupis modo uariam se spectandam offert.
- H,I,2, 3* Quicquid ad dextrum *H* & in secunda figura habetur, & in tertia ad finistrum, portio nem ilium ossis indicat, posterius quam transversorum faci ossis processuum amplitudino educta.
- L,R,* *R,P* in prima: *Querò H,R,R,P* in secunda: & *P,L,H,Q* in tertia. Appendix ilium ossis indicatur. Ceterum *L* internum appendicis latus priuatum notatur. *R* uero & *R* exteri num appendicis latus, interno minus compressum. *P* anterioris appendicis extremus, *Q* posterius appendicis extreum.
- K,K,3* Sedes ad horum characterum suis strum confitens latus, nono dorsum mouentium musculo principium prebet.
- M,N,O* *Tuber*, quo principium decimi femur mouentis musculi pendet. Amplitudo autem, quam *P,L,K,K,M,N,S* in tercia figura notauimus, aut que illis characteribus circumscribitur, principium offert septimo femur mouenti musculo.
- T,1,2,3* Sinus in elatiōe coxendictis ossis sedē cælatis, & sexto ac septimo femur mouentibus musculis una cum primo crus petente nervo uiam præbet.
- S,1,2,3* Tuber externum latus dicti nunc sinus constituens.
- X,1,2, 3* Tuber internum dicti nuper sinus latus efformans.
- Z,Y,2* Prima in ilium ossis dorso admodum obcurè apparenſ linea.
- a,b* Secunda dorſilium ossis linea.
- e,f,g,1,2* Sinus & acetabulum coxendictis ossis, cui femur inarticulatur. Porro & separatim huius sinus fedem notat leui lubricaçōis cartilagine non incrustatam, altiusq; quam reliqua sinus superfici es, insculptum.
- t,i,1,2* Supercilia acetabuli in coxendictis osse cælati.
- b,1,2* Sedes ubi supercilia intercidunt, ac ueluti ſinu quodam inſigni donantur.
- c,2,3* Sedes, qua nervus cæterorum corporis maximus, atq; ex pluribus nervis conflatus porrigitur.
- d,2,3* Proceſsus coxendictis ossis, à quo ligamentum ad sacrum os enſectur.
- k,1,2,3* Sinus coxendictis ossis, ad quem decimus femur mouentium musculos, ueluti ad rotulam mirabiliter Naturæ induſtria reſectatur.
- I,m,n,o,p,q* In secunda figura, l'autem duntaxat in prima coxendictis ossis appendix notatur, ac in quidem posterior appendicis terminus inſignitur: q; uero anterior, m autem prima appendicis imprefatio, o secunda, n tercia, p ad q usq; quartæ.
- u,u,1,2* Sedes notatur, qua dexterum pubis os, cartilaginis interuentu ſinistro coalſcit. Sed in prima figura priuatum notat ossis aspergitatem, à qua cartilago abſecſit. in secunda uero, externa eius ossis fedes uifit, que musculorum educendorum occasione asperga eſt.
- r,1,2,3* Pubis ossis foramen, omnium ossium foraminibus patenteſimum.
- V,1,2,3* Sinus superiori pubis ossis, sedē incisus, quo maxima crus petens uena & arteria, ac in uiris ſeminaria ſuſa deducuntur.
- f,1,2,3* Sinus in elatiōe foraminis pubis ossis ſedē insculptus, ac uenæ & arteriæ, tertioq; crus petenti nervo, uiam porrigitur.
- t,1,2,3* Hac ſedē pubis os nonnihil criffeſit, ne nimium extenuetur, & in uiris secundum peniſ musculum, & alterum iſuſ corpus, educit.
- L,1,2, Offi-
bus cap. 20.*
- Ulios.*
- Pubis.*
- Coxendictis.*
- In lib. de Ar-
ticulari.*
- RANSVERSIS* trium superiorum ossis faciei ossium processibus, utrinque unum connectitur os, cui integro nullum nomen Galenus inditum affirmat. Lata enim ipsius, & superior, ac posterior, facroq; ossi commissa pars, ilium os vocatur: anterior uero ciuidem ossis pars, qua in pubis regione cum alterius lateris ossi committitur, ampliter peroratum est, Pu bis os: media autem fedes ad femoris ingreſſum poſita, Coxendictis os appellatur. adeo ut unius lateris os non ſenus denominetur, quā ſi tribus propria circumſcriptione terminatū ſubſtruereſit: posterior ſcilicet, anteriori, & medico: ſeuium ossis, pubis ossis, & ossis coxendictis. Ceterū Cello uniuersum os, coxae os: autori uero Introducitorii ſeu Medici, quemadmodū & Hippocrati nonnunquam *ἰχθύ* (quod eſt coxēdix) dicitur, quamvis interim & latiorem posteriorēm huius ossis partem ilium, anteriorem uero pubis
- 42 f. c. 18
 à superiori
 L p. 18 id
 L. Sinus as-
 min tube-
 rati proſ-
 fuit, N, O,
 P, Q, ſe-
 dicuntur.
 b tota 1,2
 ſ. in terpa-
 rum uero
 figuræ, n.
 Quo modo
 autem ho-
 rum ſuſionem
 ſedes circu-
 ferenda
 finit, ex cha-
 racteriū in-
 dice peten-
 dum eſt.
 e integræ
 fig. e.

pubis os uterq; aliorum dislectionis professorum modo nuncupet. Arbitror autem sola nomina
la sc̄lantium uenia etiam quum alterius tantum offis late pars mentio mihi incidet, illum os
posse dicere, quis illis aut le usurpatu minus frequens sit. His itaque offibus maxima in usu
cum scapulis est affinitas, ut enim scapulae potissimum articulandis humeris formantur, ita fa-
nē hac offa in hoc praecipue sunt accommodata.^d ut femora ipsi articulentur, horumq; ope ho-
mo erigatur, & sedeat. Dein, ut scapula cernitur ampla, varijsq; processibus donata (quo mu-
sculis pluribus admittendis, educendisq; aptior est) sic hac offa omnem seru confrictionis
rationem in eum modum fabricatam ostendunt, ut ab ipsis omnes propemodum femur mo-
uentes musculi pronascantur, præter alios quib; ab his offibus principium ducentes tibiarum, &
thoracis, & dorsi motibus famulantur. Ceterum quiniam musculi ab his offibus ensanctur,
quicq; in ipsa implantentur, orationis series ossium partes enarrans, sensim edocebit. Num
autem minime pretereundet horum ossium uetus nequamq; infinitus, quo communis offi-
sum modo, reliqua corporis partibus in se fulgerantibus, subficiuntur adiutoria? non possem
d integrā
rum pectoris
ab 18.

et i. p. 16.
lum modo, reliquis corporis partibus intar fulcrorum tubicinuentur, reliquaq[ue] partes continent & amplectantur. D[u]o enim haec olla simul cum facro olla uelut peluum quādam effor-
mant, que intellina concinnē sustinet, & uesciam, & in foemini uterum elegantissimē conti-
net, ac deumum cas, quas amplectentur partes, tuō munit. Primum itaq[ue] ilium ollis,¹ fēdes facro
ollis commissa, egregie uaria est: quemadmodum sacri olli transuersi procellis ea fide, qua
ollis offib[us] connectuntur, admodum uarios multiplices effertur. Singulis namque illorum procelluum finibus, illum ollis tubera, & corundem procelluum tuberibus, illum ollis
finis ita correspondent, ut uarijs partibus mutuo ingressu illūm os facro committatur: non
quidem conexu ad motum constitūto arbitrarium, aut finibus tuberibusq[ue] leubus & carti-
lagine lubrica incrufatis, uerūm conexu validissimo, & in symphyseis seu unionis clafem quasi
relerendo, que cartilaginis olli ligamenti, aut potius pura cartilaginis interuenient perficitur. Cæ
terūm ollis illūm finir, & tuber quibus id facro olli comitatur forma, ex facri ollis deferi-

prosternit, neq[ue] possit. Tertio, tuberositas eius etiam processus procul longior, non
donari dictum est, ita etiam ilium os, oblongum tuber sinu congruens obtinet. & quia pro-
cessum sinus anterior pars, sinus in supercilia, satis insigniter protuberat, porrigiturq[ue] ilium
etiam oſſi ad anteriorem oblongi tuberis fedem³ sinus in culpunktur, quos protuberant
ille processuum partes subeunt. Vbi autem humerum corrum⁴ sinuum sedes conspicitur, ilium
os quasi in cultri modum exauictur, ut candem cum quarti oſſi facri oſſi transfluo processu
superficie constitut. Ruris oblongo facri oſſi tuber, quod in star spinae in processuum si-
nibus eminere relatum est,⁵ oblongus etiam ilium os sinus conuenient, tuber id ad amfusum si-
lciens. Porro duobus processuum finibus ad posteriorem dicti in uno tuberis fedem confitent
tibus, & tuberi transfuerint in illorum sinuum medio prominenti, ilium os nō aequi concinni
re respondet, quium scilicet non adeo procerè extuberat, atq[ue] illi processuum sinus altè calantur.
m 1 fig. D.
D.
n 1 fig. E.
v 1 fig. F.
y 1 fig. G.
Neque etiam ilium os, illorum sinuum tuberi, fedem, qua id fulsiceretur, parat, atque (ut semel
dicam) sacrum os ilium oſſi non admodum hac fede, ubi duo illi facri processuum finibus
conspicuntur, conterminum est, sed plurima cartilagin ligamentina natura participans, hæc oſſa
intercedit, totam amplitudinem, qua inuicem oſſa dehincunt, infaciens. Vniuersa igitur ilium
oſſa fedes facio commissa, alſpera eſt, ac inaequalis, & insigniter crassa; quemadmodum & reli
qua oſſa illis fedibus quibus inuicem compinguntur, ampla crassitate ideo esse noquimus, ut ua-
lidioram ampliorem⁶ connexum efficien. Atque haec crassa ilium oſſis pars⁷ in posteriora

H. longe magis quam transuersorum facri ossis processuum amplitudo, porrigitur prominens; tum quod ilium os amplissimum latissimumque caputmodo esse oportet, ut femur mouentes & alios plerosque musculos paulo post enarrando, à se pronata finatur; tum, ut ad posterio rem facri ossis sedem aptum constitueret locum, à quo quartus hominis thoracem mouentium musculos principium duceret: una cum dorsum mouentium undecimo, qui similis cum illo thoracis musculo ab interno latero ossis ilium (qua id in posteriore ferri distinxus) & ab ossi facri posteriori sede, originem nascitur: similiter ac musculos dorsum mouentium de cunis tertius, ab hac etiam ossis facri, & ilium ossis sede, initium sumit. Porro reliqua ilium ossis amplitudo planè semicirculari figure non absimilis, superiori sua fede secundum tota semicirculis circumferentiam, appendicem obtinet, qua icteribus Spina ilium ossis dicebatur. Ipse namq; dorsum ilium ossis vocarunt, externam fuit amplitudinis sedem, quia hæc ampla est, & si cum interna conferatur, quodammodo gibba. Appendix autem fides extoribus prominet, ac ulti illius dorfi spina iure censetur. Verum & si icteres haec nomina recte insinuerint, & Galenus quoque eorum nominum, ut & ossis sedum differentiæ, apud illos sufficere animaduerterit, nihilominus si subinde Dorsum cum Spina in tibiæ & femur mouentium muscularorum descri-
p. 12. muscu-
tib. V.
p. 13. muscu-
tib. V.
p. 4. muscu-
tib. T. V.

f. 1. L. R.
f. 2. H.
f. 3. P.
f. 4. H.
f. 5. H. Q.

*Officium factum
officiis laetribus
comissorum
nus.*

*Illiū offiſe-
des facro offi-
comiſſi d. G. M. d.
liz.*

*Thū offis pars
terrorsum ma-
gis quam factri
offis transuer-
si processus
expornela.*

Tilium officinale
appendix.

Lib. à de Al.
minist. & off. d.

ptione confudit: quod nos, quoad licebit evitantes, Dorsum ossis ilium suæ amplitudinis extera nam regionem appellabimus: Spinam uero, semicircularem ipsius appendicem, que aspera inæqualisq; & internoq; latere compressa uisitatur. Comprimitur quidem interna fedes, ut hancimbi amplior euadat, & carnosam transtueri abdominis musculi partem, illinc aptius educat. Extero autem latere appendix cōprimitur, ampliorq; fit, ut potissima oblique ascendens abdominis musculi carnea pars hinc principium sumat, & oblique descendens abdominis musculus ipsi inferratur. His enim tribus musculis uniuersa superior appendicis fedes occupatur, atque ut illi ampliores carnosioresq; in illo lateribus quam iuxta dorsum, aut in abdominis anteriori sede sunt, ita quoque appendicis pars, que abdominis latera recipit, anteriorq; est, una cum ilium ossis sede, cui appendix committitur, crassior est, quam pars uertebrae & dorso proxima. Anterior uero appendicis extremit, anterior uero spinæ ilium ossis pars ideo est crassissima; quod præter abdominis musculos ipsi commissos, duobus musculis principiis porrigit, quorum alter tibie motor primus, alter autem sextus censembitur. Ab interna ilium ossis amplitudinis fedes, primum' musculus enascerit, qui dorsi motor non erit, qui ex laevi, sed utenique ampla ilium ossis impressione (qua ad regionem transuersi quinte lumborum uertebræ processus conspicua est) ortus sui portionem adipiscitur. Verum præter hanc ilium ossis compressionem, alia magna ipsius est amplitudo caua, & minimum alpere, quam' musculus occupat femur mouentium septimum, quem carneo ampleq; principio infra femorice interna hac illo ossi amplitudine pronasci, ac deinde sensim arcari, simulq; cum sexti femur mouentio musculi tendine, primoq; crus petet uero, per finū ferri docebimus, sibi priuatim in coxendicis osse excruciatum. In elatiō enim coxendicis ossis fedē, iuxta superiorem' acetabuli, cui femoris caput inarticulare audies, regionem, sinus incidit amplius, & musculus hac defencendibus respondens, qui in mandato ossi foraminulis quibusdam in hoc opere plenus cernitur, ut is ligamentum educat, cuius beneficio os imibi leue lubricumq; ac ueluti līmaginē inunctum cernitur, ut recte ad hunc sinus septimum ille femoris musculus, una cum testi musculi tendine, reflecit atque conuolui queat. Vt inquit ad huius finis latera, unum insigni fatis prominetur tuberculum hunc finum augens, ac quo minus haec defencendens musculus ex finu declinet, autor. Verum præter hunc usum, tuberculum ad externum sinus latus consistens, nonum tibiam mouentium producit musculum, cuius etiam usus gratia utruncueam pluri mæquelesq; uisitatur, parum sinulum instar scissurae sibi uendicans, à qua fortis ille musculus enascerit. Alterū uero tuber, internum sinus nuper dicit latus constitutus, plurimum ad coxendicis ossis robur conferit, quod necessariō crassum validumq; esse oportuit, tum articulationis roborisq; nomine, tum etiam quod id totius corporis altissimo finu, cui femur articulatur, calendum fuerat. Atque huius etiam usus occasione, ilium os interno ipsius sede ad elatiōrem sui cum sacro ossi connexus regionem, crassum validumq; redditur, & uelut ad fecum di tuberculi internam sedem continuo tubere porrigitur, quod non solum coxendicis ossis robur adauger, uerum etiū principium ossi' musculo femur mouentium decimo, qui internam pubis ossis sedem occupans, femur extrorsum circumuerit. Porro ab ilium ossis dorso, seu externa ipsius amplitudine, que interiori ipsius ossis sede asperior est, tres potissimum emergunt musculi, suis principiis totū ilium ossis dorsum occupantes. Ac primus quidem musculus femur mouentium primus numerabitur, magna ex parte posteriorē ilium ossis dorso sedem suo principio opprens. Quantam uero huius sedis portionem occupet, dux admodum obfere in ilium ossis dorso prominentes linea indicat, que semicirculi instar ducta, ilium ossis dorsum ueluti in tres sedes determinante, prima harum extra primam conflitit lineam, à primo femur mouentium musculo occupatur. Secunda uero inter primam lineam & secundam conspicua, musculum educit, qui femur mouentium secundus censembitur. Tertia sedes, que à secunda breviorq; linea ad coxendicis usq; articulum pertinet, tertio femur mouenti musculo principiū porrigit. Atque in hunc sani modum ossis facro ossi commissi ampla, & que ilium dicitur, pars sedis habet: media uero pars, que coxendicis os nuncupatur, etiam magna ex parte explicata est. Diximus enim ea parte os crassius validiusq; fieri, ut uniuersum corpus uniti nitens cruri, fortis sustineret, aptasq; sedes fieret, cui finus articulande femori idoneus incidetur. Huius enim coxendicis ossis fedē amplius rotundusq; & omnium corporis finuum cui ossa articulantur profundissimus sinus incipitur, nō omni ex parte levius, lubricaque cartilagine in crastatus. In anteriori enim ipsius sede, non modica' portio altius quam reliqua illius circumferentia incidit, ac alpere cæsisq; foraminulis quibusdam opplata cornitur, ligamenti producendi gratia, quod teres in medium, seu uerticem femoris capitū inferior. Deinde praefentis finus supercilia in anteriori ipsius sede levius, quam in posteriori protuberant, quod sci

l. 1,3 fig. L.
u. 1,2 fig. R.
R.
x 6 muscu.
tab. v.
y 4,5 muscu.
tab. n.
z 2,3 muscu.
tab. e.
a 4,5 fig. ab
per Rad.
P.
b 2,3 fig. R
per Rad.
Q.
c 1,2,3 fig. P.
d 2,3 muscu.
e den. f.
e enfig. a.
n. den. x.
f 5 muscu.
tab. x.
g ad fini-
grum laua
K, K, R.
y 1,2.
h inter P.
L, K, K, M.
N. S. fig. 5.
i 5 magi.
tab. v.
k 4,5.
tab. v.
l 1,2,3 fig.
g. 1,2 fig. T.
n. 1,2 fig. e.
fig.
o 1,2 fig. a.
p 1,2 fig.
extremis
tab. v.
q 1,2 fig.
ternum ac-
tor. 1,2.
r 4,5 mus.
tab. v.
s 5 in pri-
me figura
finido po-
nunt.
t 1,2 fig. M.
N. O.
i 6 mus.
tab. F. G.
v 1,2 tab.
u primus
muscu. tab.
v secundus
1,2 tab. v.
ternum 1,2
tab. v.
x 2 fig. Z.
Y. una li-
neata, altera
a, b, c, euf.
dem figur.
z 1,2 fig.
c, f, g.
z 1,2 fig.

Quibus mu-
sculis appen-
dx occipi-
tus.

Quibus inter-
na ilium ossis
amplitudine.

Sinus exser-
dis ossis sipe
noni sedi in
fecluzus.

Sinus tubera.

Quoniam co-
zendicis ossis
robori si pro
forctum.

Illi ossis dor-
silium, et ip-
suum occupan-
tes musculi.

Actebulum
femori articu-
lando paratu.

^{4 & fig. ca.} licet femur sedentibus magis in angulum flecti oportebat, quām stantibus aut aliud quid ager ^{4 & lib. 2. p.} tibis extendi, aut in posteriore duci. Præterea in humiliore coxendicīs acetabuli finus ueſu ^{5 & lib. 2. p. i.} perceliorum ſede, id quoq; animaduertendū eſt, ſuper cilia nō cōtinuo ductu orbiculatum ferri, ^{6 & lib. 2. p.} fed incidiac intermiti, ac ueluti iter parare⁴ uenulæ hac in alferam & cartilagine nō obducētam ^{7 & lib. 2. p.} acetabuli ſedem exorrectæ, articuloq; alimentum ſuppeditanti, à quo uiscidus humor (quem in hoc articulo plurimum coaceruari deceat) adaptetur, cuius demum auxilio articulus promi-^{8 & p. i.} pte mobilis euadat. Ne tamen finus huius in ſuperclio incifi ratione, articulus luxationi obnoxius reddatur, Natura ualidum cartilaginemq; ligamentum orbiculatum ſuperclilis adnexuit, quod nullibi intermissum appetet, ſinumq; adhuc magis quām ſuperclilia adauget, & uenulæ illi uiam præberet, inter os & posteriorēm ipius ligamenti ſedem prorepeni, ut uena ſimil tuorū feratur, & finus ille luxandi promptitudinē non adiuverit, utcunq; que etiam hā femur crebrius luxari cernamus. At de ligamentis uenitq; suis agemus locis. Nunc autem perpendenda ue-
niunt ceca foramina, paſſim in coxendicī ſoilis acetabuli ſupercliliorum externa ſede in hoc parata, ut ualidissimum educant & ligamentum, orbiculatum femur coxendicis ſoilis colligans.

Quinetiam in hoc oſſe^c fedes animaduertenda eſt, quae inter ilium ſoilis anteriorē partem, ^{9 & lib. 2. p. i.} qua lacro cōmittitur oſſi, & posteriorem coxendicī ſregionem conficitur, & ut 'nruo uiam ^{10 & lib. 2. p. i.} rati' præbeat expulcta, qui crux adeuentum quartus, omniumq; corporis neruorum ex pluribus ^{11 & lib. 2. p. i.} compotis maximusq; exiſt. Eſt quoq; hic obſervandus coxendicis ſoilis^d acutus proceſſus, ^{12 & lib. 2. p. i.} qui^e ligamentum educit, in^f transuerſum proceſſum quinti craci ſoilis pertinens, & qui^k mu-^{13 & lib. 2. p. i.} ifculo principium porrigit, quem aut decimo femur mōtuī muſculo alcribemus, aut priuatum ^{14 & R.} undecimum femur mouentium numerabis.^j Neq; etiam prætereundus uenit finus coxen-^{15 & lib. 2. p. i.} dicis ſoilis posteriorē internęq; regioni ſub dicto ſuper proceſſu expulcta, ad quem mira Na-^{16 & lib. 2. p. i.} turę ſolertia ueluti ad trochlearē rotulam decimus femur mouentium muſculos reflecſtut. Inſu-^{17 & lib. 2. p. i.} per nō perfundit̄ coxendicis ſoilis^m appendix indagabitur, toti infimae ipſius ſedi, cui ſeden-^{18 & lib. 2. p. i.} tis innititur, adnata. Appendix haec ſoilis, cui coaleſcit, aliquid inuenit ferat: quod cum ro-^{19 & lib. 2. p. i.} boris gratia, tum muſculorum exortus cauſa in ſigniter craſſum, & utcunq; amplum uifit. ^{20 & lib. 2. p. i.} Ab haec enim appendice, ut minimum, quatuor grandes exoriuntur muſculi, quorum lingula ^{21 & lib. 2. p. i.} capita priuatum in appendice imprefionem ſedemq; fibi uendicat, in emundato oſſe ſatis con-^{22 & lib. 2. p. i.} ſpicuam.ⁿ Ac primus quidem muſculus tibiam mouentium tertius erit, qui ab elatiore eius ap-^{23 & lib. 2. p. i.} pendicis ſede principium ducit.^p Secundus tibiam mouentium quartus habebitur, atq; huius ^{24 & lib. 2. p. i.} principium minus quam primi muſculi latum eſt, ac magis uerſus anteriora, iuxta extimum ^{25 & lib. 2. p. i.} primi muſculi latus pronatificatur.^r Tertius autem muſculus, mihi tibiac motorum quintus ha-^{26 & lib. 2. p. i.} bebitur.^s Quartus uero, maxima portio eſt eius muſculi, quem Galenus quintum tibiam mo-^{27 & lib. 2. p. i.} uentium recenteret, mihi autem femur mouentium quintus constituetur: qui maximum praefen-^{28 & lib. 2. p. i.} tiis appendicis ſede ſuo principio occupans, totius corporis muſculorum facile maximus eſt. ^{29 & lib. 2. p. i.} Sic itaque media eius, quod describimus, ſoilis pars ſe habet, quam coxendicis ſo nuncupamus. Anterior uero, quæ Pubis os dicitur, temus utcunq; cernitur, & dextrum os ſinistro-^{30 & lib. 2. p. i.} quare, ^{31 & lib. 2. p. i.} cartilaginis interuentu ſia unione modo cōmittitur, quo enim homo ſtare fit prouectior,^{32 & lib. 2. p. i.} eo ſemper connexus iſe minus cartilagine oppletur, minus uero cartilaginis ostendit. Atque id ^{33 & lib. 2. p. i.} uiris pariter ac mulieribus communē eſt. Neutiquam enim ob uulgi tentientiam arbitrandum ^{34 & lib. 2. p. i.} eſt, pubis ſoilis ſia cotina, mulieribus autem in hoc cartilaginis interuentu compacta, ut ^{35 & lib. 2. p. i.} partus tempore remitti atque inuenit diſtingi queant. Parturientibus namq; mulieribus (ut uero neque quadrupedibus) haec ſoilis inuenit haud diſtinguitur: uerum id mulieres in hoc oſſium coituū peculiaře ſibi uendicant, quodq; ipſis non tam longa linea, atque in uiris, committuntur. Deinde coxendicis ſoilis in ſinimae partes, dextrum dico & ſinistrum, in mulieribus mutuo longe magis diſtant, quam uiris. Præterea in ſinimae pubis ſoilis paries inuenit ſub iſporum con-^{36 & lib. 2. p. i.} nexu direptus, multo etiam magis mulieribus quam uiris ſeiunguntur ac diſtant. Adeo ut in mulierum ſoilibus uacua ſedes inter coccyx & internas regiones inſimmarum partium coxen-^{37 & lib. 2. p. i.} dicis ſoilis, multo amplior quam in uiris occurrit, haecq; differentiatione tam eft inſignis, ut uel ^{38 & lib. 2. p. i.} ipſa abunde doceat, pubis ſoilis in parti non recludi, etiam ſi tactus inter pariendum, idem non leui opera atteſſartetur. Quantum uero ad hanc amplam ſedem magis adhuc partus tem-^{39 & lib. 2. p. i.} pore dilatandam coccyx os iuuet, licet animalia, que caudā habent, id liquido parentia often-^{40 & lib. 2. p. i.} dant: tamen id quoq; in mulieribus obſervare integrum eſt, quibus id os extrorū caudæ modo ad eō porrigitur, ut etiam huius ſoilis gratia ipſis ſedes in circumlociſcia apud omnes ^{41 & lib. 2. p. i.} quas unquam uid̄ nationes adaptentur. Atque ideo etiam plerūq; mulieres genibus inmixtae, & aliquantipſer antrorū inflexa ſedibus pariant: quemadmodum contrā erēcta, aut re-^{42 & lib. 2. p. i.} trorū inclinatae, difficultius. Atque ita excludendo ſeſti Natura ſcenitis proſpexit. Quo au-

*Sinus quo
coxendicis ſoilis
corporis ner-
uus feratur.
Coxendicis ſoilis
ſet extensio
ceſſus pro
ceſſus.*

*Sint et quod
decimus femur
momentum ma-
ſeſus uelat-
tur.
Appendix co-
xendicis ſoilis.*

*L. i. ad
min. dif. cl.*

*Pubis ſoilis
hſtoria.*

*Officij ſoilis
in uiris & mu-
lieribus diſ-
rentia.*

^{43 & lib. 2. p. i.} tem

tem minori negotio leuiusq; uterum gerent, ilium ossa mulieribus multo ampliora sunt, ipsorumq; spina in latera longe magis quam in uiris, educitur, & etiam illa ossa extorum insigniti cauantur: & ut semel dicam, haec commodam gestando feetu sedem efformant. Quod autem nuper natu' partus facilioris gratia, apud nullas gentes pubis ossa aut comprimantur, aut disiungantur, neminem dislectionis studiofum latere arbitror: quantumuis id pertinaciter uulgus nunc de his, nunc illis nationibus affirmeret. Quamobrem uero pubis os maximo foramen perauit, & dico ipsius sinus & tube.

*Car. pubis os
maximo for-
men perauit,
& dico ipsius
sinus & tube.*

ta.

pertinaciter uulgus nunc de his, nunc illis nationibus affirmeret. Quamobrem uero pubis os maximo foramen perauit, & dico ipsius sinus & tube. foramine (quod etiam propter magnitudinem ab ostante figuratur) peruum sit, illi denum cognoscunt, qui ad amus in inter secundum dicere, qui nam musculi à coxendicis & pubis osib; pronatcantur, illi enim arguit pubis os amplius & aptius educendis musculis sedem necessariò oportuisse fieri. Ne uero interim frumenta animal grauaret, sed ut leue esset, eo quo diximus foramine donatur. Neque est quod hæc aliquis uasa feminaria, aut maximas crurum uenas & arterias, aut etiam neruos deduciat arbitretur: quemadmodum nemo non credit, qui etiam Anatomes rudis, nra dam osium compagm intuetur. Illa enim organa aliam nanciscuntur uiam, quippe maxima crux petens uena, arteriaq; similis cum secundo crus aedente curvo, proprium sinum exigunt, in superiori pubis ossis sedē nfinuatu, è regione elatioris sedis nuper dicti foraminis. Porro feminarius ualis etiam elatius quam pubis os prouminent in abdomen iter paratum esse audies. Deinde ingens illud pubis ossis foramen ualida membrana oppletur, quae muculon interne foraminis sedi proximum ab illo dirimit, qui externam foraminis sedem occupat. Neque profectò aliiquid, foramen hoc transit, prater uenam, & arteriam, neruomq; non ad genu usque ramorum serie digestum. Preterea haec uasa non per foraminis medium feruntur: sed in elatiori foraminis sedē finus calat, illis uasis deducendis paratus. Quod uero superior pubis ossium pars, qua iniucem communituntur, alptra est, ideo contigit, quod rectos abdominis musculos hinc enati Naturæ uisum fuerit. Deinde anterior quoq; osium sedes imibi alptra est, ut nero uero caput secundi tibiam mouentium musculi hinc rite pronaferetur. Ad hæc, in anteriori pubis fede à coxen dicis ossis acetabuli interno latere, ad pubis osium commissuram ulce, tuber & quedam ueluti prominentiæ conspicitur, à qua octauis femur mouentium musculus principium dicit. Quemadmodum hæc anterior pubis ossis sedes protuberat, ita quoque posterior acutum ostendit lineam, à qua musculus femur mouentium decimus sui exortus portio nem afluxim. His omnibus accedit pubis ossis crastifex, iuxta infimam pubis osium conexus sedem, & magni illius foraminis internum latus, ubi pubis os quodammodo teres crastifex ob hoc uulfit, ut ipsius ossis robur adaugatur: utq; hinc præter quodam penes musculos alterum corpus corum que penem constituant, originem diceret. Atque in hunc modum ossa se habent, sacri ossis lateribus connexa, quæ in extate proeuctis duo tantum apparent, gula (uti relatum est) duobus donata appendicibus. In nuper natu' uero pueris utrinque os tribus constat ossibus, quæ tribus lineis cartilagineo applets distinguuntur. Hæc lineæ à coxen dicis acetabuli centro simul cōmissae porrigitur, una quidem ad superiorent acetabuli sedem ducta, secunda ad extumen acetabuli latus; tercia autem ad latus internum delata, etiam per pubis os procedit, ubi id quodammodo teres esse, & penis alterum corpus producere diximus. Verum quum hæc non minus in agnis hecdisq; quam hominibus sint conspicua, cuius uel inter edendum ea obseruare est integrum.

DE FEMORE. CAPVT XXX.

CHARACTERVM QVI DVABVS PRAESENTIS

Capitis figuris sequenti pagina proponendis adhibentur, Index.

A 1,2 Caput femoris acetabulum ossis coxendicis subiens.

B 1 Sinus femoris capitl insculptus, & teretis ligamenti insertionem à coxendicis oſe excipiens.

C 1,2 Appendicis, rotundum femoris caput efformantis, cum reliqua femoris portione coaliens.

D 1,2 Ceruix femoris.

E, F 1,2 Inferiora femoris capita, ac E quidem internum, F uero externum nota.

G 1,2 Hæc linea coalitum indicat appendicis, duo inferiora femoris capita constituentis.

H 2 Sinus, qui utrisque capitibus E & F insignitis est communis, ac quem patella subit.

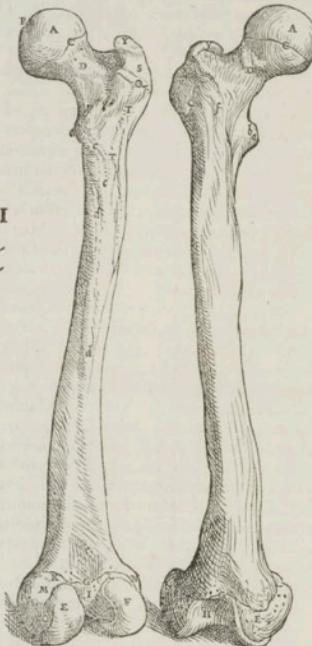
I 1 Sinus ac interuallum, duo inferiora femoris capita iniucem dirimens.

K 1 Ab hac sede interioris capitl primus pedem mouentium musculus initium ducit.

L1

L: Hinc secundus & tertius pariter pedem mouentes musculi exoruntur.

M: Huic interni capitis sed, quinti femur mouentum muscili tendo inscritur. Reliquorum autem characterum indicem figuris subiecimus.

PRIMA TRI

GESIMI CAPL
tis figura, dextri femo-
ris os posterior facie
delineatum re-
ferens.

SECUNDA

FIGVRA, FEMO-
ris dextri anteriorem
faciem offen-
dens.

N_{1,2} Sinus in externo inferiorum femoris capitum exsculptus latere, ac quartum tibiam mouentium muscum uehens.

O₁ Hac sede internum latus interioris femoris capitis compressum est, ut hac tendines primi, secundi, tertij & quinti tibiam mouentium muscularum porrigerentur.

P₁ Hac regione idem interioris capitatis latus insigniter protuberat.

Q_{1,2}, R, S, V, X, Y Exerior femoris processus, utrum singuli characteres non in utraque figura, simul obuij aliquid priuatim, ut modo subiecta, indicant. Q quidem in prima et secunda coactum huius processus appendicis ad reliquias, R in prima sive interna praesens processus sedi calatii.

T, T₁ S in prima figura exterioris processus prima indicatur imprestio. Ceterum T, T in prima, insig-
nitur aspera linea deorsum a prima imprestione ducta: V in secunda, exterioris processus secundus
et imprestio: X uero, tertia imprestio. At Y in ambabus figuris quarta indicatur imprestio.

a, b, i, 2 Interior femoris processus. V erum b priuatim in secunda, hic appendicis coalitum indicat.
c, c₁ Linea aspera, a radice interioris processus deorsum oblique gratia octauii femur mouentium musculi procedens.

d, d₁ Linea secundum femoris longitudinem protuberans, & quinti femur mouentis musculi insercio-
nem admittens.

e₂ Hac sede femur amplum est, quem interim reliqua fere longitudine teres sit.

f, f₂ Aspera sedes, a qua octauia tibiam mouentum musculus sui exortus intutum dicit.

M FEMOR.

Femoris superius caput.
Duo inferioris femoris ea pars, qd coram dem finis.

Lata de Yfu
part. C 1
Admīn. 3d.
fcd.

EMORIS' os magnitudine cunctis humanae fabricæ ossibus præstat, in aubus autē & omnibus ferè quadruplicibus tibie ossi & fibulae (quem hæc adest) longitudine cedit. Hoc suprà quidem coxendicis ossi, intrâ autem diuersa articuli ratione, ossi tibie coarctatur. Superiori enim parte, qua similiter atque inferiori appendice donatur, robustissimum caput obtinet, prolixæ quidem ceruci ad interiora inclinatæ ad natum, coxadicisq; ossi acetabulo exquisitè congruens. Vnuerum hoc caput laeve & cartilagine incrustatum uisitatur; at in sui medio nonnulli inferius, quām ipsius verticis (ut sicut dicam) centrum consitit, angustum profundumq; & iniqualem cōmonstrat finum, cui terè ligamentum à coxendicis ossi acetabulo enatum, ualidissimè implantatur. Inferiori autē scilicet femur insigniter crastum est, & in duo^b capita omnium totius corporis ossium capitum maxima dirimunt, quæ in posteriorem femoris sedem longè magis quam in anterioriem porrigitur, quemadmodum etiam ipsum cum tibie osse articulo ex usu fuerat. Hac namque ossi tibiae mutuo ingressu ad eum modum articulantur, ut tibia duxat fleui extedig posit, nequam uero in latus, vel tantillum quidem, duci, utcumque tamen id Galeno usum fuerit, qui in tibia motuum examine, femoris ad coxendicis os motu deludebat. Ceterum femoris capitata retrorsum ideo producentur, quod tabian in angulum fleci, nec extra rectam lineam extendi, aut antrofum erigi statim erat: aedē ut mortuus illiusratione femoris capita in anteriori se moris sede nequaquam prominere. & quamvis haec, in anteriori eorumdem fede, finum ostendat taurique capitibus communem, & impense parvum, leuius cartilagine incrustatum, ista men aliquo tibiae ossi rubore excipiendo non paratus est, ut os orbicularē & breui seculo non absimile apto tubere finum illum lubrie audies, quum secundo ab hoc Capite eius ossis sermo institutus. In posteriori femoris fede capita haec magno interculo inuicem dirimuntur, atq; in ipsorum medio amplum profundumq; finum utcunq; aperum, & cartilagine nequaquam obductum exigunt. Is nanque asperum inaequaleq; tibiae ossi "rubor excipit, quod in tibiae ossi finum medio protuberare, ac ligamentū educere scribemus, quod ualidissime illi finum inferitur, unā cum alio admodum robusto à posteriori tibiae ossi fide pronato. Iuuat etiam finis iste, deducendo totius corporis maximō neruū hanc simul cum uena & arteria in tibiam contendenti. Humiliora enim femoris capita, quum tibiae motuum gratia adeo in posterioria ducantur, etiam si praefiant, ut in illorum medio neruum illum simili cum uasis tutissimè decorum reperi finant, atque etiam processuum modo aliquot musculorum pedem mouentium principia porrigitur. Ab exteriō etiam interni capitib; fede primus pedem mouentium musculus enascerit. Ab exteriō autem capitib; exteriō fede, secundus, & tertius quoque, pedis motibus prefecit exoritur. Dein si^b musculus in poplite latitans ab osse aliquam sui exortus portionem sumit, hanc fanē ab exteriō hoc femoris capite mutuatur, quanquam præcipua ipsius origo ex ligamento pendere docebitur, dictum nunc femoris caput tibiae portissimum colligans. Deinde in exteriō capitib; internum^a regionem modice uerius eius capitū internum latus tendo inferior, quinti femur mouentis musculi, cuius etiam inflectionis occasione hoc femoris caput inibi compreßam ostendit sedem, tendini excipiēdo aptam. Canes in hac officiū paruum, & illis^a que selamo comparamus simile descendunt. Atque ita anterior & inferior posteriorē horum capitum sedes fehabet, latera uero eorumdem multis eis foraminalibus opulent, ut ualidissima genu articulum continentia ligamenta hinc apte pronascantur. Porro exteriō superioris capitib; latus, priuatum finum exigit oblique ipsi iuxta posteriorem eius lateris regionem incufatum, ac quarti tibiae mouentium musculi tendini paratum, quo minus enim tendo ille hac oblique reflexus, à suo ductu aberrerit. Natura ipsi hunc finum præparauit. At internum latus inferioris capitib; etiam si ad id plures reflectur tendines, tamen nullum eiusmodi finum adipisciatur. Verum emundato iam osse iuxta posteriorem lateris sedem^a comprehensio appetit, qua tuō tendines deferri queant, à sua fide tuberis beneficio non reclinantes, quod in medio dicti nunc lateris lat^a protuberat, atque secundum ipsius posteriorem sedem tendines opportune derelici finit. Tendines autē hæc deducti, trium primorū & quinti tibiae mouentium musculorum confabuntur. Ad femoris ossis ceruicem, cui superius femoris caput adnascat, duo conspicuntur processus, quorū alter exteriō femoris latus occupat, ac omnium corporis processus nulli alteri ossi commisiforum facile maximus est, insigni etiam donatus appendice. Alter minor est, & quod ad magnitudinem spectat priori neutrī quam comparandus, multoq; inferius in interno femoris latere nonnulli uerius posteriore conspicuus, & appèdīce similiiter adnatūtus. Graeci ambos processus, quasi rotatores dicatis, nuncupant; hunc interiorem, illum uero exteriō appellantes, quum tamen simpliciter

Duo femoris
processus, scilicet
rotatores.

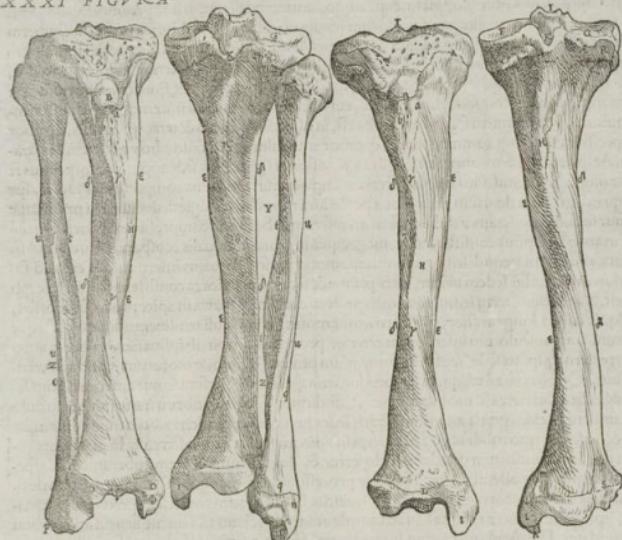
a tota 1, 2
fi & inter-
gratum 2,
superioris 3
u. inferiors
cau. 4 aris
calidum.
b 1, 2, fi.
frā G.
prā C. m.
frā G.
c 1, 2 fig. A.
d 1, 2 fig. D.
e 1, 2 fig. C.
2 1 fig. B.
2 1 fig. C.
2 1 fig. 2 P.
b 1, 2 fig. E.
F. F.
1 lange E.
2 1, 2 fig. G.
d G, E, F, 1
7 figura
cap. 1.
b 2 figura.
l 2 figura.
2 1 figura.
2 1 figura.
C 1 figura.
D.
m 1 figura.
B 7 fi. cap.
11.
o 1 figura.
z 2 X.
p 20 muf.
tab. 1, d. 20.
q 1 figura.
quattuor fi.
l 1 figura.
r 1 figura.
s 1 figura.
tab. 1, d. 20.
t 1 figura.
u 1 figura.
v 1 figura.
z 15 tab. 2.
z 14 tab. 2.
z 14 tab. 2.
z 1 figura.
l 2 tab. 2.
t 1 figura.
b 1 figura.
tab. 2, d. 20.
x 1 figura.
y 1 figura.
z 1 figura.
d 1 figura.
e 10 muf.
tab. v.
f 1 figura.
g 1 figura.
h 1 figura.
i 1 figura.
j 1 figura.
k 1 figura.
l 1 figura.
m 1 figura.
n 1 figura.

perpetuū dicitur, perpetuo extēnum subaudiunt, quem etiam propter amplitudinē & quādam cū nate imaginē p̄sūtū uocarunt. Horū processū idem usus cū reliquis fērōliū processibus est, in hoc enim parantur, ut collis ritū muscularum insertionē probē admittant, alījsq; muscularis eleganter principij sui sedēm p̄bēant. Interior namque fēmoris processus, qui modicē oblongus, neque admodum inaequalis est, in hoc prominet, ut illi⁶ sexti & septimi femur mouentium muscularum tendines inferantur. Ad huius processus radicēm in posteriori fēmoris sedē aspera quādā ducitū linea, obliquē deorsum in posteriora aliquo usque ducta, & octauī femur mouentis⁷ musculari insertionē aptata. Exterior fēmoris processus, externa sui sedē gibbus est: interna autem, qua fēmoris caput respicit, sinuatus. Hic enim asperum inaequalem̄ communis⁸ finum, cui⁹ nonus & decimus femur mouentis musculari inferuntur. Externa autem sedes, qua gibba est, in ossīs hominib; & atēte prouectis, quatuor impreſſiones sedesq; communis¹⁰, quatuor muscularum insertionib; excipiendis paras. Ac¹¹ prima quidem ampla est, & gibba in posteriori processus sedē appārens, cui primus fēmur mouentium muscularis ampla insertionē implantatur. Ab huius compressionis radice aspera quādā linea deorsum per fēmoris posteriora nonnihil obliquē deducitur, cui primus illi¹² femur mouens muscularis ualidissimē erat inseritur.¹³ Secunda compresſio exterioris processus in anteriori ipsius consistit latere, magis quām prima inaequalis & aspera, & uteunque sinuata, ac denū secundi fēmoris motuum autoris musculari seruēti insertioni.¹⁴ Tertia ad superiorēm processus sedēm uisitū, inter primā & secundā elatiōes consitens sedes. Hęc gibba est, & insertionē tertii femur mouentis musculari excipit.¹⁵ Quarta in apice processus se offert, reliquo tribus longē arctior, & quarti femur mouentis musculari tendinē admittens. Atque horum sanē muscularum insertionē exterior processus excipit, ab ipsius uero radice in anterīorē extēnum ipsius sedē fēmīlo principium p̄bēet, qui tibie motorum septimus recensabitur.¹⁶ Quod uero ad reliquā fēmoris formā sp̄cat, uniuersum fēmor anteriori ipsius sedē, & in lateribus teres & uteunque leue est, undique ab¹⁷ octauo tibiam mouentium muscularis circundatum, cuius gratia anterior fēmoris sedes iuxta ipsius cerūcis radicēm nonnihil ampla est,¹⁸ & aspera, quo ualidius & ampliori principio muscularis ille enasceretur. In posteriori autē sedē fēmor in acutum quadammodo fertur, & lineam insigniter protuberantē & aperam inaequalem̄ ostendit, que à fēmoris processuum radice aliquo usque ultra medium longitudinis fēmoris p̄p̄cipit. Huic linea¹⁹ quintus femur mouens muscularis pertinaciter inseritur,²⁰ ipsaq; diuitaxat ex raritate fēmoris amplitudinē, ab octauo tibiam mouentiū musculari, non circundatur. Porro ad inferiorem huius linea²¹ sedēm, ac iuxta inferiorum fēmoris caput radicēm, fēmū amplū depreffum²², nō autem teres cernitur, qui tutius hāc maxima tibiam petens uena cum arteria & neruo fertur. neque si fēmū hāc gibbum est, à femore errabundū declinet. Quamuis & fēmū hāc ad fuorū inferiorum caput productionē latefere crassifere p̄cipiat. Ceterum fēmoris ductus non recto tramite à coxendicis ossīs ace tabulo deorsum tendit. Verum fēmoris cerūcis à capite ipsius ualde extorſum obliquē, & quasi transuersi fertur, & hinc fēmū rufus reliquo ipsius corpore obliquē uerſus interiora ad genu descendens procedit. Quam sani figuram non obiter Natura excogitauit, est enim laudatissima, quamvis Hippocrates in libro de Fracturis in effractō femore sedūlō seruandam p̄cipiat. Quandoquidem omnes quibus à prima conformatiōne fēmū rectius, quam homini ex uolu est, contigunt, vari & claudi in genu redduntur. Hoc autem quām non modō ad cursum, sed ad ambulationē, firmamē stationem noxiū sit, quotidiē uidentes discimus. Atqui si utriusq; fēmoris cerūcis non statim à coxendicis articulo, ut diximus, foras porrigeretur, quām nam sedes internis fēmū amplexbus muscularis reliqua esset, quā rufus nervis, uenis, ac arterijs in uniuersum crus distributis, quā item glandulis horum uasorum propagationi p̄ficitur. Non enim per externas cruris regiones hāc descendere decebat, quium ita omnibus foris ocurrantibus leui quoque occasione fēdenda, exponerentur. Si igitur uenis, arterijs, glandulis, muscularis pluris ijdēm maximis hanc regionē inibi parare oportuit, necessum quoque fuit, ex acetabulo fēmū foras extorſum' ue abſcedere. Porro si quibusdam capitis fēmoris cerūcis minus foras educitur, his statim inguinum sedes angustæ & inuicem compressa redduntur, præterea his fēmū simul cum genu turpiter extorſum abducitur. Merito itaque uniuersa fēmū forma curva gibba²³ exteriori regione existit, interiori uero subcaua. Pariter quoq; & magis adhuc fēmoris posterior pars līma causaq; uifit, anterior autē gibba, quōd ad sellionēs fēmoris ductus admodum sit idoneus: ut etiam ad multa que sedentes obimus munia, quando scilicet unum fēmū alteri inficiimus. Vt modō taceam, quam elegātē fēmū muscularis cedit, posteriorem ipsius sedēm occupantibus.

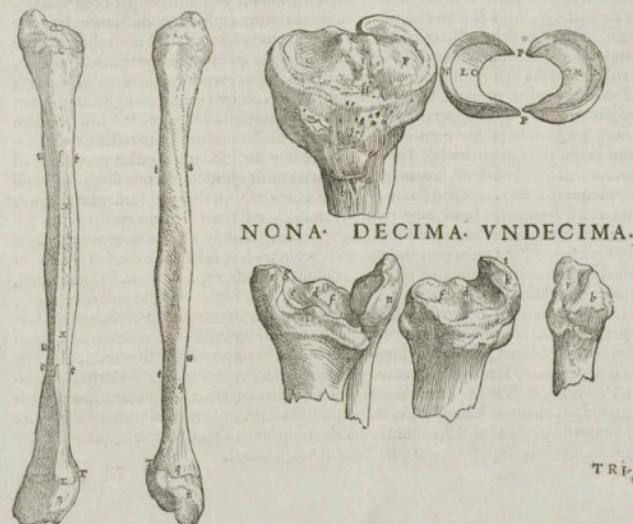
Fēmoris secundum
diam ipsius locum
gorduūm for
mae

136 ANDREAE VESALII BRVXELLENsis
DE TIBIAE OSSE ET FIBVLÆ. C. XXXI.

PRIMA. CAP. SECVNDA. TERTIA. QVARTA.
XXXI FIGVRÆ.

QVINTA. SEXTA. SEPTIMA. OCTAVA.

TRI

TRIGESIMI PRIMI CAPITIS FIGVRARUM & carundem characterum Index.

VND E C I M praeponitæ modo figuræ ad dextram spectant tibiam, ac prima utrumque in tibie locatum os anterior facie exprimit, et a suis nimirum interiusq; quod tibiae os vocabimus: σ gracilis, quod extertis positum fibula nobis potius quam sura nuncupabitur. Secunda figura tibiae os et simile cum fibula posteriori facie appositisimè delineatur. Tertia folius tibiae ossis anteriori sedem commonstrat. Quarta tibiae ossis posterior facies oculis subiicitur. Quinta fibulam anteriori facie exprimit. Sexta fibulam posteriori sede delineatam exhibet. Septima tibiae ossis superiore ostendit sedem, cui femur articulatur. Octaua duas continet cartilagineas, que sinus adangunt, quibus femoris capita excipiuntur. Nona imam tibiae ossis fibule sedem anteriori parte proponit, ut cauitas in conopeum ueniret, talcum tibia articulatione parata. Decima solam tibiae ossis inferiorem sedem posteriori ex parte delinatam offert, qua talus excipitur. Undecima internum latus inferioris fibulae appendicis commonstrat, quod talo articulatur. Characterum autem index erit huiusmodi.

A, B His duobus characteribus in prima figura, superior tibiae ossis appendix notatur. In tertia uero & secunda, indicatur linea coactus commonstrans appendix cum reliqua ossis portione.

C Appendix superior fibule in prima figura indicatur, in quinta autem coactus appendix cum reliquo osse insignitur.

D In prima appendix tibiae inferior, in tertia appendix coactus indicatur.

E In prima appendix fibule inferior, in quinta coactus appendix ad os notatur. σ quamvis eius modi appendices coactusq; non in omnibus figuris notauerim, nullatenus non obuias esse appendices arbitror.

F.G, 2, 4, 7 Sinus tibiae ossis, quibus inferiora femoris capita articulantur.

H, I, K, 7 Tibiae ossis tuber sinus, quibus femoris capita excipiuntur, dirimens. ac H quidem ipsius anterior fedes indicatur. Uero media & impensis prominentes. K autem posterior. Atq; hic bisequacutes in eius tuberis fibibus, que sinuantur, obuij sunt. σ horum K & I in secunda figura, tertia & quarta idem quod in septima, indicant.

L, 8 Cartilago dexterum tibiae ossis sinus adaugens, quo externum femoris caput excipitur.

M, 8 Cartilago sinistrum, seu dextrae tibiae ossis internum sinus augens, cui internum femoris caput articulatur.

N, 8 H ac sede cartilaginea, tibiae ossis sinus augentes, uidentur crassissimæ.

O, 9 H ac sede nuper dñe cartilaginea sunt tenuissime, ac ante sinuum centrum deficiunt.

P, P, 8 His fibibus ille cartilaginea in apices terminantur.

Q, 5 Fibulae sinus leuiter ac in superficie cælatus, cui tibiae ossis tuberculum iam R indicandum, coarticulatur.

R, 4 Tuberculum, seu caput tibiae ossis, quod fibulae coartatur.

S, 4, 10 Sinus tibiae ossis, quo inferiorem fibulae sedem excipit.

T, 5, 6, 11 Internum fibule latus, quod tibiae ossi committitur. Cæterum V in secunda figura superior, X, rem connexum fibule ad tibiæ indicat: X uero inferiorem. Y autem interuallum notat, quo Y, hæc ossa inuicem distinguntur.

Z, 1, 2 Hac sede fibula non rectè ducitur, sed introrsum non nobil obliquatur, exteriorisq; latere summa sit.

a, b, 1, 3, 7 Anterior tibiae ossis fedes, in quam musculi tibiam extendentis inseruntur.

c, 5, 6 Superioris fibule appendicis processus, cui tendo quarti tibiam mouentis musculi inscritur.

d, e, f, g, h, 9 Sedes, cui superior tali pars, laterali articulantur. ac quidem σ e, σ f superiorem huius sedis regionem in nona & decima figura commonstrant. Deinde rursus d notat eius regionis tuber, uero & f partem huius regionis utring ad tuberis d notati latus altius quam ipsum tuber insinuatam. Porro & sedis huius internum latus indicat, quod ab externo latere constitutus processus inferioris appendicis tibiae ossis, quem Φ in prima figura indicat. Cæterum h in nona & undecima externum huius sedis, que talo aptatur, latus ostendit, ab interno constitutum latere appendicis inferioris fibulae in prima figura E notatae.

Φ , i Φ in prima figura processus indicatur inferioris appendicis tibiae ossis, qui exterior est mallo-

M, 5 lus.

- lus. Cæterum i secunda, tertia, nona, & decima eundem appendicis processum notat.*
- k 4,10 Sinus interioris malloclii, ex quo cartilagineum ligamentum tali inseritur.*
- l 1,3,9 Sinus aper & inequalis in anteriori & de inferioris appendicis tibiæ ossis conspicuntur, à quo ligamentum cartilagineum ad tali cervicem prouincit.*
- m 2,4,10 Hac sede sinus spectantur, qui tres tendines ad pedis inferiora protensos deducunt.*
- n 2,5,6,9 E quidem in prima figura externum notat malcolum, is namq; aliud nihil est, quam inferior fibulae appendix. Verum n in plerisque figuris hunc malcolum exprimit.*
- o, p 1,5 Vmbrata hæc fibula sedes ab eo ad puluis pertinens, et fibula pars est, que nuda nullisq; musculis tecla ante sectionem se offert.*
- q, q 2,6 Hac septima & octaua musculorum pedem mouentium tendines reflectantur, quorum occasione fibula hic simuata est.*
- r 2,6,11 Sinus inferioris fibulae appendicis, à quo ligamentum in talum fertur.*
- s, f 1,5 Prima fibula linea, seu primus eiusdem angulus.*
- t, f 1,2,5,5 Secunda fibula linea.*
- x, x 1,5 Primum fibula latus. Verum x & x ptiuat huius lateris lineam indicant, inibi gratia musculi pollicem extendentis modice prominentem.*
- aa, aa 1,5 Secundum fibula latus.*
- yy 1,3 Prima tibiae ossis linea.*
- ee, ee 1,2,3,4 Tertia tibiae ossis linea.*
- ll, l 1,3 Secundum tibiae ossis latus.*
- nn 2,4 Aspera tertij tibiae ossis lateris linea, cui musculus in poplite latitanus inseritur.*

Tibia.
Fibula.
Tibia os.

Tibia oss
fibula ap
pendens.

Sedes cui se
mar articulans
articulatur.

Cartilagine
quibus tibiae o
fissimæ ang
var.

Lig. de Pju
part. & in co
mentarij in
Hipp. Libri
de Fracturis.

N TIBIA similiter atque in cubito, bina reponuntur ossa, quæ Hippocrates perpetuò tibiæ ossa appellant, achorū alteru interius est & crassius, quod totius membra nomine *lunus*, & tibia nuncupatur; alterum vero exterius locatur, & interiori crassitie admodum cedit, Græcis quidem *πόσις*, Latina autem fura & fibula vocatum. Ego eidem tibiæ ossis tubero crassius os, tibia os appellabo, id à tibia, hoc est toto membro distinguiens, quod his ossibus, musculis, uenis, arteriis, neruis, & cute hanc omniam ambienti formatur. Gracilius autem os fibula opportunitate dicetur, ut id à fura, quæ Gracilius, cui ueluti tibiæ uenter est, *γαστρινομία* nuncupatur, distinguatur. Tibia itaq; ossi & fibula suprà infraq; appendix coalecit, ac superior quidem tibiæ ossis appendix admodum crassula latè est, anteriori tamen sede crassior, ac in anteriori tibiæ regione magis quam in posteriori deorsum duci cernitur. Huius² duo oblongi insculptur finis, inuenientur aspera inaequali³ tubere distincti, & lubrica cartilagine incrustati. His finibus inferiora femoris⁴ capita excipiuntur, tamen autem finis distinguiens, grandem finum subit, femoris capita posteriori in fede diriment. Dein tuber ex superiori mediaq; ipsius fede, quæ aspera & finuata, neque illa cartilagine inuncta uisit, validissimum emitunt ligamentum, nuper dicto femoris capitum intervallo finu si inserunt. Adeo sani, ut media huius tuberis fedes in hoc aspera finuata sit, quod sceli cius ligamenta in femur porrigit, hæc è maximè protuberante sua fede, ac deinde ex posteriori ipsius regione educens. Ab⁵ anteriori inang tuberis regione, quæ minimum prominet etiam si illa similiter apera sit, ac late finuata, nullum tamen ligamentum femori inseritur, sed inter gamenta inibi producuntur, quæ⁶ cartilagine anteriori huius tuberis sedi colligant, quas tibiæ ossis finis iam augere dicam. Quum enim duo tibiæ ossis finis femoris capita admittentes, quodammodo superficietenus duntaxat insculpatur, neque ad amulsum femoris capitum gibbiss (etiam si Galeno fecit usum fure) suis causis respondente, Natura mirabiliter artificio finium profunditatem adauxit, quippe præter lubricas cartilagineas tibiæ ossis finibus & femoris capitibus crux modo obductas, utrique finu unam adhibuit cartilagineum, neque femori, neque tibiæ ossi aliter quam ligamentorum beneficio conexam. Hæc namque orbicularium ligamentis genu articulatum amplexantibus solum connascitur, & præterea ligamenti interuenientes anteriori posteriori sedi tuberis conneccit, quod tibiæ ossis finis femoris capita excipientes dirime dictum est. Ita cartilagine exæst simplici cartilagine molliores sunt, & quasi illi gamenti nature participes. Dein quæ ossibus applicantur, impene æquales, lubricæ, levæ, ac deniq; unicuoso humore oblitæ spectantur. Ad hæc, in articuli ambitu' crastis sunt, multo ante finuum